

VIHER- JA ULKOLIIKUNTAPALVELUIDEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA, VIPU

Etelä-Tuusula ja Kellokoski

TUUSULA

Julkaisija: Tuusulan kunta, Yhdyskuntatekniikan palvelualue

Kannen kuva: Kellokosken koulu. Kuva WSP Finland Oy

Valokuvat ja kartat: Tuusulan kunta ja WSP Finland Oy

Sisältö

1. Johdanto.....	4
2. Työn lähtökohdat.....	5
2.1 Työn tavoitteet	5
2.2 Kytkeytyminen kunnan strategiaan tavoitteisiin ja muihin ohjelmiin	5
2.3 Viher- ja ulkoliikuntapalveluihin vaikuttavat muutostekijät	6
3. Suunnittelualue.....	8
3.1 Etelä-Tuusula	8
3.2 Kellokoski	12
4. Viher- ja ulkoliikuntapalveluiden nykytila	16
4.1 Palveluiden luokittelu	16
4.2 Palvelukeskittymät	18
4.3 Organisointi ja vastuut	19
4.4 Palveluiden kunnossapidon periaatteet	19
4.5 Investointien ja kunnossapidon rahoitus ja resurssit	20
5. Vuorovaikutus ja asukkaiden näkemykset.....	21
5.1 Asukaskysely	21
5.2 Haastattelut	22
5.3 Työpajat	23
6. Viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämisen tavoitteet ja periaatteet.....	24
6.1 Tavoitteet	24
6.2 Yleiset kehittämisperiaatteet	25
6.3 Palveluiden sijoittaminen ja saavutettavuus	26

7. Kehittämissuunnitelma.....	27
7.1 Suunnitelman sisältö	27
7.2 Ulkoliikuntapalvelut Etelä-Tuusula	28
7.3 Virkistyspalvelut Etelä-Tuusula	51
7.4 Luontovirkistyspalvelut Etelä-Tuusula	67
7.5 Ulkoliikuntapalvelut Kellokoski	73
7.6 Virkistyspalvelut Kellokoski	93
7.7 Luontovirkistyspalvelut Kellokoski	106
8. Suunnitelman toteuttaminen ja seuranta	110
8.1 Ohjelmointi ja toteuttaminen	110
8.2 Investoinnit ja kustannukset	110
8.3 Toteutumisen seuranta ja suunnitelman päivitys	112
8.4 Hallinnollinen käsittely	112
Lähteet.....	113

1. Johdanto

Viheralueet ja niiden palvelut ovat tärkeä Tuusulan kunnan asukkailleen tarjoama palvelukokonaisuus, jonka tehtävä on mahdollistaa kuntalaisille matalankynnyksen arkiliikkuminen ja virkistytminen lähiviheralueilla. Viheralueiden virkistyskäytön ja ulkoliikunnan terveys- ja hyvinvointivaikutuksia on tutkittu laajasti.

Etelä-Tuusulan ja Kellokosken viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämissuunnitelma on jatkoa Jokelan vastaavalle työlle, joka hyväksyttiin kunnan päätöksenteossa talvella 2024. Raportit muodostavat yhdessä koko kunnan kattavan kehittämissuunnitelman, joka ohjaa strategisesti Tuusulan viheralueverkoston palveluiden kehittämistä vuoteen 2040 asti.

Jokelan kehittämissuunnitelma toimi esimerkkityönä, joka kokosi ensimmäistä kertaa Tuusulan koko Jokelan suuralueen viheralueiden palvelut yhteen pitkän tähtäimen kehittämissuunnitelmaan. Jokelan työssä laadittiin periaatteet palveluiden luokittelulle sekä saavutettavuudelle. Kehittämissuunnitelmaa Etelä-Tuusulan ja Kellokosken suuralueille lähdettiin laatimaan samoilla periaatteilla kuin Jokelassa, mutta alueiden erilaiset luonteet, yhdyskuntarakenne ja maantieteellinen koko huomioiden. Palvelukattaus laajentui ja monipuolistui tässä jatkotyössä. Erityisesti Etelä-Tuusulassa yhdys-

kuntarakenteen tiivistyminen ja asukasmäärän lisääntyminen uusilla asuinalueilla luo tarvetta uusien palveluiden rakentamiselle sekä vanhojen kunnostamiselle.

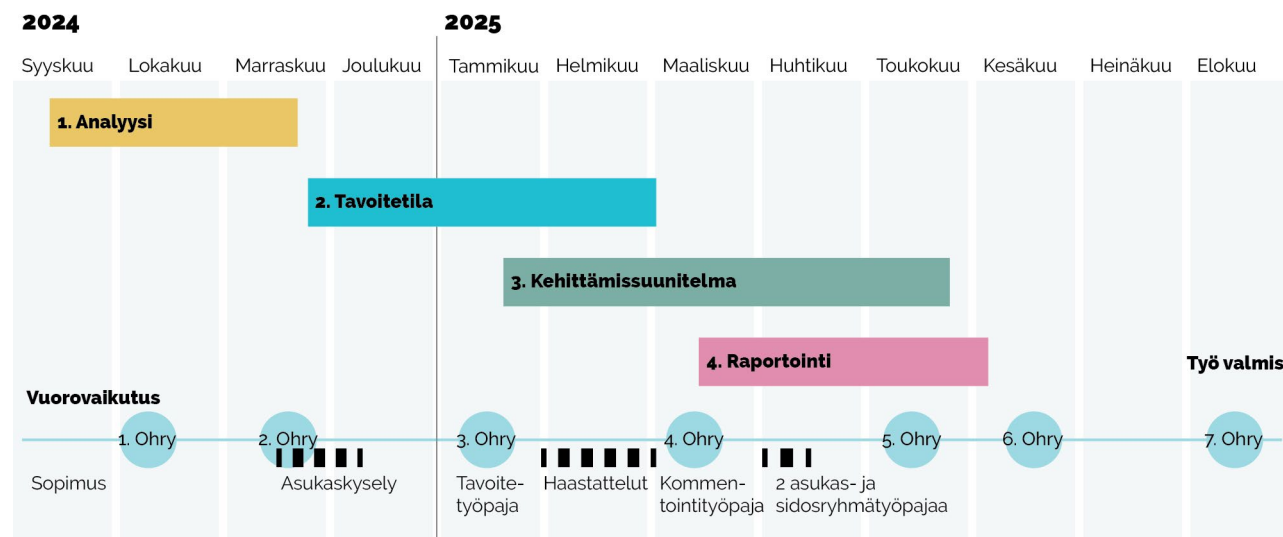
Etelä-Tuusulan ja Kellokosken kehittämissuunnitelman laatiminen käynnistettiin syyskuussa 2024. Kehittämissuunnitelman laatimisprosessi sisälsi kattavan nykytilan analyysin, tavoitetilan muodostamisen, varsinaisen kehittämissuunnitelman laatimisen. Asukas- ja sidosryhmävuorovaikutus olivat olennainen osa prosessia ohjausryhmän kanssa käydyin tiiviin vuorovaikutuksen lisäksi.

Kunnan ohjausryhmä:

- Mia Järvinen (ohjausryhmän puheenjohtaja), Yhdyskuntatekniikka
- Laura Turpeinen, Yhdyskuntatekniikka
- Henna Lindström, Kaavoitus
- Terhi Wermudsen, Kaavoitus
- Tiia Niemelä, Kaavoitus
- Jaska Vilen, Vapaa-aika
- Risto Kanerva, Vapaa-aika
- Jenni Kärkkäinen, Elinvoima, asuminen ja kehittäminen
- Viivi Tasso, Yhdyskuntatekniikka

Konsulttina työssä on toiminut WSP Finland Oy, jonka työryhmään on kuulunut:

- Tuulikki Peltomäki, projektipäällikkö
- Leila Soinio, suunnittelija
- Vera Rantalainen, suunnittelija
- Moona Tikka, vuorovaikutusasiantuntija
- Arto Kaituri, laadunvarmistaja

Kuva 1. Työn aikataulu.

2. Työn lähtökohdat

2.1 Työn tavoitteet

Työn tavoitteena on laatia Tuusulan kunnan Etelä-Tuusulan ja Kellokosken alueiden viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämissuunnitelma, joka toimii näiden palveluiden kehittämistä koskevana pitkän tähtäimen toimenpideohjelmana. Sen tavoitteena on viher- ja ulkoliikuntapalveluiden määrän ja laadun sekä käyttäjien tarpeiden mukaisten palvelujen turvaaminen. Kehittämissuunnitelman avulla ohjataan jatkossa uusien palveluiden sijoittamista sekä olevien palveluiden kehittämistä.

Työn tavoitteena on kehittää viher- ja ulkoliikuntapalveluiden omaisuuden hallintaa suunnitelmalliseksi yhteistyössä asukkaiden ja sidosryhmien kanssa. Työssä selvitetään myös käyttäjien tarpeita.

Loppuraportti tarjoaa käyttäjille tietoa viher- ja ulkoliikuntapalveluista, niiden käytön mahdollisuuksista ja ratkaisujen taustalla olevista tavoitteista ja tekijöistä. Työssä huomioidaan ja esitetään tavoitteita ja linjauksia kestäväan kehityksen ja resurssiviisauden edistämiseen sekä ilmastomuutokseen sopeutumiseen. Kehityssuunnitelma toimii päätöksenteon ja palveluverkoston kehitystyön tukena.

2.2 Kytkeytyminen kunnan strategisiin tavoitteisiin ja muihin ohjelmiin

Tuusulan kunnan vision *Tuusula kehittyy kestävästi* -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä tavoitetta kestävyys- ja ilmastotekojen, luonnon monimuotoisuuden, liikkumisen ja talouden näkökulmista. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteuttaa kasvun ja talouden hallintaohjelmaa.

Tuusulan yleiskaavalla ohjataan ennen kaikkea taajamien maankäyttöä. Valtuusto hyväksyi Tuusulan yleiskaava 2040:n kokouksessaan 14.11.2022, mutta kaava ei ole vielä lainvoimainen. Yleiskaavan maankäytön suunnittelun keskeisiä tavoitteita ovat muuan muassa yhdyskuntarakenteen tiivistäminen ja eheyttäminen, kulttuuri- ja luontoarvojen turvaaminen sekä viheryhteyksien osoittaminen. Kaavassa uusi kasvu ohjataan olemassa olevien taajamien yhteyteen.

Yleiskaavan tausta-aineistoksi laadittiin useita selvityksiä, joista tämän työn kannalta keskei-

simpiä ovat viher- ja virkistysverkoston kehittäminen (2021), ekosysteemipalveluselvitys (2017) sekä erilaiset reitti- ja luontoselvitykset.

Etelä-Tuusulassa maankäyttöä ohjaavat Tuusulan yleiskaava 2040 sekä useat osayleiskaavat. Kellokoskella maankäyttöä ohjaa vuonna 2011 lainvoiman saanut osayleiskaava. Tuusulan yleiskaava 2040 ei tule lainvoiman saadessaan kumoamaan Kellokosken osayleiskaavaa.

2.3 Viher- ja ulkoliikuntapalveluihin vaikuttavat muutostekijät

Jokelan viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämissuunnitelman (Tuusulan kunta, 2024) raportin kohdissa 2. ja 3. on käsitelty laajasti lähtökohtia ja muutostekijöitä, jotka vaikuttavat viher- ja ulkoliikuntapalveluiden käyttöön ja rakentamiseen tulevaisuudessa. Ne toimivat myös tämän kehittämissuunnitelman lähtökohtina. Tähän kappaleeseen on tiivistetty Etelä-Tuusulan ja Kellokosken kehittämissuunnitelmatyön aikana keskustellut teemat.

Väestön muutos

Tuusulan yleiskaava 2040 varautuu väestön kasvuun ja yhdyskuntarakennetta tiivistetään nykyisissä taajamissa sekä erityisesti Hyrylän ympäristössä. Tuusula on jatkossakin todennäköisesti houkutteleva asuinpaikka lapsiperheille, mutta valtakunnallinen väestön ikääntymisen ja syntyvyyden vähenemisen trendi odotettavasti vaikuttaa myös Tuusulan väestörakenteeseen. Näitä trendejä tulee seurata, kun suunnitellaan tulevaisuuden palveluita Tuusulaan.

Toisena väestöön liittyvänä trendinä on tunnistettu elintapojen ja liikunnan harrastamisen polarisaatio, joka voi johtaa terveyseroihin ja eriarvoisuuteen. Liikkumattomuus on yleistynyt Suomessa ja arkiliikunnan määrä on vähentynyt. Toisaalta osa väestöstä liikkuu aktiivisesti. Heikommassa asemassa olevien liikkumis-

mahdollisuuksien edistämiseen tulee kiinnittää huomiota.

Digitalisaatiolla on havaittu olevan sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia liikunnan harrastamiseen. Positiivisia vaikutuksia voidaan löytää erilaisten digitaalisten sovellusten tuomasta kannustimesta ja yhteisöllisyydestä liikunnan harrastamiseen. Tuusulassa digitaaliset karttapalvelut voivat viestiä asukkaille viher- ja ulkoliikuntapalveluiden sijainneista. Toisaalta digitaaliset laitteiden käyttö ja etätöy voivat lisätä paikallaan oloa, mikä on haitallista terveydelle.

Ilmastomuutos ja luonnon monimuotoisuus

Ilmastomuutos muuttaa ulkoliikunnan totuttuja olosuhteita. Lämpenevä ilmasto voi lisätä ulkona liikkumista, mutta toisaalta lisääntyvä helle voi vähentää sitä. Tämän myötä erityisesti varjoisien viheralueiden viilentävä merkitys kasvaa. Varjostavan kasvillisuuden säästämiseen ja istuttamiseen tuleekin kiinnittää huomiota.

Talven ulkona liikkumista voivat vähentää pimeys ja kosteus, sekä lumipeitteen väheneminen voi vaikuttaa esimerkiksi hiihtomahdollisuuksiin. Lisäksi lisääntyvät sään ääri-ilmiöt, kuten rankkasateet ja myrskyt, voivat haitata ulkona liikkumista. Rankkasateiden vaikutuksia voidaan lieventää viher- ja ulkoliikunta-alueiden hulevesien hallinnan alueilla sekä monimuotoisella kasvillisuudella.

Luonnon monimuotoisuuden väheneminen on maailmanlaajuinen trendi. Viher- ja ulkoliikunta-alueita kehitettäessä voidaan lieventää kehitystä lisäämällä monimuotoista ja kerroksellista kasvillisuutta, joka lisää ihmisten ja luonnon hyvinvointia.

Liikkumis- ja harrastusvalinnoilla voidaan vaikuttaa elintapojen kestävyYTEEN ja ilmastomuutokseen. Jos viher- tai ulkoliikunnan palvelu on kävely- tai pyöräilyetäisyydellä tai julkisen liikenteen reitin varrella, tuottaa harrastaminen vähemmän päästöjä kuin yksityisautoilla tehdyt matkat.

Luontovirkistystyksen merkityksen kasvu

Luonnon virkistyskäyttö on kasvava trendi, jonka taustalla on kaupungistumisen ja tietoisuuden lisääntymisen myötä korostunut luonnon hyvinvointivaikutusten merkitys. Luonnossa liikkuminen ja oleskelu lisäävät tutkitusti ihmisten terveyttä ja hyvinvointia. Tuusulan lähiluontokohteet ovat asukkaille merkittäviä virkistysalueita, joiden palveluita tulee kehittää suunnitelmallisesti.

Tuusulan yhdyskuntarakenteen tiivistyminen

Ennusteen mukaan Tuusulan taajamissa väkiluku jatkaa kasvua, kun taas haja-asutusalueilla väestön määrä vähenee. Tiivistyvän yhdyskuntarakenteen myötä liikkumisyhteyksiä voidaan parantaa tukemaan kestäviä liikkumismuotoja.

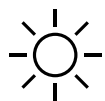
Kodin tai ympäristön merkitys voi kasvaa, kun läheltä löytyy virkistys- ja ulkoliikunnan palveluita ja naapuriston kohtaamispaikkoja, jotka mahdollistavat yhteisöllisyyden syntymisen. Lähiviheralueiden merkitys kasvaa, kun tiiviimillä asuinalueilla oma piha on usein joko pieni tai sitä ei ole ollenkaan. Kaupunkiviljely on edelleen kasvava trendi, jolla on monia hyötyjä

kestävän kehityksen kannalta. Tuusulassa on potentiaalia tarjota tätä palvelua nykyisille ja uusille asukkaille ja se toisi lisäksi arkiympäristöön viittauksen Tuusulan pitkään maanviljelyshistoriaan.

Väestön muutos

- Väestön ikääntyminen
- Syntyvyyden väheneminen
- Elintapojen ja liikunnan harrastamisen polarisaatio
- Digitalisaation hyödyt ja haitat liikunnan harrastamiselle
- Eri käyttäjäryhmien tarpeiden tunnistaminen

Ilmastomuutos ja luonnon monimuotoisuus

- Lämpenevä ilmasto helpottaa ulkoilua, mutta lisääntyvä helle lisää varjoisien viheralueiden viilentävää merkitystä.
- Liikkumis- ja harrastusvalintojen vaikutus ilmastomuutokseen.
- Palvelukohteiden kestävä rakentaminen ja kunnossapito
- Luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen

Luontovirkistystyksen merkityksen kasvu

- Luontoretkeilyn ja -matkailun suosion kasvu
- Eri vuodenaajoista nauttiminen
- Arjen hyvinvointikokemusten merkityksen kasvu

Asuinalueiden tiivistyminen

- Paranevat liikkumisyhteydet
- Kodin lähiympäristön kasvava merkitys
- Puistojen merkitys kasvaa oman pihan puuttuessa
- Kaupunkiviljely

Kuva 2. Tuusulan viher- ja ulkoliikuntapalveluihin vaikuttavia trendejä.

3. Suunnittelualue

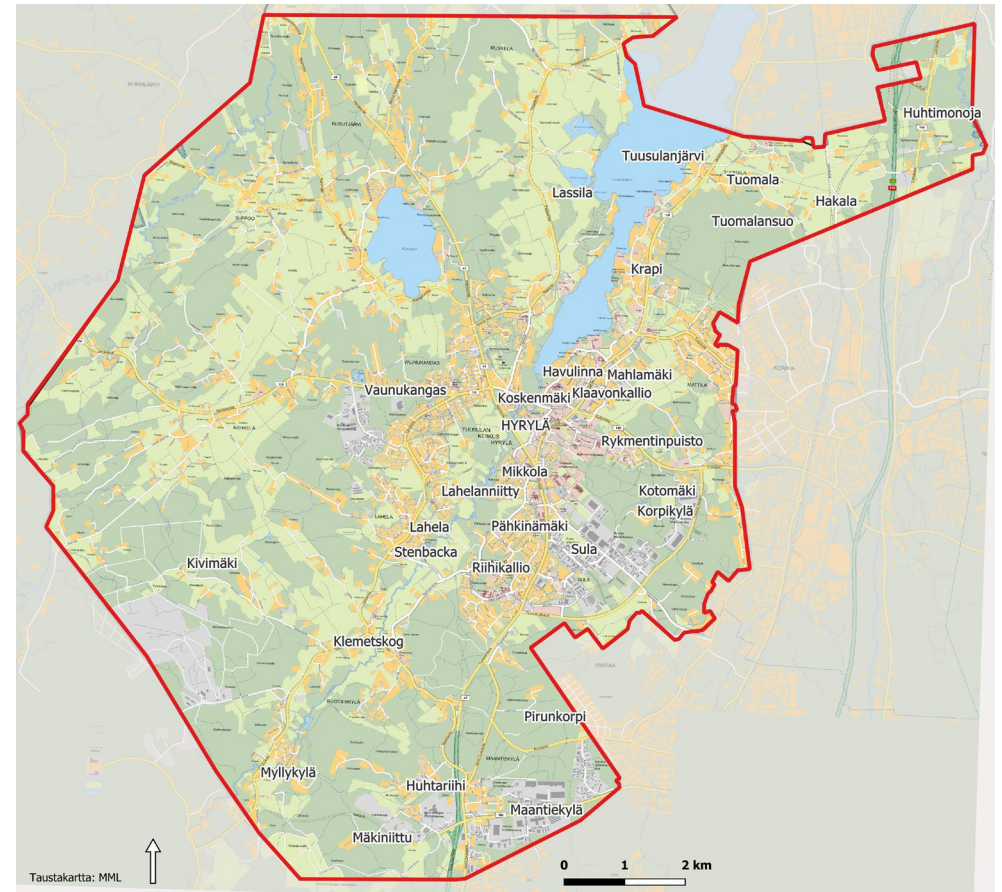
3.1 Etelä-Tuusula

Yleiskuvaus ja historia

Etelä-Tuusulan alue käsittää Hyrylän taajamakeskuksen ja sen ympäristössä olevat asuinalueet sekä useita pienempiä kyliä. Etelä-Tuusulassa on noin 25 000 asukasta. Hyrylän suuralueella Hyrylässä, Riihikalliossa, Paijalassa ja Lahelassa asuu suurin osa tuusulalaisista. Etelä-Tuusulaan mahtuu melko tiheästi asuttuja alueita kaupallisine palveluineen, mutta myös luonnonläheisiä virkistysalueita.

Tuusulan kunnan historia alkaa vuodesta 1643, jolloin perustettiin Tuusulan kappeliseurakunta. Hyrylän seudun kehittymiseen Etelä-Tuusulan keskuksena vaikutti venäläisen varuskunnan perustaminen 1850-luvulla Helsinkiin johtavien maanteiden risteykseen. Vähitellen varuskunnan ympärille asettui asumaan lisäksi kauppiaita ja käsityöläisiä.

Tuusulanjärven itärannalle alkoi 1800-luvun jälkipuoliskolla muodostua huvilayhdyskunta komeine suurhuviloineen, joita rakennuttivat upseerit, liikemiehet ja virkamiehet. Taiteilijayhteisö löysi Tuusulanjärven rannoille 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa kansallisromantiikan aatteen aikana.

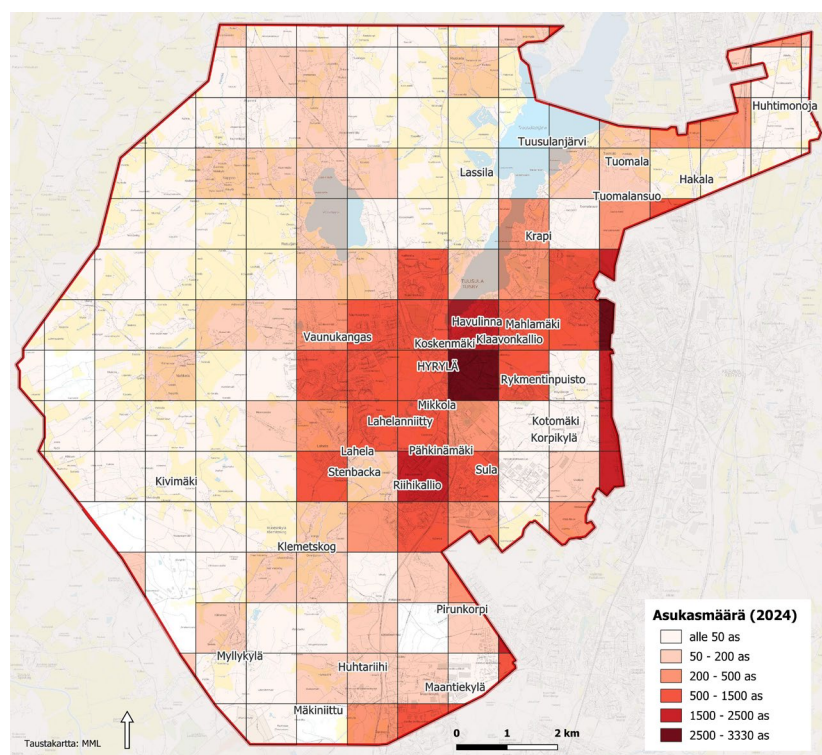

Kuva 3. Etelä-Tuusulan suunnittelualue.

Maankäyttö ja väestö

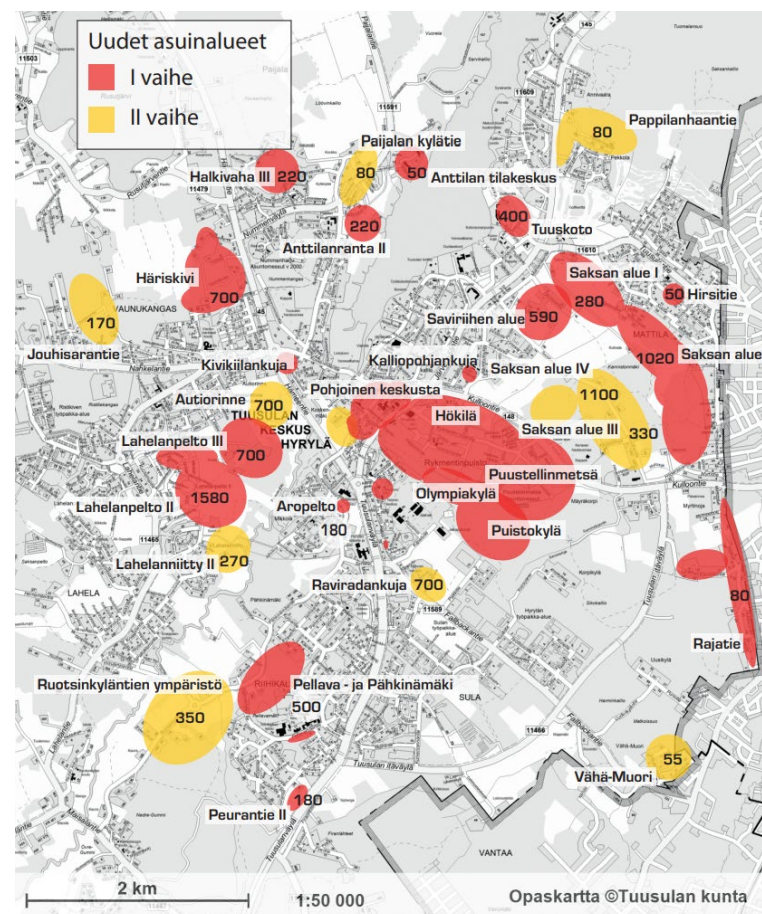
Etelä-Tuusulan maankäyttöä ohjaavat useat osayleiskaavat sekä Tuusulan yleiskaava 2040, joka on hyväksytty kunnanvaltuustossa marraskuussa 2022. Tuusulan yleiskaava ei ole vielä lainvoimainen. Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa erityisesti Hyrylän taajama-alueiden maankäyttöä.

Tuusulan yleiskaavan 2040 maankäytön suunnittelun keskeisiä tavoitteita ovat muuan muassa yhdyskuntarakenteen tiivistäminen ja eheyttäminen, kulttuuri- ja luontoarvojen turvaaminen sekä viheryhteyksien osoittaminen. Kaavassa uusi kasvu ohjataan olemassa olevien taajamien yhteyteen.

Kuva 5. Etelä-Tuusulan väestön sijoittuminen.

Elokuussa 2024 Tuusulan kunnassa oli 42 000 asukasta. Vuoden 2022 väestöennusteen mukaan Tuusulan väestö kasvaa noin 0,75 % vuositahia, jolloin vuonna 2040 asukkaita olisi noin 46 500. Kaava mahdollistaa ennustetta huomattavasti suuremman asukasmäärän kasvun, mutta uusien alueiden käyttöönottoa hallitaan vaiheistuksen avulla. Etelä-Tuusulassa merkittävämmät kasvualueet sijoittuvat Hyrylän keskustaani (mm. Puustellinmetsä ja Puistokylä), Lahelaneltoon, Saksan alueelle, Häriskiveen ja Riihikallioon.

Kuva 6. Yleiskaavan rakentamisalueet ja vaiheistus Etelä-Tuusulassa.

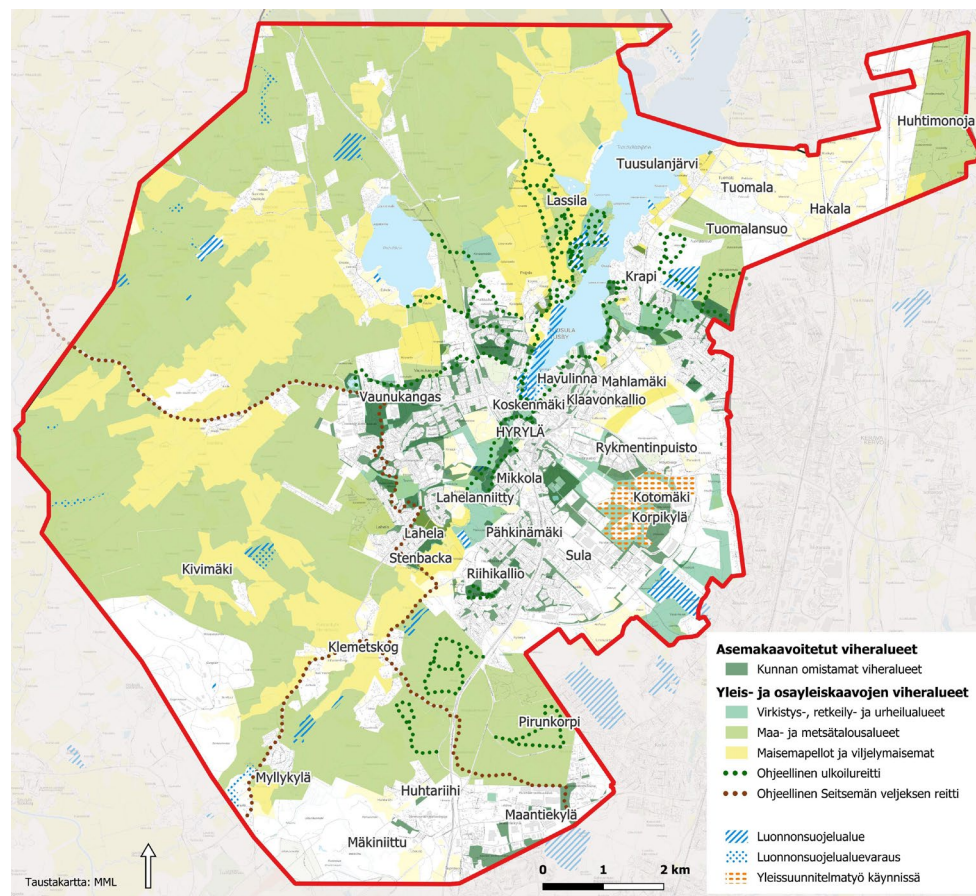
Viheralueverkosto ja maanomistus

Tuusulan yleiskaavassa 2040 sekä Kellokosken osayleiskaavassa on osoitettu aluevarausmerkinnöillä kunnan tärkeimpiä liikuntaan, ulkoiluun ja virkistyskäyttöön varattuja alueita. Etelä-Tuusulassa tärkeimpiä virkistysalueita ovat Tuusulanjärven ranta-alueet, Tuusulanjokilaakso sekä Sarvikallion virkistysalue. Myös Urheilupuisto ja Rykmentinpuiston viheralueet muodostavat merkittävän urheilu- ja virkistyspalveluiden kokonaisuuden. Lisäksi tärkeäksi kaavassa on tunnistettu nykyisten puistojen kehittäminen ja Tuusulanjärven maisemien avaaminen. Aluevarausten lisäksi yleiskaavassa on esitetty tavoitteellisia ulkoilureittitarpeita ympäri Etelä-Tuusulaa.

Nykyisiä asemakaavojen viheralueita sijaitsee Etelä-Tuusulassa Hyrylässä, Rantatien varrella ja kunnan kaakkoiskulmassa, Maantiekylässä. Muualla Etelä-Tuusulassa sijaitsee pienempiä metsäalueita sekä peltoja.

Yleiskaavassa merkittyjä tärkeimpiä virkistysalueita ovat Tuusulanjärven ranta-alueet, Tuusulanjokilaakso, Sarvikallion virkistysalue, Urheilupuisto ja Rykmentinpuiston viheralueet. Kunta omistaa suurimman osan näiden alueiden maista.

Yleiskaavan suunniteltuja virkistys-, retkeily- ja urheilualueita sijoittuu erityisesti Tuusulanjokilaaksoon ja Etelä-Tuusulan itäosaan.

Kuva 7. Etelä-Tuusulan viherverkosto (asemakaavojen, yleiskaavan ja osa-yleiskaavojen viheralueet).

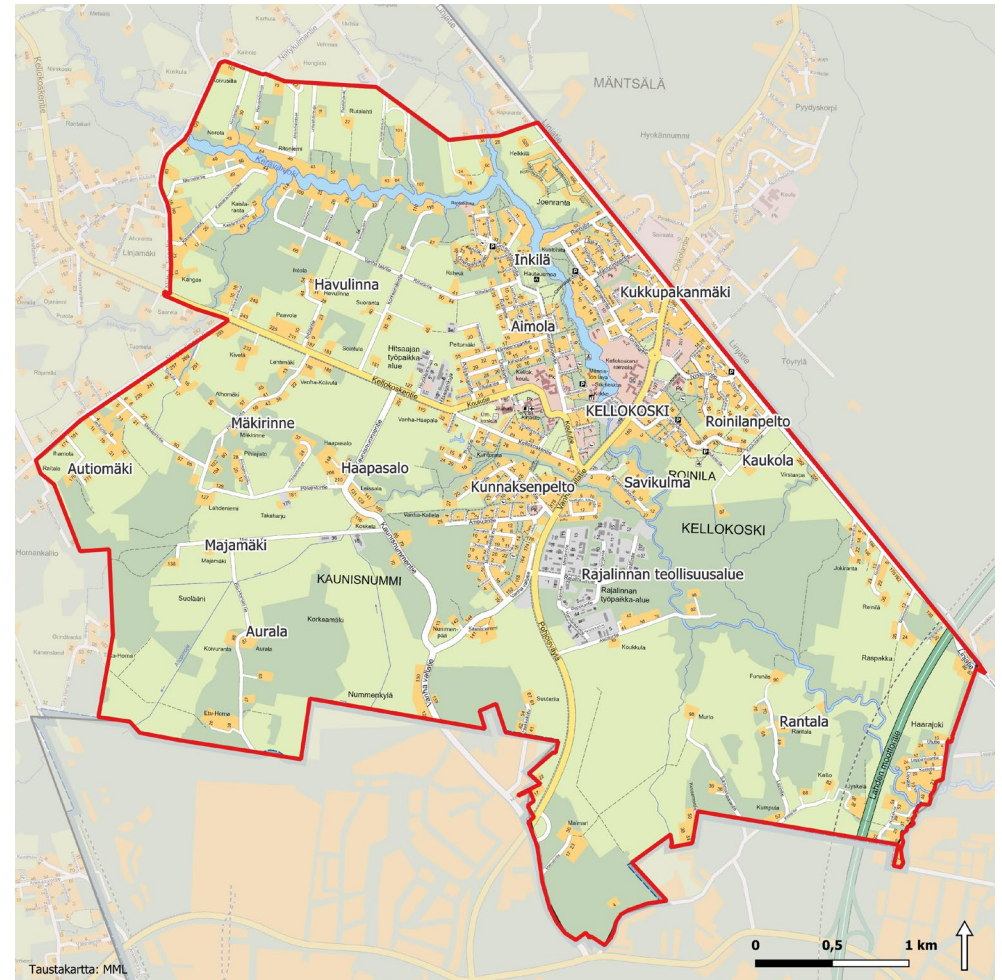
3.2 Kellokoski

Yleiskuvaus ja historia

Kellokoski on Tuusulan koillisosassa sijaitseva noin 5000 asukkaan keskustaajama. Kellokoskea halkoo Keravanjoki, joka tarjoaa monenlaisia virkistymämahdollisuuksia. Kellokosken keskustasta löytyy päiväkotia, koulu, kirjasto, kaupat, terveysasema, jäähalli ja urheilukeskus. Kellokosken rakennuskanta on keskittynyt taajaman keskustaan ja sen lähiympäristöön.

Kellokoskella on vahva paikallisidentiteetti, joka näkyy aktiivisena yhteisöllisyytenä. Kellokosken merkittäviä nähtävyyksiä ovat ruukin kulttuuriympäristö ja entisen sairaalan ympäristö. Kellokosken ruukin alue on valtakunnallisesti arvokas teollisuusmiljöö. Tehdasrakennukset ovat pääosin 1890–1930-luvulta.

Kellokosken historian voidaan katsoa alkavan 1750-luvulta, jolloin alueelle perustettiin kaksi rälssitilaa. Tiloista muodostui Kellokosken kartano. Kellokosken vuonna 1795 perustettu Kellokosken eli Marieforsin ruukki on Tuusulan ensimmäinen teollisuuslaitos. Laajamittainen teollisuustuotanto Kellokoskella lopetettiin 1980-luvulla. Nykyisin tehtaalla entisissä tuotantorakennuksissa on vuokralaisina erilaisia yrityksiä ja yhdistyksiä. Tehtaan asuntoalue on kunnostettu ja se on edelleen asuinkäytössä.

Kuva 8. Kellokosken suunnittelualue.

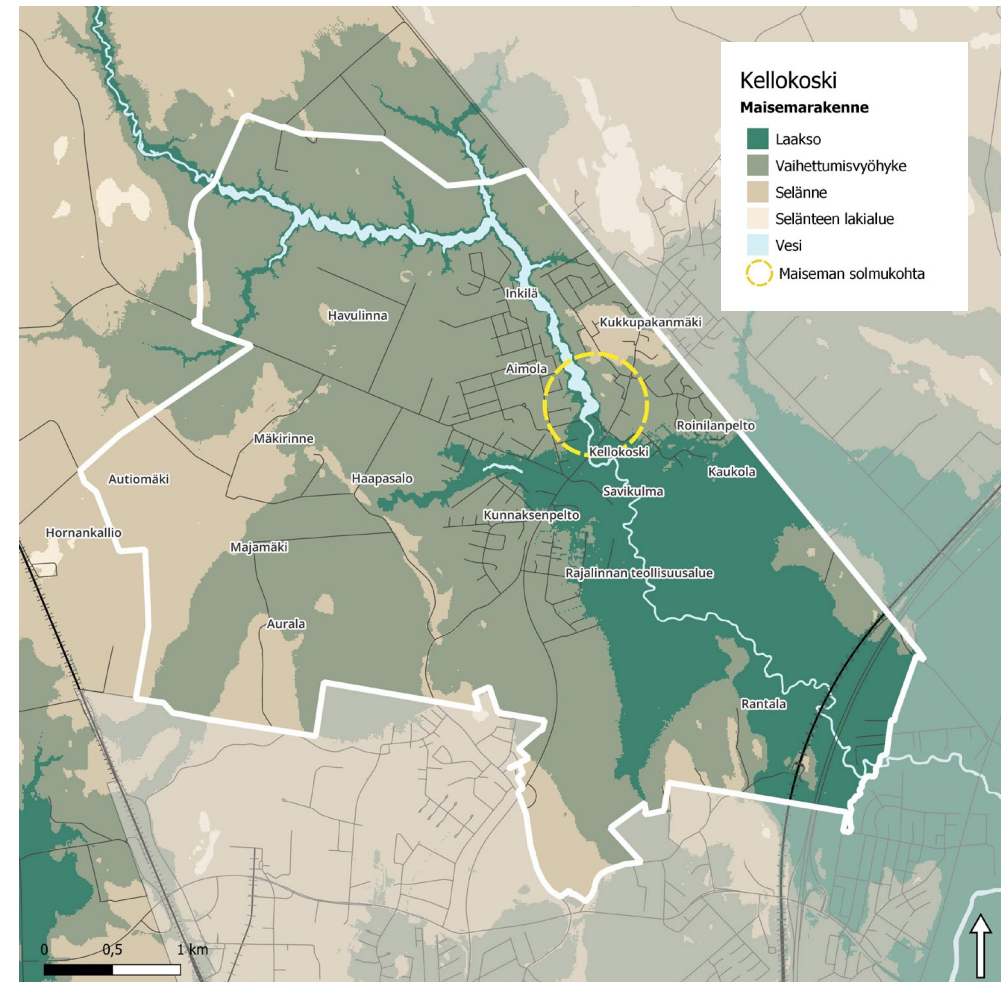
Maisema

Kellokosken maisemarakenteen rungon muodostaa savipohjainen Keravanjokilaakso. Joki kulkee alueen halki luode-kaakko suuntaisesti. Alue on enimmäkseen loivapiirteistä laaksoa sekä laakson ja selänteiden väliin jäävää vaihettumisvyöhykettä. Laaksossa ja vaihettumisvyöhykkeellä on laajoja peltoalueita.

Maastonmuotojen vaihtelu on melko pientä, maaston korkeus vaihtelee noin 50-75 mpy. Korkeimmat kohdat sijoittuvat Kellokosken etelä- ja lounaisosiin, jossa maasto kohoaa selänteeksi ja on metsäisempää.

Maiseman solmukohta sijaitsee Kellokosken taajamassa Keravanjoen varrella. Solmukohdassa kohtaavat selänne, jokilaakso ja asutus. Taajama levittäytyy selänteeltä myös vaihettumisvyöhykkeelle ja jokilaaksoon.

Keravanjoki on merkittävä elementti Kellokosken keskustassa. Kellokosken keskustan tuntumassa joen varrella on mm. puistoja, arvokkaita kulttuurikohteita, hautausmaa sekä virkistys- ja liikuntapalveluja. Alue muodostaa virkistyskäytöllisen kokonaisuuden. Monin paikoin muualla Kellokosken alueella joki jää kuitenkin asuinalueiden ja peltöjen taakse, eikä ole helposti saavutettavissa.

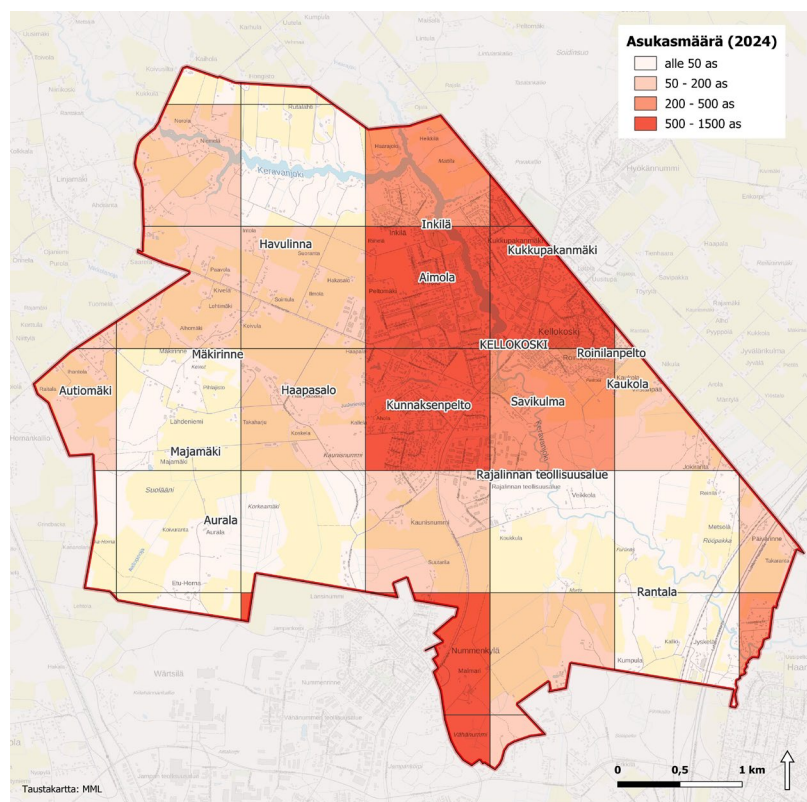

Kuva 9. Kellokosken maisemarakenne.

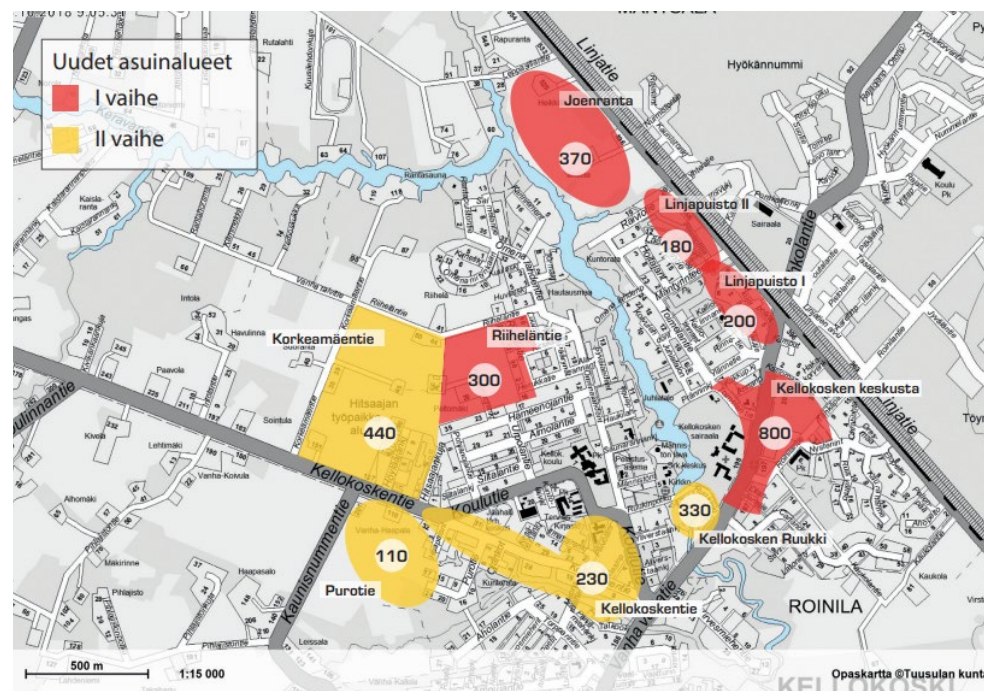
Maankäyttö ja väestö

Kellokoskella yleiskaava 2040 ei ohjaa Kellokosken maankäyttöä, vaan taajamassa on voimassa oleva oikeusvaikutteinen osayleiskaava. Yleiskaavatyön yhteydessä asumisen laajenemisalueita tarkasteltiin kuitenkin myös Kellokosken osalta.

Kellokoskella on nykyisin noin 5000 asukasta. Yleiskaavatyön yhteydessä tutkituille asumisen laajenemisalueille voidaan sijoittaa uutta asuntotuotantoa noin 3 000 asukkaalle. Kellokoskella väestönkasvu ohjataan Kellokosken keskusta sekä Riiheläntien, Joenrannan ja Linjapuiston alueille.

Kuva 10. Kellokosken väestön sijoittuminen.

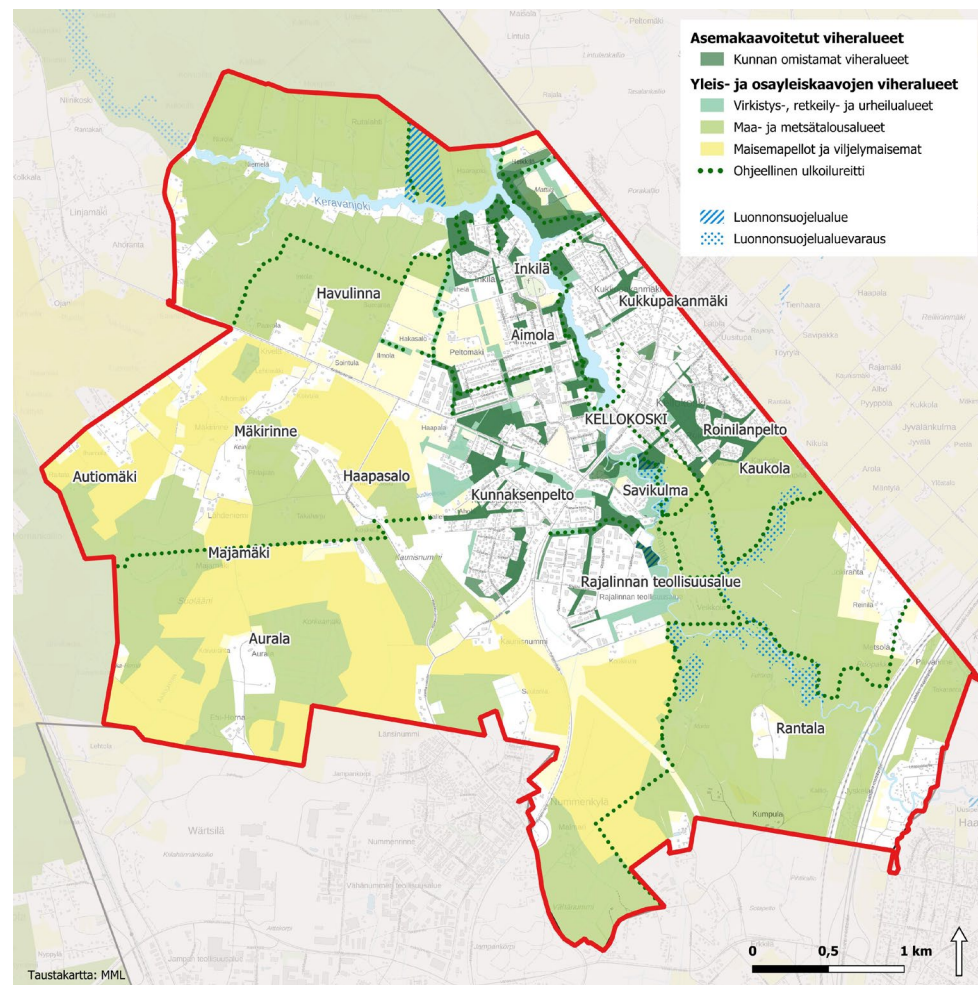
Kuva 11. Yleiskaavan rakentamisalueet ja vaiheistus Kellokoskella.

Viheralueverkosto ja maanomistus

Kellokoskella taajaman läpi kulkevan Keravanjoen rannat muodostavat viheryhteyden sekä paikkoja vapaa-ajanviettoon ja virkistykseen. Muualla Kellokoskella on myös runsaasti metsiä ja pelloja, joista suurin osa on yksityisten maanomistajien omistuksessa.

Kunnan omistamat viheralueet sijoittuvat taajaman keskustaan ja sen liepeille. Keravanjoen länsirannalla on kunnan omistamaa viheralueiden ketjua, mutta välissä on myös yksityisiä viheralueita.

Yleiskaavan suunniteltuja virkistys-, retkeily- ja urheilualueita sijoittuu erityisesti Joenrannan, Kunnaksenpellon ja Rajalinnan alueille.

Kuva 12. Kellokosken viherverkosto (asemakaavojen, yleiskaavan ja osa-yleiskaavojen viheralueet).

4. Viher- ja ulkoliikuntapalveluiden nykytila

4.1 Palveluiden luokittelu

Kunnan viher- ja ulkoliikuntapalvelut on jaettu kolmeen pääryhmään palvelukokonaisuuden selkeyttämiseksi. Ryhmät ovat ulkoliikuntapalvelut, virkistyspalvelut ja luontovirkistyspalvelut.

Ulkoliikuntapalvelut

Ulkoliikuntapalvelut tarjoavat viheralueilla tai ulkoliikuntapaikoilla mahdollisuuden monipuoliseen ulkoiluun, liikkumiseen ja harrastamiseen. Ulkoliikuntapalveluihin lukeutuvat erilaiset urheilu- ja pallokentät, sekä muut ulkona sijaitsevat liikunnan harrastuspaikat.

Monet ulkoliikuntapalveluista sijaitsevat koulujen pihoiden alueilla. Koulujen pihojen palveluja ei kuitenkaan suunnitella tai ohjata tässä työssä, mutta ne huomioidaan osana ulkoliikunnan palveluverkkoa. Tilapalvelut vastaa koulujen pihojen suunnittelusta, kehittämisestä ja ylläpidosta, ellei siitä ole erikseen muuta sovittu. Monet koulujen pihojen palveluista on esitetty lähiliikuntapaikkoina, sillä näissä kohteissa ei voitu eritellä tarkemmin kaikkia palveluita, joita alue sisältää.

Ulkoliikuntapalveluihin lukeutuu myös palveluita, joita ei nykyisin ole suoraan kunnan omistuksessa tai ylläpidossa. Näihin lukeutuvat mm. golfskentät, padelkentät ja ratsastuskentät.

Virkistyspalvelut

Virkistyspalvelut sisältävät monipuolisesti erilaisia viheralueilla sijaitsevia palveluja, jotka mahdollistavat erilaisia arjen ja vapaa-ajan toimintoja ulkotiloissa.

Leikkipalvelut sisältyvät virkistyspalveluihin, ja ne käsittävät puistoissa sijaitsevat alueleikkipaikat ja leikkipaikat, liikennepuistot sekä koulujen ja päiväkotien leikkipaikat. Koulu- ja päiväkotien palveluja ei suunnitella tai ohjata tässä työssä. Ne kuitenkin huomioidaan osana virkistyspalveluiden palveluverkkoa.

Luontovirkistyspalvelut

Luontovirkistyspalvelut sijoittuvat pääosin laajemmille metsäisille viheralueille ja vesistöjen äärelle. Luontovirkistyspalvelut mahdollistavat asukkaiden pääsyn luonnon ja luonnossa tehtävien aktiviteettien äärelle.

Palveluiden määrä v.
2025

Ulkoliikuntapalvelut	Etelä-Tuusula	Kellokoski
Pallokenttä, kivituhka/nurmi	25	3
Pallokenttä, tekonurmi	1	1
Monitoimikenttä	11	2
Yleisurheilukenttä	1	1
Rantalentopallokenttä	5	2
Katukoripallokenttä	8	2
Tenniskenttä	5	1
Ulkojääkenttä	16	3
Ulkokuntoilupaikka	9	3
Lähiliikuntapaikka	9	2
Kuntoportaat	1	0
Frisbeegolfrata	2	0
Skeittipaikka	2	1
Uimapaikka	4	1
Talviuintipaikka	2	1
Melontareitti	0	1
Melontalaituri	0	0
Hiihtolatu	n.57 km	n. 3 km
Monikäyttöreitti	1	0
Ei kunnan omistamat/ylläpitämät palvelut		
(Padelkenttä)	(3)	(0)
(Golfkenttä)	(1)	(0)
(Ratsastuskenttä)	(5)	(3)

Palveluiden määrä v.
2025

Virkistyspalvelut	Etelä-Tuusula	Kellokoski
Alueleikkipaikka	7	2
Leikkipaikka	28	8
Lasten liikennepuisto	0	0
Koirapuisto	3	1
Koirien uimaranta	1	0
Palstaviljelyalue	2	1
Kasvillisuuden erikoiskohde	3	3
Kulttuurihistoriallinen erikoiskohde	2	1
Matonpesupaikka	1	1
Käyttönurmi	3	1
Tapahtuma-alue	6	2
Poimintapelto	2	1
Venepaikka-alue	3	1

Palveluiden määrä v.
2025

Luontovirkistyspalvelut	Etelä-Tuusula	Kellokoski
Ulkoilureitti, kuntorata, talvikävelyreitti	16	4
Nuotiopaikka	7	0
Näkymäpaikka	6	2
Lintupaikka (ei rakenteita)	10	0

4.3 Organisointi ja vastuut

Viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämisessä keskeiset kuntaorganisaation toimijat ovat Yhdyskuntatekniikan palvelualueeseen kuuluvat Viherpalvelut ja Kunnallistekniikan suunnittelu, Kunnallistekniikan rakentaminen sekä Vapaa-ajan palvelualueeseen kuuluvat Liikuntapaikat ja ulkoliikuntapalvelut.

Viherpalvelut vastaa viheralueiden kuten puistojen, katuvihreän ja metsien kunnossapidosta ja kehittämisestä.

Liikuntapaikat ja ulkoliikuntapalvelut vastaa Tuusulan urheilukeskusten, ulkoliikuntapaikkojen, kuten urheilukenttien, uimarantojen, venepaikkojen, luisteluratojen ja hiihto- sekä kuntoratojen ylläpidosta ja kehittämisestä.

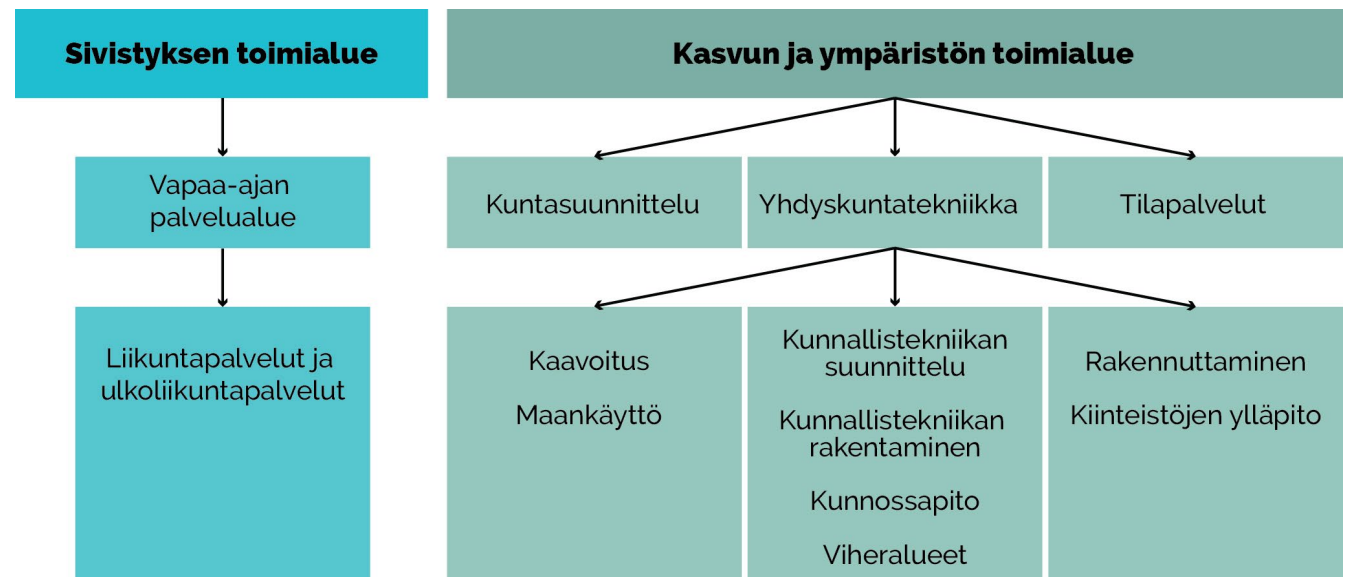
Koulujen ja päiväkotien piha-alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta vastaa Tilapalveluihin kuuluvat Rakennuttaminen ja Kiinteistöjen ylläpito.

Viher- ja ulkoliikuntapalveluihin kuuluu myös palveluita, joiden kehittämisestä ja ylläpidosta kunta ei vastaa. Näihin lukeutuvat esimerkiksi yksityisomisteiset ulkoliikuntapaikat tai valtion omistamilla metsäalueilla, kuten Ruotsinkylän tutkimusmetsässä sijaitsevat ulkoilureitit.

Kuva 15. Tuusulan organisaatio-kaavio

4.4 Palveluiden kunnossapidon periaatteet

Viheralueiden kunnossapidossa noudatetaan RAMS2020 – viheralueiden kunnossapitoluokitusta. RAMS-luokituksessa viheralueiden kunnossa- ja puhtaanapito on jaettu rakennettuihin ja avoimiin viheralueisiin sekä metsiin. Viherpalvelut määrittelee jokaisen yksittäisen alueen RAMS-luokan käyttötarpeen mukaan.

4.5 Investointien ja kunnossapidon rahoitus ja resurssit

Viher- ja ulkoliikuntapalveluiden määrä ja laatu on kasvanut ja kehittynyt voimakkaasti viime vuosina, mikä tuottaa korjausvelkaa ja resurssivajetta kunnossapitoon. Palveluiden kannalta on oleellista säilyttää tasapaino investointien ja kunnossapidon rahoituksen suhteen.

Viime vuosina toteutuneet viheralueiden investoinnit ovat olleet koko kunnassa vuositasolla noin 2–4,2 milj. €. Suunnitelmakaudella vuoteen 2034 saakka viherpalveluiden investoinnit ovat vuositasolla noin 1–3 milj. €. Ulkoliikuntapalveluiden investointirahoitus koko kunnassa on vuonna 2024 noin 560 000 €/vuosi ja 5-vuotiskaudella noin 2 milj. €/vuosi.

Tuusulan viheralueiden kunnossapito toteutetaan kilpailutetuilla urakoilla, joiden sopimukset ovat kolmivuotisia ja sisältävät mahdollisuuden kahteen optiovuoteen. Urakoiden arvo on vuosittain noin miljoona euroa. Osa viheralueiden kunnossapidosta hoidetaan kunnan omana työnä, kuten leikkivälineiden ja ulkokalusteiden korjaukset sekä metsänhoito.

Viherpalveluissa työskentelee vakituisesti neljä hallinnon ja työnjohdon henkilöä sekä viisi viheraluehoitajaa. Lisäksi yksikössä työskentelee vuosittain 8–12 kausi- ja kesätyöntekijää.

Liikuntapalveluiden vuosittainen käyttötalous on noin 2,05 milj. €. Käyttötalouden budjetista katetaan liikuntapalveluiden henkilöstömenot, palveluiden ylläpitokustannukset sekä tilavuokrat.

Liikuntapalveluissa työskentelee 14 henkilöä. Liikuntapalveluiden henkilöstö työskentelee kunnan liikuntapaikkojen kunnossapidon lisäksi myös konserniyhtiöiden liikuntalaitoksissa, kuten jäähallien ylläpidossa ja leirikeskusten toiminnassa.

5. Vuorovaikutus ja asukkaiden näkemykset

Asukkaiden ja muiden sidosryhmien näkemyksiä palveluiden nykytilasta ja kehittämisestä on kerätty suunnitelman laatimisen eri vaiheissa. Työn aluksi toteutettiin asukaskysely, jolla selvitettiin asukkaiden lempipaikkoja sekä kehitettäviä kohteita. Lisäksi järjestettiin asiantuntija- ja sidosryhmähaastatteluita, joilla kerättyä ymmärrystä syvennettiin. Työn luonnosvaiheessa järjestettiin kaksi asukastilaisuutta, joissa asukkaat pääsivät antamaan kommenttejaan ja kehitysehdotuksiaan alustaviin suunnitelmaluonnoksiin.

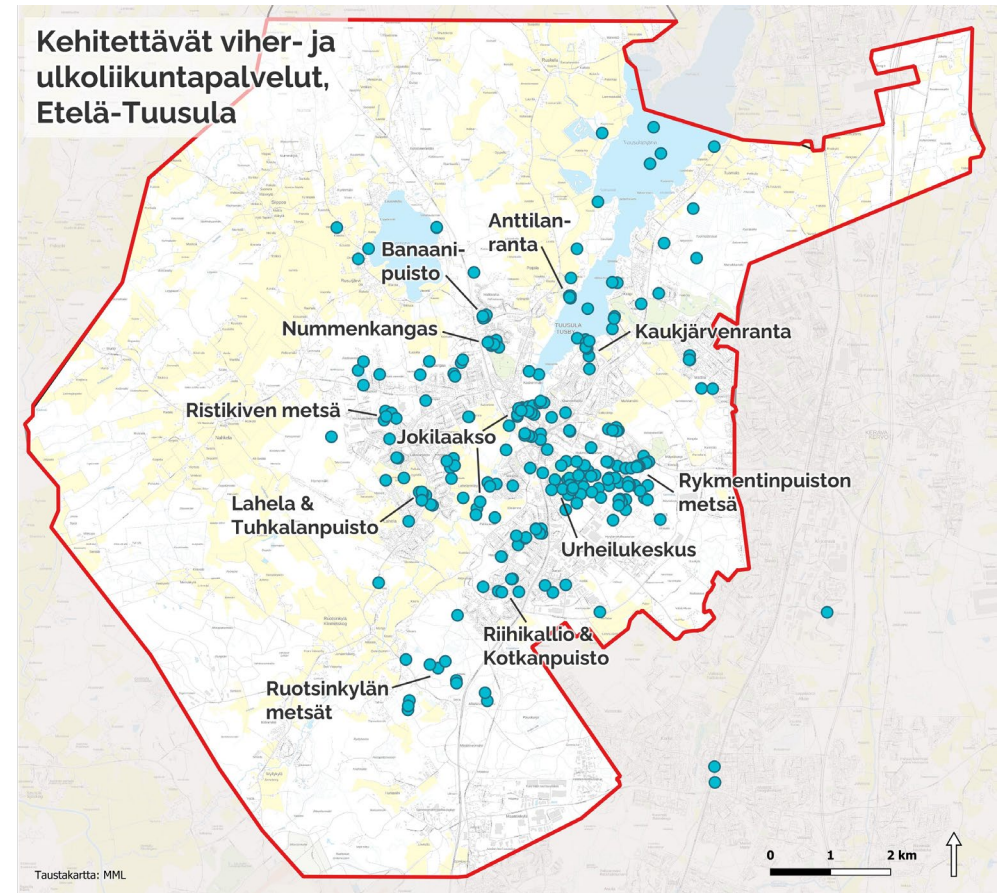
Seuraavissa kappaleissa on kuvattu lyhyesti osallistamisen toteutus ja pääkohdat tuloksista.

5.1 Asukaskysely

Etelä-Tuusulan ja Kellokosken viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämistä koskeva kuntalaiskysely toteutettiin työ alkupuolella. Kyselyn avulla kartoitettiin kuntalaisten näkemyksiä ja toiveita viher- ja ulkoliikuntapalveluiden käyttöön ja kehittämiseen liittyen. Kysely oli avoinna 22.11-8.12.2024 jonka aikana kyselyyn vastasi 363 henkilöä.

Kyselyn vastausten perusteella asukkaiden lempipaikoissa koroistuivat luonnonläheiset viher- ja virkistysalueet. Etelä-Tuusulassa lempipaikkoja ovat muun muassa Urheilukeskus, Varuskunnan metsä, Sarvikallion ulkoilualue, Fjällbon ja Kaukjärvenrannan puistoalueet, Häklin monttu sekä Paratiisinmäen ja Ruotsinkylän metsät.

Asukkaiden ehdotukset palveluiden kehittämisestä tulevaisuudessa keskittyivät pitkälti edellä mainituille alueille. Asukkaiden vastauksissa nousi-

Kuva 16. Asukaskyselyn vastauksissa merkityt kehitettävät viher- ja ulkoliikuntapalvelut Etelä-Tuusulassa.

vat toistuvasti esiin lähimetsien ja ulkoilumetsien säilyttäminen, kävellen ja pyörällä saavutettavien lähipalveluiden toteuttaminen, ulkoilureittien verkoston kehittäminen, sekä Tuusulanjärven rantojen sekä jokilaakson kehittäminen kaikille avoimena viheralueena. Yksittäisistä palveluista eniten toivottiin ulkokuntosaleja.

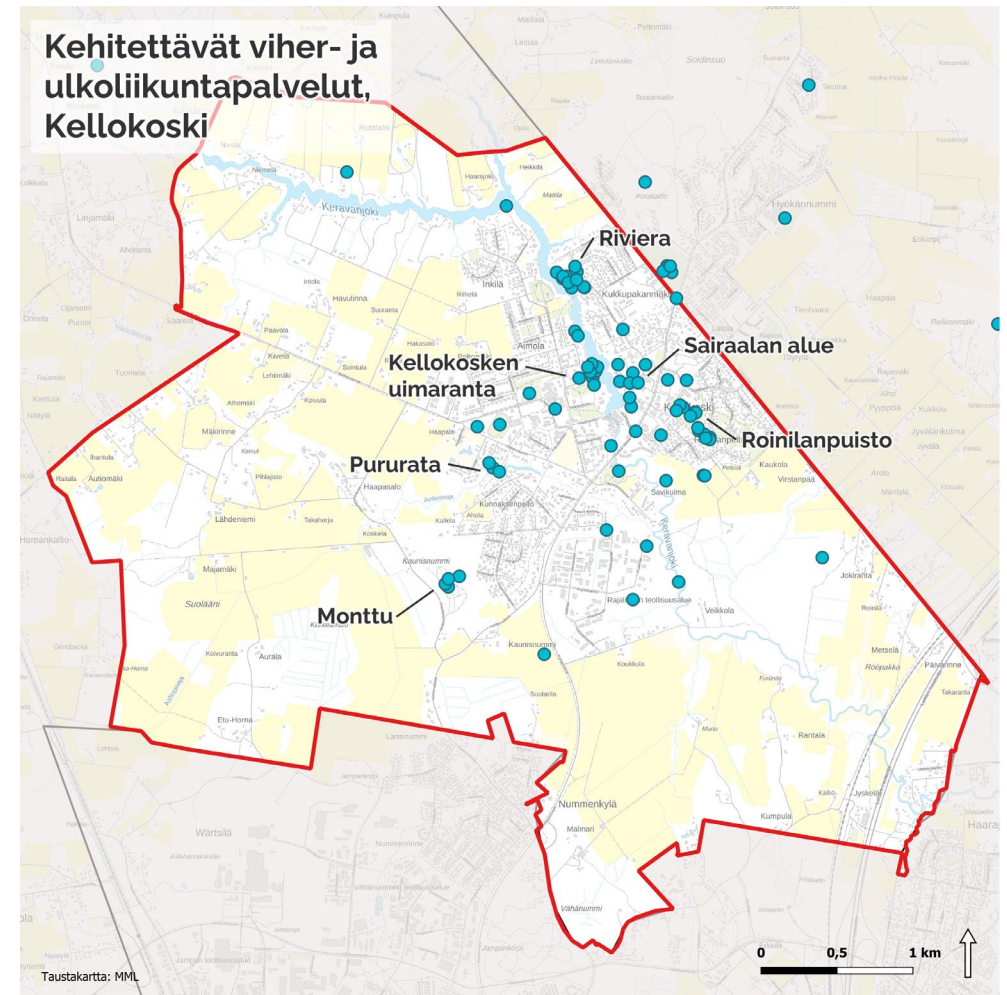
Kellokoskella asukkaiden lempipaikkoja ovat erityisesti Kellokosken Ruu-kin ympäristö ja joen ranta-alueet.

Asukkaiden esittämät palveluiden kehittämis ehdotukset kohdistuivat erityisesti Rivieran puistoalueelle, Kellokosken uimarannalle sekä Roinilanpuistoon. Asukkaiden toiveina on muun muassa uuden frisbeegolfradan toteuttaminen, Rivieran uimapaikan ja kuntoilupaikan kunnostaminen sekä Roinilanpuiston kehittäminen. Etelä-Tuusulan tavoin myös Kellokoskelle toivottiin pidempiä ja yhtenäisempiä ulkoilureittejä sekä monipuolista ulkokuntosalia.

5.2 Haastattelut

Työn yhteydessä toteutettiin yhteensä kuusi asiantuntijahaastattelua, joilla pyrittiin tarkentamaan tiettyjen käyttäjäryhmien sekä kunnan toimialojen tarpeita ja toiveita liittyen viher- ja ulkoliikuntapaikkojen kehittämiseen. Haastattelut toteutettiin tammi-helmikuussa 2025. Haastatteluiden teemoina oli ulkoliikuntapaikkojen ylläpito ja kehittäminen (Kellokosken osalta), viherpalveluiden kunnossapito ja kehittäminen, maankäyttö ja kaavoitettavien alueiden palvelutarpeet, ikäihmisten ja esteettömyyden näkökulmat (ikäihmisten neuvosto), nuorten näkökulmat (nuorisovaltuusto) sekä kulttuurin, tapahtumien ja osallisuuden näkökulmat. Lisäksi Tuusulan latu ja pyörä -yhdistys sekä vammaisneuvosto toimittivat omat kehitysehdotuksensa sähköpostitse.

Kaavoitusta koskevassa haastattelussa nostettiin esiin, että viher- ja ulkoliikuntapalveluiden palvelutarpeiden ja reittien määrittäminen kartalle on hyödyllistä, ja se tukee erityisesti asemakaavatyötä. Haastattelussa käytiin lisäksi läpi kunnan maankäytön kasvualueiden palvelutarpeita.

Kuva 17. Asukaskyselyn vastauksissa merkityt kehitettävät viher- ja ulkoliikuntapalvelut Kellokoskella.

Ulkoliikuntapaikkojen ylläpidon haastattelussa haastateltavien toiveet liittyivät selkeämpiin vastuiden jakoihin viherpalveluiden ja liikuntapalveluiden välillä. Esimerkiksi puistoissa sijaitsevien liikuntavälineiden osalta vastuiden jakautuminen ei ole selvää ja vastuista sovitaan tapauskohtaisesti. Lisäksi on joitain kohteita, kuten Kellokosken Roinilanpuisto, jonka vastuut ovat määrittämättä. Kellokosken alueella kunnan omistamien puisto- ja viheralueiden vähäisyys on todettu haasteeksi palveluiden kehittämiseksi. Haastateltavien toiveena olisi laajempien yhtenäisten alueiden kaavoittaminen viher-, virkistys- ja liikunta-alueiksi.

Viherpalveluiden kunnossapidon haastattelussa esiin nousi erityisesti tarve lisätä kunnossapidon resursseja, kun uusia kohteita rakentuu. Nykyresurssit eivät riitä kaikkien uusien rakennettavien kohteiden kunnossapitoon.

Tapahtumien järjestämisen näkökulmasta tarvetta olisi keskikokoisille tapahtumille (max. 1000 kävijää) soveltuville alueille. Tapahtumien järjestäminen puisto- ja viheralueilla vaatii sähköä, vedensaannin, pysäköinnin sekä jätehuollon, mutta esimerkiksi sähköä on tällä hetkellä vain osassa toreista ja puistoista.

Sekä nuorten että ikäihmisten haastatteluissa nousi esiin palveluiden saavutettavuus. Ikäihmisille olisi tärkeää päästä esteettömästi liikkumaan mahdollisimman lähellä kotia, kun taas nuoret arvostavat hyviä julkisia liikenneyhteyksiä. Ikäihmiset kaipaavat erityisesti esteetöntä pääsyä metsään ja muille viheralueille. Monet ikäihmiset käyttävät leikkipuistoja lastenlastensa kanssa, ja leikkipuistoissa olisikin hyvä huomioida myös ikäihmisten tarpeet esimerkiksi penkkien tai iäkkäille sopivien laitteiden avulla.

5.3 Työpajat

Työn luonnosvaiheessa huhtikuussa 2025 järjestettiin kaksi asukas-työpajaa: toinen Etelä-Tuusulassa ja toinen Kellokoskella. Molemmissa tilaisuuksissa esiteltiin aluksi työn sisältö ja tavoitteet, minkä jälkeen asukkaat pääsivät jättämään huomioitaan kehitettävistä palveluista kartoille. Palvelut oli jaettu eri kartoille kolmen teeman mukaan: omilla kartoillaan esitettiin ulkoliikuntapalvelut, virkistyspalvelut sekä luontovirkistyspalvelut. Lisäksi työpajoissa hyödynnettiin Jokelan viher- ja ulkoliikuntapaikkojen kehittämistyössä muodostettuja käyttäjäprofii-leja.

Etelä-Tuusulan työpajassa esiteltiin alueen viher- ja ulkoliikuntapaikkojen kehittämissuunnitelman luonnoksen lisäksi myös Tuusulanjärven eteläosan virkistysreitien suunnitelmia. Etelä-Tuusulassa tilaisuuteen osallistui yhteensä 30 asukasta ja Kellokoskella 11. Kaikki kartoille tehdyt kirjaukset käytiin läpi ja huomioitiin suunnitelmassa mahdollisuuksien mukaan. Etelä-Tuusulassa asukkaiden kommentteissa korostuivat Mikkolan asuinalue ja erityisesti lasten ja ikäihmisten huomioiminen. Lisäksi keskusteluissa nousivat esiin muun muassa Anttilanrannan kehittäminen (uimapaikka), Rykmentinpuiston säilyttäminen virkistyskäytössä sekä muutamien leikkipaikkojen kunnostustarpeet.

Kellokoskella suosittu virkistysalue on joenvarsi ja tämän palveluista keskusteltiin paljon. Erityisesti uimapaikat ovat suosittuja, ja näiden kehittämiseen ja kunnossapitoon tulisi asukkaiden mukaan panostaa. Myös urheilukentän aluetta toivottiin kehitettävän ja sinne toivottiin muun muassa pihapeleihin soveltuvaa hiekkakenttää.

6. Viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämisen tavoitteet ja periaatteet

6.1 Tavoitteet

Tätä työtä varten muodostetut suunnitelman tavoitteet kertovat, millä periaatteilla ja painopisteillä Etelä-Tuusulan ja Kellokosken viher- ja liikuntapalveluita kehitetään tulevaisuudessa. Tavoitteet toimivat ohjaavina periaatteina tarkemman tason palveluiden sijoittamiseen.

Tuusulan viher- ja ulkoliikuntapalveluverkko on tasapuolinen eri kunnan osien kesken

- Ulkoilu- ja virkistysalueiden palvelu- ja reittiverkosto on monipuolinen ja laajasti saatavutettava.
- Leikkipaikkaverkosto on alueellisesti tasapuolinen ja laadukas. Alueleikkipaikat toimivat viher- ja ulkoliikuntapalvelukeskittyminä.
- Ulkoliikuntapaikkojen verkosto on tasapuolinen ja laadukas.

Palveluita kehitetään kestävästi

- Keskitytään nykyisten palveluiden kehittämiseen, ylläpitoon ja laatuun. Uusia palveluita lisätään harkitusti.
- Palvelukeskittymät ovat asuinalueiden merkittäviä julkisia kohtaamispaikkoja, jotka vahvistavat alueen yhteisöllisyyttä ja identiteettiä.
- Monimuotoinen ja sääilmiöiltä suojaava kasvillisuus on osa palvelukohteiden suunnittelua ja kehittämistä.

Palvelukohteiden kautta voi kokea Tuusulan maiseman eri luonteet

- Tuusulan vesistöjen rannoilla on monipuolisia viher- ja ulkoliikuntapalveluja sekä pääsy veden ääreen reitistöä pitkin.
- Myös metsä- ja peltomaiset huomioidaan palveluiden kehittämisessä.
- Huomioidaan merkittävät näkymälinjat reittiverkoston kehittämisessä ja luonnonkatkelupaikkojen sijoittamisessa.

Palveluista viestitään ja niitä kehitetään vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa

- Palvelukohteiden tiedot ovat ajan tasalla nettisivuilla ja karttapalvelussa
- Kehitetään palvelukohteiden opastusta. Merkittävät ulkoilureitit ovat opastettuja.
- Laaditaan opastuksen ohjeistus osana ulkotilaohjetta.
- Asukkaat otetaan mukaan palveluiden kehittämiseen eri suunnitteluvaiheissa.

6.2 Yleiset kehittämisperiaatteet

Tuusulan viher- ja ulkoliikuntapalveluita koskevat yleiset kehittämisperiaatteet muodostettiin Jokelan viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämissuunnitelman (2024) laadinnan yhteydessä. Samat periaatteet ohjaavat myös Etelä-Tuusulan ja Kellokosken palveluiden kehittämistä.

Kehittämisperiaatteet ovat:

Viher- ja ulkoliikuntapalveluita kehitetään yhteisen toimintamallin avulla

- Tuusulan kunta jatkaa viher- ja ulkoliikuntapalveluiden yhteiskehittämistä ja seurantaa. Koulujen ja päiväkotien pihat ovat osa palvelukokonaisuutta.
- Kaavoitus ja maanhankinta tunnistavat viher- ja ulkoliikuntapalveluiden tarpeet ja kehittämistavoitteet ja ottavat ne huomioon suunnittelutyössä.
- Nykyiset ja tulevat käyttäjäryhmät sekä alueen toimijat osallistuvat palvelukohteiden suunnitteluun.
- Tuusulan kunta hakee aktiivisesti viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämiseen tarjolla olevia valtion avustuksia.

Monipuoliset lähiliikuntaa tukevat viher- ja ulkoliikuntapalvelut vahvistavat alueiden paikallisidentiteettiä

- Viher- ja ulkoliikuntapalvelujen suunnittelu hyödyntää palveluiden kehittämisessä alueiden ominaispiirteitä, erityisesti vesi-, luonto- ja kulttuuriympäristöjä.
- Viher- ja ulkoliikuntapalvelut tarjoavat paikan toimijoiden erilaisten aktiviteettien ja tapahtumien toteuttamiselle.
- Kunta päivittää taajamien läheisyydessä sijaitsevien aktiivisessa virkistyskäytössä olevien metsäalueiden kunnossapitoluokan talousmetsästä ulkoilu- ja virkistysmetsäksi. Toimenpide mahdollistaa luontovirkistyspalveluiden pitkäjänteisen toteuttamisen.

Palvelukohteiden keskittämisen avulla parannetaan viher- ja ulkoliikuntapalveluiden laatua

- Viher- ja ulkoliikuntapalveluiden suunnittelussa on lähtökohtana sijoittaa lähekkäin eri ikäryhmien ja yhteisöllisyyttä tukevia palveluita.
- Kunta huomioi hankkeiden ohjelmoinnissa poistuvien palveluiden ja kehitettävien palveluiden yhteensovituksen.
- Palvelukohteiden elinkaari ja kunnossapito toimivat hankkeiden suunnittelun keskeisinä lähtökohtina.

Viher- ja ulkoliikuntapalvelut edistävät kunnan kestävyystavoitteita

- Tuusulan kunta ottaa käyttöön kestävän ympäristörakentamisen toimintamallin (KESY) viher- ja ulkoliikuntapalveluiden suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa.

Viher- ja ulkoliikuntapalveluista viestitään ja niihin liittyvää tietoa on saatavilla

- Kunta päivittää Tuusulan karttapalvelun palvelukartan tietosisällön nykyisten ja uusien viher- ja ulkoliikuntapalveluiden osalta siten, että erityisesti lähipalveluiden tietokuvaukset on kattava.
- Kunta kehittää sekä palvelukohteisiin sijoitettavaa että sähköistä opastusta asukkaiden, vierailijoiden, varhaiskasvatuksen ja koulujen käyttöön.

6.3 Palveluiden sijoittaminen ja saavutettavuus

Viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittäminen tapahtuu nykyisten palveluiden parantamisella, palveluiden keskittämällä ja uudisrakentamisella.

Suunnitelmassa tarkastellaan palveluverkoston kehittämistä Tuusulan yleiskaavaan 2040 perustuen. Suunnitelma pohjautuu Tuusulan yleiskaavassa ja Kellokosken osayleiskaavassa ennustettuun maankäytön ja väestön kehittymiseen vuoteen 2040 mennessä.

Suunnitelmassa tarkasteltavat ulkoliikunta-, virkistys- ja luontovirkistyspalvelut sijoittuvat pääosin asemakaavoitetuille, kunnan omistamille maa-alueille. Joitakin ulkoilureittien uusia yhteystarpeita esitetään myös ei-kunnan omistamille maa-alueille.

Päiväkotien ja koulujen pihoja ja niillä sijaitsevia palveluita on tarkasteltu osana palveluverkostoa, mutta niiden kehittäminen ei sisälly tähän työhön.

Palveluiden saavutettavuus

Viher- ja ulkoliikuntapalvelut on jaettu kolmeen eri luokkaan palveluiden saavutettavuuden mukaan. Luokat ovat paikalliset lähipalvelut, taajamakohtaiset palvelut ja kuntatasoiset palvelut. Palveluiden luokittelu osaltaan ohjaa kunkin palvelun verkoston tiheyttä yhdyskuntarakenteessa ja määrällistä kehittämistä.

Paikalliset palvelut sijaitsevat lähellä kotia ja jokapäiväistä elinympäristöä, ja niihin on vaivatonta mennä kävellen tai pyörällä. Palvelut on tarkoitettu kaikenikäisille, mutta erityisesti lapsille, nuorille ja senioreille. Näitä palveluita käytetään lähes päivittäin.

Paikallisia palveluita ovat esimerkiksi leikkipaikat, joissa lapset vierailevat lähes päivittäin vanhempiensa tai muiden läheistensä kanssa ja kohtaavat naapuruston muita asukkaita. Tässä kehittämissuunnitelmassa leikkipaikan määritelmää tarkennettiin kattamaan kaikki enintään 10 leikkivälinettä sisältävät leikkipaikat. Leikkipaikkojen palveluverkoston suunnittelun tavoitteena oli, että taajama-alueilla leikkipaikka on saavutettavissa jokaisesta kodista kävellen noin viidessä minuutissa. Tämän tarkastelun myötä osa leikkipaikoista päätettiin esittää poistettavaksi paikoin liian tiheän palveluverkoston takia. Toisaalta myös lisättiin uusia leikkipaikkoja verkoston kattavuuden varmistamiseksi tulevaisuudessa.

Taajamien palvelut ovat paikallisia palveluita monipuolisempia, kaikenikäisille tarkoitettuja palveluita. Taajamien palveluihin saavutaan myös kauempaa muilta asuinalueilta. Saapuminen tapahtuu pääosin pyörällä tai julkisilla kulkuneuvoilla, mutta myös autoilla.

Taajamien palveluita ovat esimerkiksi alueleikkipaikat, joissa vierailevat useamman asuinalueen asukkaat. Tässä kehittämissuunnitelmassa alueleikkipaikan määritelmäksi linjattiin ne leikkipaikat, joissa on enemmän kuin 10 leikki-

välinettä. Sama linjaus leikkipaikkojen ja alueleikkipaikkojen erottelusta on käytössä myös Jokelan kehittämissuunnitelmassa. Alueleikkipaikkojen verkoston suunnittelun tavoitteena oli, että taajama-alueilla alueleikkipaikka on saavutettavissa jokaisesta kodista kävellen 15 minuutissa.

Kuntatasoiset palvelut vaativat paikallisia ja taajamien palveluita laajempaa väestöpohjaa. Myös näihin pyritään järjestämään hyvät pyöräily- ja kävelyreitit sekä julkisen liikenteen yhteydet. Kuntatasoisten palveluiden osalta tulee kuitenkin aina osoittaa myös pysäköintimahdollisuus.

7. Kehittämissuunnitelma

7.1 Suunnitelman sisältö

Palveluiden nykytila ja kehittämistoimenpiteet Etelä-Tuusulassa ja Kellokoskella on esitetty seuraavilla sivuilla olevilla palvelukorteilla ja -kartoilla. Lisäksi raportin lopussa on yhteenvedotaulukot kehittämissuunnitelmassa esitetyistä toimenpiteistä.

Palvelukorteissa on esitetty kunkin palvelukategorian nykytila vuonna 2025 sekä tavoitetila vuonna 2040. Tavoitetilan osalta korttiin on listattu säilytettävät, kunnostettavat, poistuvat ja uudet palvelut.

Joidenkin esitettyjen toimenpiteiden toteutuminen riippuu kaavaproessin etenemisestä, mikä on mainittu toimenpiteissä erikseen. Lisäksi palvelukorttiin on listattu sellaiset koulujen pihoiilla sijaitsevat palvelut, joiden tulevaisuus ja laajuus on sidoksissa kouluverkkoa koskeviin kehittämisspäätöksiin. Näihin palveluita koskevat päätökset eivät sisälly tähän työhön.

Kartat ja palvelukortit on jaoteltu kolmen palvelukategorian mukaisesti ulkoliikuntapalveluihin, virkistyspalveluihin ja luontovirkistyspalveluihin. Palveluiden runsaan määrän takia ulkoliikuntapalveluihin kuuluvat kentät sekä muut ulkoliikuntapalvelut on eroteltu omille kartoilleen. Virkistyspalveluiden osalta leikkipalvelut ja muut virkistyspalvelut on esitetty omilla kartoilla.

7.2 Ulkoliikuntapalvelut Etelä-Tuusula

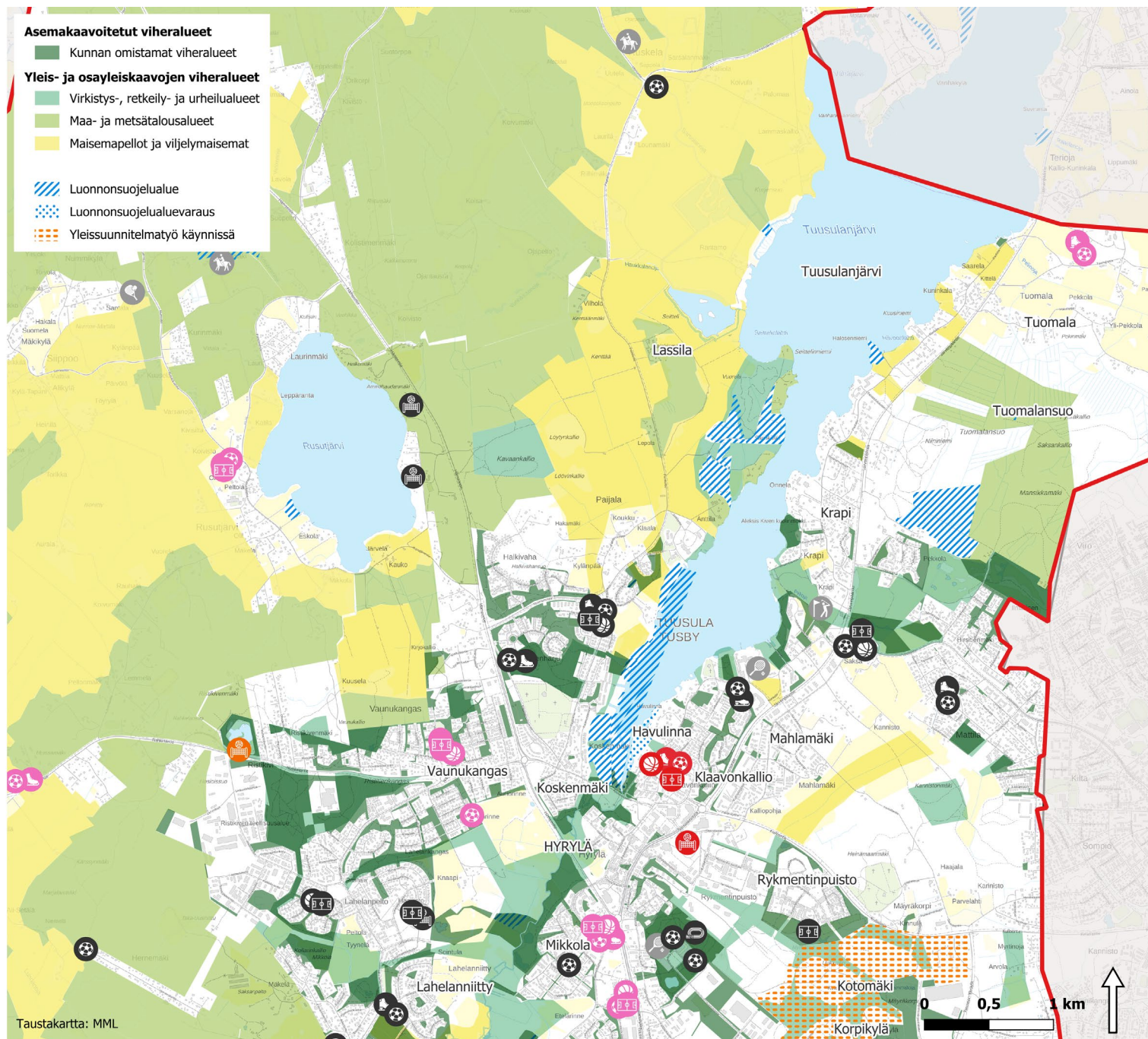
Etelä-Tuusula 1 Ulkoliikuntapalvelut

Kentät

- Pallokenttä
- Monitoimikenttä
- Yleisurheilukenttä
- Rantalentopallokenttä
- Katukoripallokenttä
- Tenniskenttäalue
- Ulkojääkenttä
- Golfkenttä
- Padelkenttäalue
- Ratsastuskenttä

Toimenpiteet

- Säilytettävä palvelu
- Kunnostettava palvelu
- Mahdollinen uusi palvelu
- Poistuva palvelu
- Palvelun tulevaisuus ja laajuus riippuu kouluverkkoa koskevasta päätöksistä tai kaavan etenemisestä
- Ei-kunnan omistama / ylläpitämä palvelu

Etelä-Tuusula 2

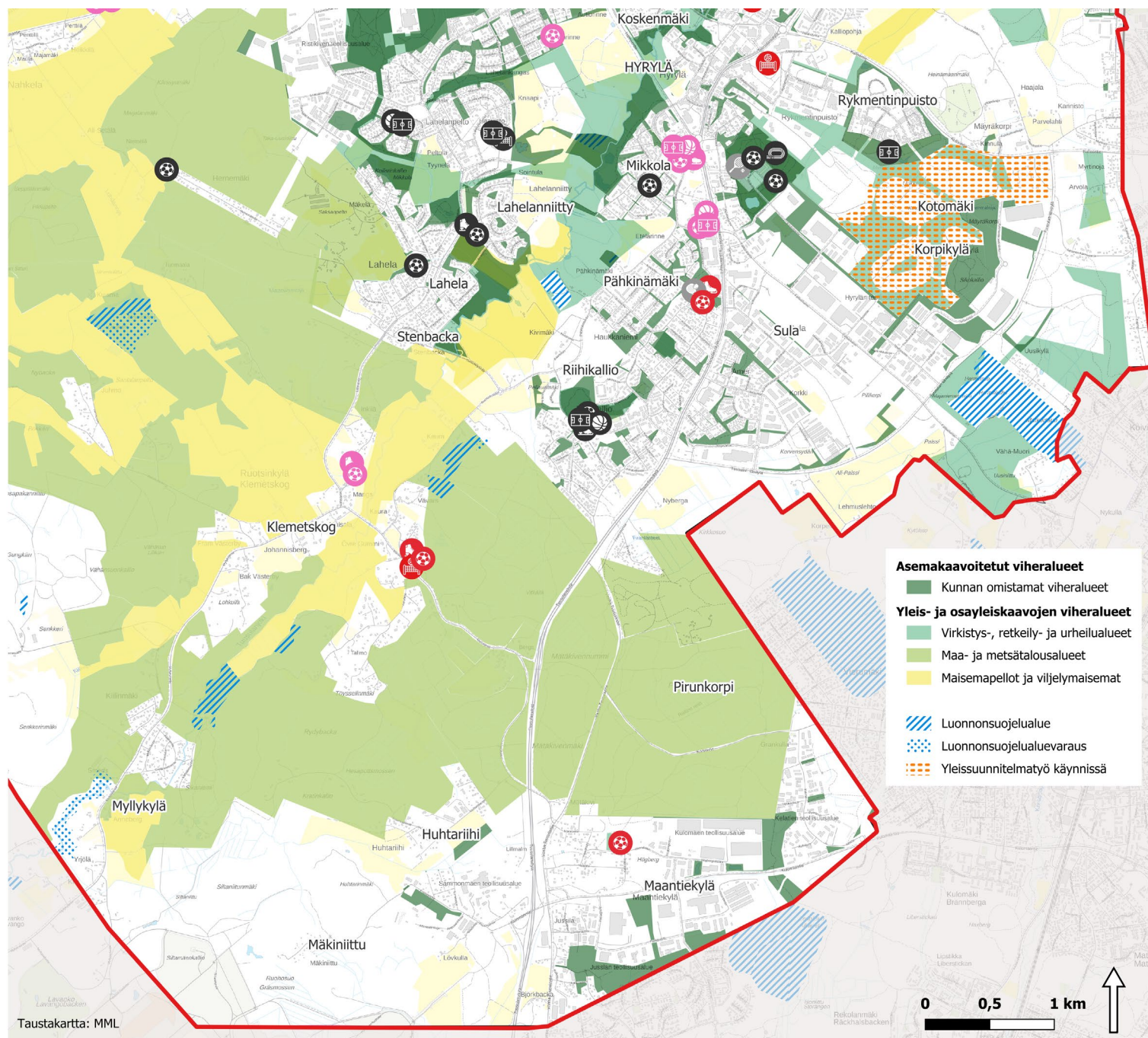
Ulkoliikuntapalvelut

Kentät

- Pallokenttä
- Monitoimikenttä
- Yleisurheilukenttä
- Rantalentopallokenttä
- Katukoripallokenttä
- Tenniskenttäalue
- Ulkojääkenttä
- Golfkenttä
- Padelkenttäalue
- Ratsastuskenttä

Toimenpiteet

- Säilytettävä palvelu
- Kunnostettava palvelu
- Mahdollinen uusi palvelu
- Poistuva palvelu
- Palvelun tulevaisuus ja laajuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä tai kaavan etenemisestä
- Ei-kunnan omistama / ylläpitämä palvelu

LIIKUNTAPALVELU	PALLOKENTTÄ, KIVITUHKA TAI NURMI
Kuvaus	Kivituhka- ja nurmikentät soveltuvat monipuoliseen leikkiin ja pelailuun. Lisäksi kentät ovat vapaata käyttötilaa, jota voidaan hyödyntää esim. erilaisiin tapahtumiin. Kentät tai niiden osa on aidattu tarpeen mukaan. Osa kentistä toimii talvella ulkojääkenttinä.
Kunnossapitovastuu	Tilapalvelut, Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue/ R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	PAIKALLINEN

Kuva 18. Piilipuiston pallokenttä.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyöräpysäköinti
 - Materiaalit
 - Pintamateriaalina nurmi, kivituhka tai vastaava päällyste
- Varustelu
 - Valaistus, maalit
 - Aitaustarve riippuu pelattavista lajeista
- Ympäristö
 - Uusia kenttiä rakennettaessa olevien puiden säästäminen. Jos puita joudutaan kaatamaan, pyritään istuttamaan korvaavia puita.
 - Kentän reuna-alueet niittyalueina
 - Kentän sijoituksessa huomioidaan melua aiheuttavat palloilulajit

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on 24 hiekkakenttää, jotka sijaitsevat pääasiassa koulujen pihilla.
- Lisäksi Etelä-Tuusulassa on yksi nurmikenttä Hyrylän urheilukeskuksessa.

Tavoitetila 2040

- Toiminnassa olevien koulujen pihilla sijaitsevat kentät säilytetään tai niitä kehitetään edelleen. Uusien koulujen pihoihin rakennetaan liikunnallisia elementtejä. Koulujen pihat peruskorjataan tai rakennetaan uudestaan n. 10–15 vuoden välein.
- Säilytettävät palvelut: 11 kpl. Hernemäen, Lahelan, Lahelanniityn, Mattilan, Mikkolan, Naavankierron, Pajalan koulun, Riihikallion, Ruskelan, Tuuliviirinpuiston ja Tuusulanjärven koulun hiekkakentät sekä urheilukeskukset nurmikentät säilytetään. Kentillä tehdään ylläpitäviä toimenpiteitä.
- Poistuvat palvelut: 4 kpl. Klemetskogin koulun, Hyökkälän koulun, Maantiekylän ja Sahankulman hiekkakentät poistetaan.
- Epävarmat palvelut: 8 kpl. Hyrylän, Mikkolan, Nahkelan, Ruotsinkylän, Rusutjärven, Tuomalan ja Vaunukankaan koulujen sekä Lahelanrinteen hiekkakenttien tulevaisuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä tai kaavan etenemisestä.

LIIKUNTAPALVELU	PALLOKENTTÄ, TEKONURMI
Kuvaus	Tekonurmikentät ovat jalkapalloon ja muuhun monipuoliseen pelailuun tarkoitettuja kumirouhepintaisia tai jollakin muulla täyttöaineella varustettuja pallokenttiä.
Kunnossapitovastuu	Urheilukeskus Oy
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 19. Hyrylän urheilukeskuksen tekonurmikenttä.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyöräpysäköinti
- Varustelu
 - Valaistus, maalit
 - Aitaustarve riippuu pelattavista lajeista
- Ympäristö
 - Uusia kenttiä rakennettaessa olevien puiden säästäminen. Jos puita joudutaan kaatamaan, pyritään istuttamaan korvaavia puita.
 - Kentän reuna-alueet niittyalueina
 - Kentän sijoituksessa huomioidaan melua aiheuttavat palloilulajit

Nykytila 2025

- Hyrylän urheilukeskuksessa on Tuusulan Urheilukeskus Oy:n omistama tekonurmikenttä. Kenttä on rakennettu vuonna 2006 ja uusittu kesällä 2016. Tekonurmi on lämmitettävä kumirouhekenttä, jonka koko on 105 m x 68 m. Kenttää käytetään useiden jalkapalloseurojen peli- ja harjoitusareenana. Urheilukeskuksessa sijaitsee myös täysimittainen jalkapallohalli.
- Lisäksi Rykmentinpuiston koulun pihalla sijaitsee hiekkatekonurmikenttä (harjoituskoko).

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 1 kpl. Nykyinen tekonurmikenttä säilytetään. Tavoitteena on toteuttaa kentälle katettu katsomo yleisö- ja pelitapahtumia varten.

LIIKUNTAPALVELU	MONITOIMIKENTTÄ
Kuvaus	Monitoimikenttät ovat luonteeltaan pieniä, tekonurmipintaisia, aidattuja kenttiä, joissa yhdistyy mahdollisuudet monenlaiseen pelailuun, leikkiin ja lähiliikuntaan. Kenttien varustetaso vaihtelee. Monitoimikenttiin lukeutuvat myös pienet hiekka- tai kivituhkapintaiset mölkky-, petankki- tai muut pienpelikenttät.
Kunnossapitovastuu	Tilapalvelut, Liikuntapalvelut, Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	PAIKALLINEN

Kuva 20. Kaffepaussin monitoimikenttä.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Helppo saavutettavuus
 - Pyöräpysäköinti
- Materiaalit
 - Pintamateriaalina tekonurmi tai vastaava
 - Täyteaineena käytetään ympäristöystävällisiä materiaaleja
- Varustelu
 - Aitaus, penkit, valaistus

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on 11 monitoimikenttää, joista suurin osa sijaitsee koulujen pihojen lähiliikuntapaikoilla.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 6 kpl. Tuusulanjärven koulun, Pajalan koulun, Riihikallion koulun, Toukkapuiston, Kaffepaussin ja Puustellinmetsän puiston monitoimikenttät säilytetään. Kentillä tehdään ylläpitäviä toimenpiteitä. Monitoimikenttät ovat peruskorjauksen tarpeessa noin 10 vuoden välein.
- Poistuvat palvelut: 1 kpl. Hyökkälän koulun monitoimikenttä poistuu.
- Epävarmat palvelut: 4 kpl. Hyrylän, Mikkolan, Rusutjärven ja Vaunukankaan koulujen pihojen monitoimikenttien tulevaisuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä tai kaavan etenemisestä.

LIIKUNTAPALVELU	YLEISURHEILUKENTTÄ
Kuvaus	Yleisurheilukentällä pääsee harrastamaan monipuolisesti erilaisia kentälajeja. Nurmikentän ja sitä ympäröivien juoksuratojen lisäksi kentän yhteydessä on suorituspaikkoja eri lajeille kuten pituushypylle ja kuulantönnölle.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on yksi yleisurheilukenttä Hyrylän urheilukeskuksessa.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 1 kpl. Nykyinen yleisurheilukenttä säilytetään. Kentällä tehdään ylläpitäviä toimenpiteitä.

Kuva 21. Hyrylän urheilukeskuksen urheilukenttä.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyörä- ja autopysäköinti
- Materiaalit
 - Nurmipintainen kenttä
 - Juoksuradoilla pinnoitteena tiilimurska
 - Eri lajien materiaalivaatimukset
- Varustelu
 - Aitaus, valaistus
 - Katsomo

LIIKUNTAPALVELU	RANTALENTOPALLOKENTTÄ
Kuvaus	Hiekkapintainen kenttä rantalentopallon pelaamista varten.
Kunnossapitovastuu	Tilapalvelut, Liikuntapalvelut, Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on viisi rantalentopallokenttää: Hyrylän uimahallilla, Metsäpirtissä, Rusutjärven uimarannalla, Kaffepaussin puistossa ja Klemetskogin koululla.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 3 kpl. Metsänpirtin, Rusutjärven uimarannan ja Kaffepaussin rantalentopallokentät säilytetään. Kentillä tehdään ylläpitäviä toimenpiteitä.
- Poistuva palvelu: 2 kpl. Uimahallin ja Klemetskogin rantalentopallokentät poistetaan.
- Uudet palvelut: 2 kpl. Lähitulevaisuuden tavoitteena toteuttaa uusi rantalentopallokenttä Häklin montulle. Pidemmän aikavälin tavoitteena Tuusulaan voidaan toteuttaa rantalentopallon kenttäkeskittymä, jossa useampi kenttä tapahtumia ja kilpailuja varten.

Kuva 22. Kaffepaussin rantalentopallokenttä.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Helppo saavutettavuus
 - Pyöräpysäköinti
- Materiaalit
 - Tasarakeinen hiekka, jossa ei ole hienoainesta
- Varustelu
 - Aitaus tarvittaessa, verkko, penkit, valaistus
- Ympäristö
 - Kentän ympärillä hyvä olla vähintään 3 m vapaata tilaa

LIIKUNTAPALVELU	KATUKORIPALLOKENTTÄ
Kuvaus	Katukoripallon pelaamisen ja korien heittelyyn soveltuva paikka.
Kunnossapitovastuu	Tilapalvelut, Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	PAIKALLINEN

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on kahdeksan katukoripallokenttää, joista suurin osa sijaitsee koulujen pihoilla.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 4 kpl. Pajalan koulun, Kirkonkylän koulun, Riihikallion koulun ja Lahelan Toukkapuiston katukoripallokentät säilytään. Kentillä tehdään ylläpitäviä toimenpiteitä.
- Poistuvat palvelut: 1 kpl. Hyökkälän koulun katukoripallokenttä poistuu.
- Epävarmat palvelut: 3 kpl. Hyrylän, Mikkolan ja Vaunukankaan koulujen pihoilla olevien katukoripallokenttien tulevaisuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä tai kaavan etenemisestä.

Kuva 23. Katukoripallokenttä Jokelan Notkokuistossa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyöräpysäköinti
- Materiaalit
 - Koripallon pompotteluun sopiva pintamateriaali kuten asfaltti tai muu soveltuva pinta
- Varustelu
 - Aitaus tarvittaessa, korit, penkit, valaistus
 - Kentän sijoittelussa huomioidaan pelaamisesta koituva meluhaitta

LIIKUNTAPALVELU	TENNISKENTTÄALUE
Kuvaus	Hiekkatekonurmipintainen kenttä tenniksen pelaamiseen.
Kunnossapitovastuu	Yksityinen toimija
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa ei ole kunnan ylläpitämiä tenniskenttiä. Hyrylässä on Tuusulan Urheilukeskus Oy:n ylläpitämä maksullinen tenniskenttäalue, jossa on kolme sisäkenttää ja viisi ulkokenttää.

Tavoitetila 2040

- Uusia kunnan ylläpitämiä tenniskenttiä ei ole tavoitteena toteuttaa.

Kuva 24. Hyrylän urheilukeskuksen tenniskenttäalue.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyörä- ja autopysäköinti
- Materiaalit
 - Pintamateriaalina hiekkatekonurmi
 - Täyteaineena käytetään ympäristöystävällisiä materiaaleja
- Varustelu
 - Aitaus, verkko, penkit, valaistus

LIIKUNTAPALVELU	ULKOJÄÄKENTTÄ
Kuvaus	Kivituhkapintainen pallokenttä tai kaukalollinen monitoimikenttä, jolle tehdään tekojää tai luonnonjää sääolosuhteiden salliessa. Osassa kentän yhteydessä sijaitsee penkki ja/tai luistintenvaihtokatos.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue/ R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on 16 ulkojäähkenttää, joista suurin osa sijaitsee koulujen yhteydessä olevilla pallokentillä.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 6 kpl. Pajjalan koulun, Riihikallion koulun, Tuulivierinpuiston, Lahelanniityn, Naavankierron ja Mattilan ulkojäähkentät säilytetään.
- Poistuvat palvelut: 3 kpl. Sahakulman, Klemetskogin koulun ja Hyökkälän koulun ulkojäähkentät poistetaan.
- Epävarmat palvelut: 6 kpl. Tuomalan, Vaunukankaan, Mikkolan, Nahkelan, Ruotsinkylän ja Rusutjärven koulujen ulkojäähkenttien tulevaisuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä tai kaavan etenemisestä.

Kuva 25. Ulkojäähkenttä Jokelan urheilukeskuksessa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Helppo saavutettavuus
 - Monikäyttöisyys huomioitava, sillä kesällä kenttiä käytetään esim. pallopeleihin
- Varustelu
 - Osalla kentistä on mahdollista pelata jääkiekkoa, jolloin ne täytyy varustaa aidalla
 - Penkit taukoja ja luistinten vaihtoa varten
 - Valaistus

Etelä-Tuusula 1

Ulkoliikuntapalvelut

Uinti- ja melontapaikat

- Uimapaikka
- Talviuintipaikka
- Melontalaituri

Monikäyttöreitit

- Monikäyttöreitti (kävely, maastopyöräily)
- Monikäyttöreitti (luistelu, kävely, hiihto)

Hiihtoladut

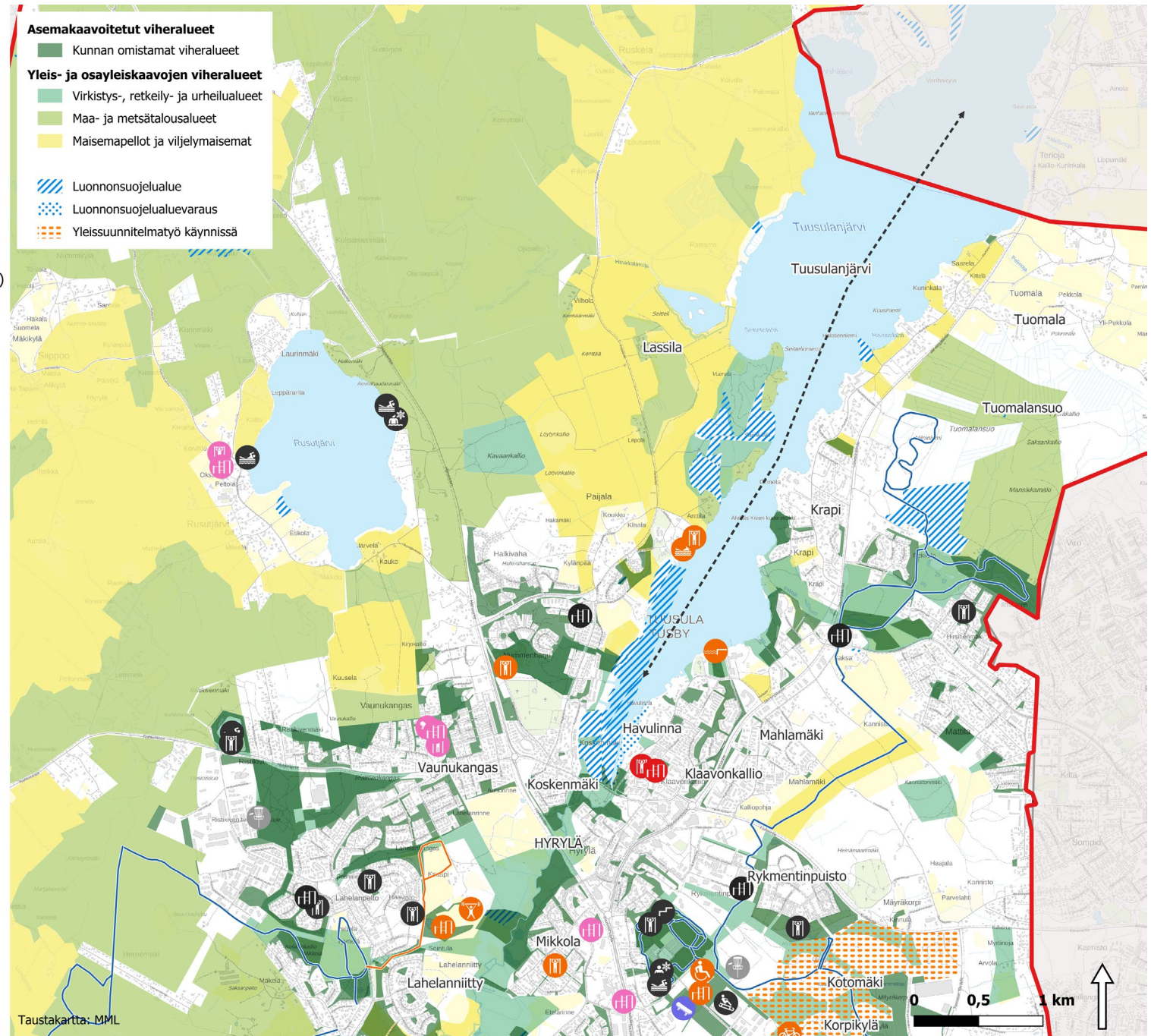
- Hiihtolatu

Muut ulkoliikuntapalvelut

- Ulkokuntosali
- Ulkokuntoilupaikka
- Esteetön ulkokuntosali tai ulkokuntoilupaikka
- Lähiliikuntapaikka
- Kuntoportaati
- Skeittipaikka
- Frisbeegolfrata
- Pulkkamäki

Toimenpiteet

- Säilytettävä palvelu
- Kunnostettava palvelu
- Mahdollinen uusi palvelu
- Poistuva palvelu
- Palvelun tulevaisuus ja laajuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä tai kaavan etenemisestä
- Ei-kunnan omistama / ylläpitämä palvelu
- Mahdollinen uusi hiihtolatu

Etelä-Tuusula 2

Ulkoliikuntapalvelut

Uinti- ja melontapaikat

- Uima- ja melontapaikka
- Talviuima- ja melontapaikka
- Melontalaituri

Monikäyttöreitit

- Monikäyttöreitti (kävely, maastopyöräily)
- Monikäyttöreitti (luistelu, kävely, hiihto)

Hiihtoladut

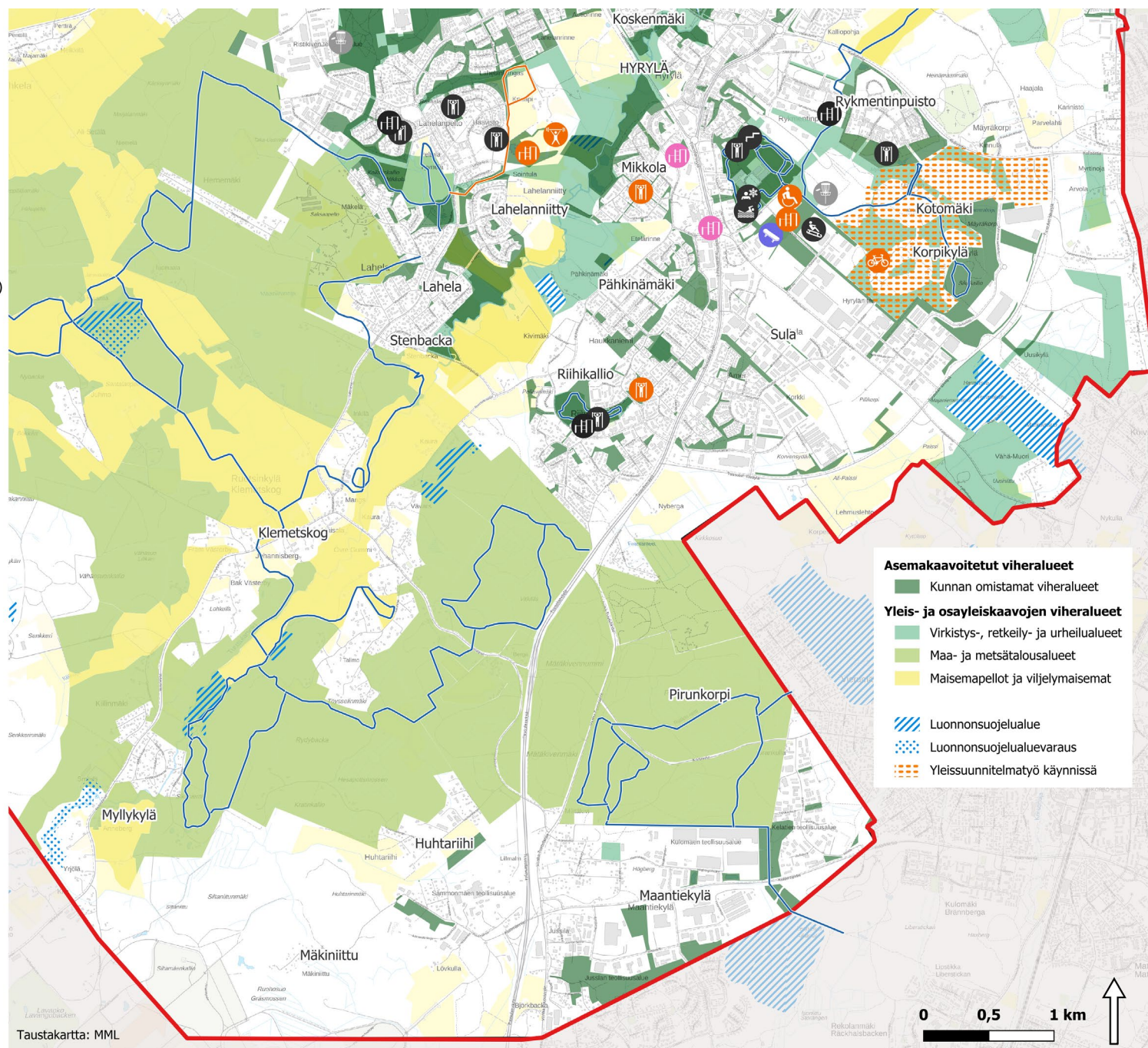
- Hiihtolatu

Muut ulkoliikuntapalvelut

- Ulkokuntosali
- Ulkokuntoilupaikka
- Esteetön ulkokuntosali tai ulkokuntoilupaikka
- Lähiliikuntapaikka
- Kuntoportaatti
- Skeittipaikka
- Frisbeegolfraita
- Pulkkamäki

Toimenpiteet

- Säilytettävä palvelu
- Kunnostettava palvelu
- Mahdollinen uusi palvelu
- Poistuva palvelu
- Palvelun tulevaisuus ja laajuus riippuu kouluverkkoa koskevasta päätöksistä tai kaavan etenemisestä
- Ei-kunnan omistama / ylläpitämä palvelu
- Mahdollinen uusi hiihtolatu

LIIKUNTAPALVELU	ULKOKUNTOSALI
Kuvaus	Ulkokuntosali tarjoaa laajan ja monipuolisen kuntoluvälineistön. Erilaisia kuntoiluvälineitä on tyypillisesti 8–15 kappaletta. Välineet ovat säädettävissä harjoitusvastuksen mukaisesti ja ne soveltuvat siten monenlaisille käyttäjille. Ulkokuntosali voi sijaita urheilukeskuksessa tai laajemmalla puistoalueella.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue/ R3 Käyttöviheralue/ M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 26. Ulkokuntosali Helsingin Töölönlahdella.

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa ei nykyisin ole isompaa ulkokuntosalia, mutta alueella on useita pienempiä ulkokuntoilupaikkoja, joissa on muutama ulkokuntoiluväline. Nämä sijaitseva pääosin puistoissa tai koulujen pihilla.

Tavoitetila 2040

- Uudet palvelut: 2 kpl. Tavoitteena toteuttaa ulkokuntosali Lahelan tulevan koulukeskuksen läheisyyteen sekä esteetön ulkokuntosali Hyrylän urheilukeskukseen.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Hyvä saavutettavuus kävellen ja pyörällä
 - Pyöräpysäköinti
 - Monipuoliset toiminnot ja varusteet eri-ikäisille ja eritasoisille käyttäjille
- Materiaalit
 - Turva-alusta valmistajien ohjeistuksen mukaan
 - Keinomateriaalien välttäminen
 - Turvallisuusnormien täyttyminen
 - Kestävä pintamateriaali, valitaan alueen sijainnin mukaan
- Varustelu
 - Opastetaulu, taukopenkit ja roska-astiat
 - Valaistus

LIIKUNTAPALVELU	ULKOKUNTOILUPAIKKA
Kuvaus	Ulkokuntoilupaiikka on pienialainen, muutaman kuntoiluvälineen ryhmä. Kuntoiluvälineitä on tyypillisesti 1–5 kappaletta, ja niihin lukeutuvat erilaiset leuka-puomit ja tasapainovälineet. Pieni ulkokuntoilupaiikka voi sijaita ulkoilureitin tai kuntoradan varrella, puisto-alueella tai julkisen rakennuksen pihalla.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut, Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue/ R3 Käyttöviheralue/ M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä
Saavutettavuus	PAIKALLINEN

Kuva 27. Ulkokuntoilupaiikka Puustellinmetsän puistossa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Hyvä saavutettavuus kävellen ja pyörällä
 - Pyöräpysäköinti
 - Monipuoliset toiminnot ja varusteet eri-ikäisille ja eritasoisille käyttäjille
- Materiaalit
 - Turva-alusta valmistajien ohjeistuksen mukaan
 - Keinomateriaalien välttäminen
 - Turvallisuusnormien täyttäminen
 - Kestävä pintamateriaali, valitaan alueen sijainnin mukaan
- Varustelu
 - Opastetaulu, taukopenkit ja roska-astiat
 - Valaistus

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on yksitoista pientä ulkokuntoilupaiikkaa.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 8 kpl. Kaffepaussin, Toukka-puiston, Murupuiston, Augustanpuiston, Puustellinmetsän puiston, Häklin montun, Riihikallion koulun ja Urheilukeskuksen lähiliikuntapaikan ulkokuntoilupaiikat säilytetään.
- Epävarmat palvelut: 2 kpl. Vaunukankaan ja Rusutjärven koulujen ulkokuntoilupaiikkojen tulevaisuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä.
- Poistuvat palvelut: 1 kpl. Hyökkälän koulun lähiliikuntapaikan ulkokuntoilupaiikka poistuu.
- Uudet palvelut: 4 kpl. Tavoitteena toteuttaa uusia ulkokuntoilupaiikkoja alustavan suunnitelman mukaan Anttilanrantaan, Nummenharjuun, Kotkanpuistoon ja Mikkolan leikkipuiston yhteyteen.

LIIKUNTAPALVELU	LÄHILIIKUNTAPAikka
Kuvaus	Lähiliikuntapaikka on avoin ja maksuton monipuolinen leikkiin, kuntoiluun ja ulkoliikuntaan tarkoitettu alue, joita on suunniteltu erityisesti asuinalueiden läheisyyteen ja koulujen piha-alueille. Lähiliikuntapaikat tarjoavat erityisesti lapsille ja nuorille sopivia leikkisän liikunnan ja liikkumisen mahdollisuuksia. Lähiliikuntapaikkojen toimintoja ovat esimerkiksi pelikentät ja -areenat, kuntoiluvälineet ja liikunnalliset leikkivälineet. Lähiliikuntapaikan toiminnot tarkentuvat kohdealueen tarkemmassa suunnittelussa.
Kunnossapitovastuu	Tilapalvelut, Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	PAIKALLINEN

Kuva 28. Tuusulanjärven koulun lähiliikuntapaikka.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Hyvä saavutettavuus kävellen ja pyörällä
 - Pyöräpysäköinti
 - Monipuoliset toiminnot ja varusteet eri-ikäisille ja eritasoisille käyttäjille
- Materiaalit
 - Turva-alusta valmistajien ohjeistuksen mukaan
 - Keinomateriaalien välttäminen
 - Turvallisuusnormien täyttyminen
 - Kestävä pintamateriaali, valitaan alueen sijainnin mukaan
- Varustelu
 - Opastetaulu, taukopenkit ja roska-astiat
 - Valaistus

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on yhdeksän lähiliikuntapaikkaa.

Tavoitetilä 2040

- Säilytettävät palvelut: 5 kpl. Tuusulanjärven koulun, Pajalan koulun, Riihikallion koulun, Rykmentinpuiston koulun ja Toukkapuiston lähiliikuntapaikat säilytetään.
- Poistuvat palvelut: 1 kpl. Hyökkälän koulun lähiliikuntapaikka poistuu.
- Epävarmat palvelut: 4 kpl. Hyrylän, Mikkolan, Rusutjärven ja Vaunukan koulujen lähiliikuntapaikkojen tulevaisuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä tai kaavan etenemisestä.
- Uudet palvelut: 2 kpl. Tavoitteena toteuttaa uusi lähiliikuntapaikka Hyrylän urheilukeskukseen ja Lahelan tulevan koulukeskuksen yhteyteen.

LIIKUNTAPALVELU	KUNTOPORTAAT
Kuvaus	Portaat kävelyyn, juoksuun ja muuhun porrastreeniin. Toimivat osana ulkoilureitistöä ja mahdollistavat myös pääsyn näköalapaikalle. Porraskuntoilupaikan yhteyteen sopii muitakin liikunnallisia palveluja. Rinteen jyrkkyys on olennainen sijoitusperuste.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on yhdet kuntoportaatt Hyrylän urheilukeskuksessa.

Tavoitetilä 2040

- Säilytettävät palvelut: 1 kpl. Nykyiset kuntoportaatt säilytetään.

Kuva 29. Kuntoportaatt Hyrylän urheilukeskuksessa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Sijainti asutuksen lähellä tai saavutettavissa jalan, pyörällä, joukko-liikenteellä tai autolla
 - Pyöräpysäköinti lähistöllä
- Varustelu
 - Portaiden minimileveys 200 cm, puiset askelmat soveltuvat parhaiten
 - Kaiteet molemmin puolin portaita ja lepotasanteet
 - Valaistus suunnitellaan huomioiden vuodenajat, käyttöaste, luonto- ja muut arvot
 - Portaiden yhteyteen on suositeltavaa sijoittaa ulkokuntoiluvälineitä
- Ympäristö
 - Tarvittaessa näkymiä voidaan avata: kauniit näkymät lisäävät kohteen houkuttelevuutta

LIIKUNTAPALVELU	FRISBEEGOLFRATA
Kuvaus	Rata, joka koostuu heittoväylistä, opasteista (väylä- ja rataopasteet), heittopaikoista ja maalikoreista. Yksittäisiä koreja voi sijaita harjoittelupaikkoina koulunpihoilla ja kenttien laidoilla.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R3 Käyttöviheralue/ A3 Käyttöniitty
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 30. Ristikiven frisbeegolfrata.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Eri tasoiset pelaajat ja ratojen monipuolisuus
 - Pyörä- ja autopsäköinti
- Varustelu
 - Taukopenkit ja roska-astiat
 - Opastus
- Ympäristö
 - Puusto, korkeuserot ja maanpinnan muodot luovat radalle haastetta
 - Heittoreitit eivät saa risteta ulkoilureittien tai muiden toimintojen kanssa. Heittoväylä voi ylittää ulkoilureitin vain, jos heittäjällä on esteetön näkyvyys ja hän voi varmistua muiden ulkoilijoiden turvallisuudesta
 - Ratojen ja kulkureittien suunnittelussa huomioitava metsänpohjan kuluminen, ei herkkiin metsäkohteisiin
 - Arvopuut kuten vanhat männyt ja tammet eivät saa osua väylille tai väyliä reunoille. Tarvittaessa käytetään puunrunkosuoja.

LIIKUNTAPALVELU	SKEITTIPAikka
Kuvaus	Monipuolinen, laadukkaasti toteutettu ja kestävä skeittaukseen, skoottaukseseen ja temppupyöräilyyn tarkoitettu alue.
Kunnossapitovastuu	Tilapalvelut, Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on kaksi skeittipaikkaa: Vaunukankaalla ja Hyrylän urheilukeskuksessa.

Tavoitetila 2040

- Kunnostettavat palvelut: 1 kpl. Urheilukeskuksen skeittipaikka on elinkaarensa päässä ja alueelle suunnitellaan uusi skeittipuisto.
- Epävarmat palvelut: 1 kpl. Vaunukankaan koulun skeittipaikan tulevaisuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä.

Kuva 31. Skeittipaikka Hyrylän urheilukeskuksessa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Toteutuksessa huomioidaan aloittelijoiden sekä pidemmälle edistyneet nuoret ja harrastajat
 - Helppo saavutettavuus
 - Pyöräpysäköinti
- Materiaalit
 - Pintamateriaalina käytetään kestäviä materiaaleja, betonia tai asfalttia. Täydentäviä materiaaleja ovat teräs ja luonnonkivi
 - Varustelu
 - Penkit ja valaistus
- Ympäristö
 - Skeittauksesta aiheutuu häiritsevää, luonteeltaan impulssimaista melua. Riittävä etäisyys asutuksesta on vähintään 100 m. Melun leviämistä voidaan estää maaston muotoilulla ja kasvillisuudella.

LIIKUNTAPALVELU	PULKKAMÄKI
Kuvaus	Lumisena aikana tavallisimmin pulkalla, kelkalla, rattikelkalla tai liukurilla laskettavaksi tarkoitettu pieni luonnonmäki tai kumpare.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	A2 Käyttöniitty
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on yksi kunnan ylläpitämä pulkkamäki Hyrylän Urheilukeskuksessa.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 1 kpl. Urheilukeskuksen pulkkamäki säilytetään.

Kuva 32. Pulkkamäki Jokelan Notkopuistossa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Helppo saavutettavuus, pysäköinti pyörille ja autoille
- Varustelu
 - Käyttäjäturvallisuus. Pulkkailijaa ohjataan liukumaan oikeaan ja turvalliseen suuntaan maastonmuotoilun, vastapenkereen ja suoja-aidan avulla
 - Opastus
 - Valaistus
- Ympäristö
 - Kasvillisuudessa suositetaan niittymäisyyttä
 - Kesällä pulkkamäkeä voi käyttää muuhun toimintaan, esim. frisbeegolfrautana
- Kunnossapito
 - Pulkkamäkeä kunnossapidetään latukoneella

LIIKUNTAPALVELU	UIMAPAIKKA JA TALVIUINTIPAIKKA
Kuvaus	Erityisesti uimista varten ylläpidetty ranta-alue tai luonnonvaraisempi uimiseen soveltuva paikka. Uimarannalta/uimapaikalta löytyy luonnonvarainen vedenmenopaikka ja/tai uimalaituri. Talviuimapaikoilta löytyy myös pukeutumistilat.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on neljä kunnan ylläpitämää uimapaikkaa: Rusutjärven uimaranta, Rusutjärven kyläranta, Urheilukeskuksen uimaranta & Häklin uimaranta.
- Talviuintipaikat löytyvät Urheilukeskuksen ja Rusutjärven uimarannoilta.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 5 kpl. Nykyiset uimapaikat ja talviuintipaikat säilytetään. Uimapaikoilla tehdään ylläpitäviä kunnostustöitä.
- Uudet palvelut 1 kpl. Tavoitteena toteuttaa Anttilanrantaan uusi uimapaikka. Palvelun toteutuminen riippuu kaavan etenemisestä.

Kuva 33. Uimapaikka Hyrylän urheilukeskuksessa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Käyttäjäturvallisuus
 - Erityisryhmät ja esteettömyys
 - Pyörä- ja autopysäköinti lähellä
- Varustelu
 - Pelastusvälineiden määrä ja sijoittelu
 - Aktiviteetit, kuten leikkivälineet ja pallopelialueet
 - Rakenteet, kuten hyppypaikka, laituri ja niiden turvallisuus sekä huollon vaatima tila
 - Pukukoppi ja yleisö-WC
 - Pöytä-penkkiryhmät ja jätteastiat
 - Opastus
 - Valaistus talviuinnin paikoissa

LIIKUNTAPALVELU	MELONTAREITTI JA MELONTALAITURI
Kuvaus	Melontareitti on maastossa viitoitettu melontaan tarkoitettu reitti. Melontalaituri on erityisesti melontaa varten suunniteltu laituri, joka helpottaa kajakkiin tai kanoottiin nousemista ja siitä poistumista. Melontalaiturit ovat yleensä matalampia kuin tavalliset laiturit, ja niissä voi olla erityisiä tukirakenteita, kuten melontaluiska. Melontalaitureita voivat hyödyntää myös muut käyttäjät.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue / R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 34. Melontalaituri Tampereen Rauhaniemellä. (Kuva Tomi Kurko)

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa ei ole virallisia melontareittejä tai kunnan ylläpitämiä melontalaitureita / rantautumispaikkoja.
- Tuusulanjärven rannalla on joitakin kajakkeja ja soutuveneitä vuokraavia yksityisiä yrityksiä.
- Melontaseura Tuus-Melojilla on vaja Tuusulanjärven rannalla Järvenpäässä.

Tavoittila 2040

- Uudet palvelut: 1 kpl. Tavoitteena toteuttaa melontalaituri Kaukjärvenrantaan tai Tuuskotoon.

LIIKUNTAPALVELU	HIIHTOLATU
Kuvaus	Hiihtoladuiksi kunnostetut kuntoradat ja ulkoilureitit ovat talvisin hiihtäjien käytössä, muina aikoina kävely-, juoksu- ja pyöräilykäytössä. Kävely hiihtoladuksi kunnostetulla latualueella on kiellettyä, mutta leveimpien latujen reunaan varataan tilaa kävelijöille. Hiihtoladut sisältävät myös siirtymälatuja sekä pelloille ajettuja latuja.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	M2 Lähimetsä/ M3 Ulkoilu- ja virkistymetsä/ R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Hyrylän urheilukeskuksessa on kunnan ylläpitämää latuverkkoa noin 9,5 km. Muita latuja Hyrylässä ovat Golfkentän latu (n. 4 km), Annivaaran Taistelukoulun kuntorata (n. 2 km) ja Tuusulanjärven jäälatsu.
- Etelä-Tuusulassa alueen kyliä yhdistävää latuverkkoa ylläpitää urheiluseura Myllykylän Mylly ry. Verkoston laajuus riippuu talven lumitilanteesta. Laajimmillaan latuja on käytössä noin 35–40 km.
- Mätäkiven alueella latuja on noin 8 km, ja niitä ylläpitää Vantaan kaupunki.
- Valaistuja latuja on Hyrylän urheilukeskuksessa, Sikokalliossa, sekä Annivaaran ja Myllykylän kuntoradoilla.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: Tavoitteena on säilyttää nykyiset hiihtoladut.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Tavoitteena on laajentaa hiihtolatua Lahelassa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Ladulle pääsy kävellen ja autolla
 - Latujen tulee olla turvallisia. Törmäysvaara esim. puihin ja kiviin tulee huomioida suunnittelussa
- Varustelu
 - Latujen ja latukäytävän leveydet. Yleisimmin on käytössä 5 m leveä latutila. Ladulle, jossa on molempiin suuntiin sekä perinteinen että luistelulatu, varataan 7 m tilaa
 - Kävelyreitit latujen rinnalla tulee huomioida suosituilla reiteillä
 - Opastus
 - Valaistus. Kaartuvissa laskuissa valaisimet sijoitetaan sisäkaarteiden puolelle
- Ympäristö
 - Linjauksessa ja reittien leveydessä huomioidaan luonto- ja maisema-arvot
- Kunnossapito
 - Ladut tulee olla latukoneella kunnossapidettäviä
 - Sillat ja alikulut tulee mitoittaa latukoneiden mukaiseksi

Latujen kunnostusperiaatteet

- Tuusulan kunnan vapaa-aikapalvelut aloittaa latujen kunnostamisen jokaisessa kuntakeskuksessa heti, kun sääolosuhteet sallivat. Ylläpidossa painotetaan urheilukeskuksen ja Sikokallion latujen tekoa, ja tavoitteena on pitää ne aina hyvässä hiihtokunnossa. Hyrylässä kunnostetaan ensin urheilukentän ja ampumahiihtostadionin ympäristön tykkilatu.

LIIKUNTAPALVELU	MONIKÄYTTÖREITTI
Kuvaus	Monikäyttöreitit ovat useisiin eri käyttötarkoituksiin soveltuvia ulkoilureittejä tai maastopolkuja. Monikäyttöreitillä voi ulkoilla kävellen, juosten, koiran kanssa, maastopyöräillen tai vaikka lumikenkäillen. Monikäyttöreitteihin lukeutuvat myös Tuusulanjärven jäälle talvisin toteutettavat kävely-, luistelu-, ja hiihtoreitit.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	M2 Lähimetsä/ M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä/ R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 35. Tuusulanjärven talviulkoilureitti.

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa Tuusulanjärven jäälle toteutetaan talvisin olosuhteiden salliessa reitit luistelijoille, kävelijöille, potkukelkkailijoille ja hiihtäjille.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: Tavoitteena on jatkaa Tuusulanjärven talviulkoilureitin toteuttamista talviolosuhteiden salliessa.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Tavoitteena toteuttaa Hyrylän Sikokallioon ympäri-vuotinen kävely- ja pyöräilyreitti.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Turvallisuus
 - Maastopyöräilyreittien suunnittelussa erilaisten toimintojen yhdistäminen, esim. erilaiset palvelupisteet
- Varustelu
 - Opasteet. Reittien näkyvä merkintä maastoon ehkäisee luonnon kulumista ja reitiltä eksymistä
- Ympäristö
 - Maastopyöräilyreitin suunnittelussa hyödynnetään olemassa olevia polkuja ja reittejä sekä muita maastossa olevia kulku-uria maaston kulumisen ehkäisemiseksi.
 - Huomioidaan reiteissä maiseman ja lähiympäristön vaihtelevuus sekä yhdistyminen verkostoksi.

7.3 Virkistyspalvelut Etelä-Tuusula

Etelä-Tuusula 1

Virkistyspalvelut

Leikkipaikat

- Alueleikkipaikka
- Leikkipaikka
- Liikennepuisto
- Koulun piha
- Päiväkodin piha

Toimenpiteet

- Säilytettävä palvelu
- Kunnostettava palvelu
- Mahdollinen uusi palvelu
- Poistuva palvelu
- Palvelun tulevaisuus ja laajuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä

Asemakaavoitetut viheralueet

- Kunnan omistamat viheralueet

Yleis- ja osayleiskaavojen viheralueet

- Virkistys-, retkeily- ja urheilualueet
- Maa- ja metsätalousalueet
- Maisemapellot ja viljelymaisemat

- Luonnonsuojelualue
- Luonnonsuojelualuevaraus
- Yleissuunnitelmatyö käynnissä

Etelä-Tuusula 2

Virkistyspalvelut

Leikkipaikat

- Alueleikkipaikka
- Leikkipaikka
- Liikennepuisto
- Koulun piha
- Päiväkodin piha

Toimenpiteet

- Säilytettävä palvelu
- Kunnostettava palvelu
- Mahdollinen uusi palvelu
- Poistuva palvelu
- Palvelun tulevaisuus ja laajuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä

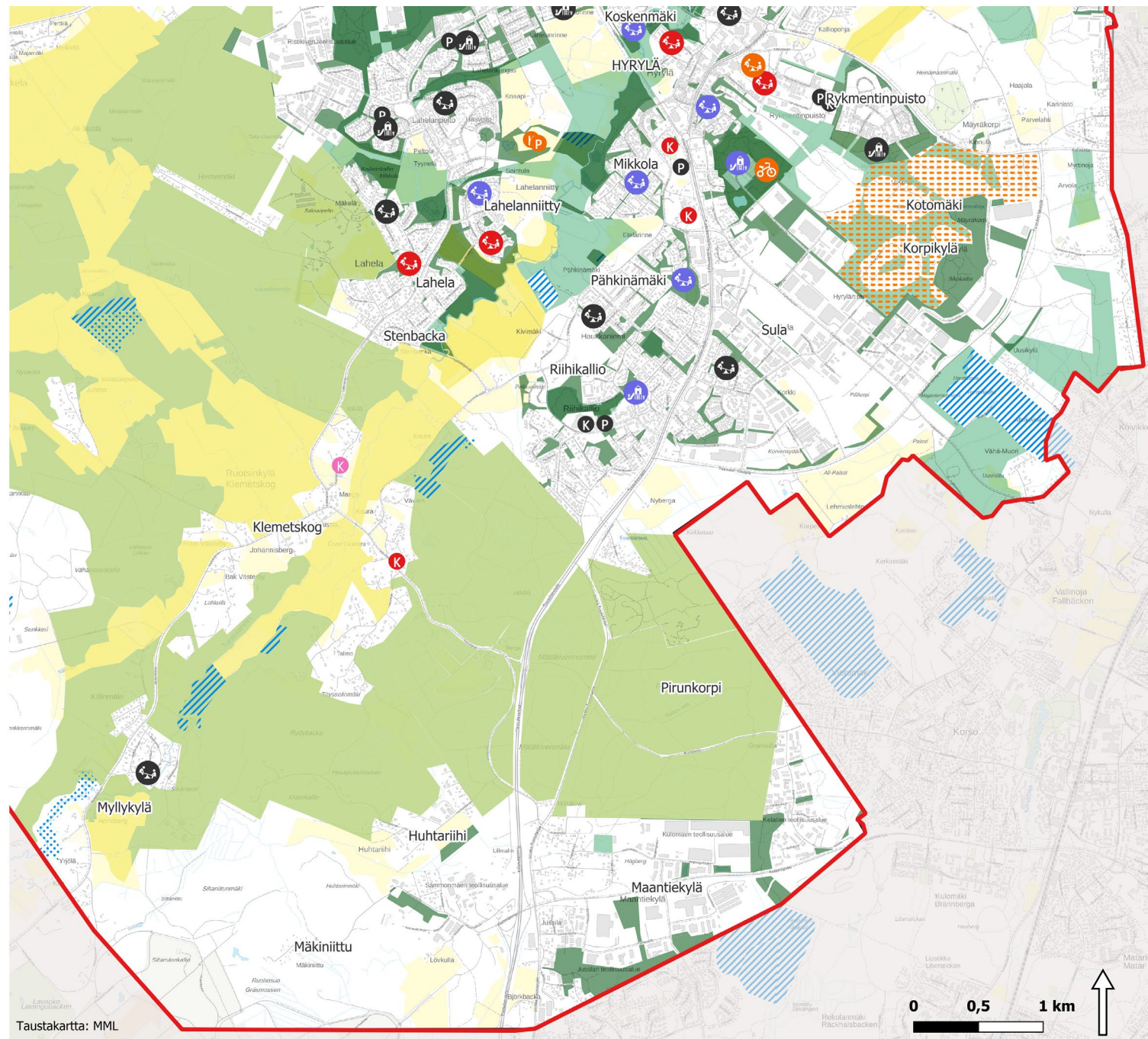
Asemakaavoitetut viheralueet

- Kunnan omistamat viheralueet

Yleis- ja osayleiskaavojen viheralueet

- Virkistys-, retkeily- ja urheilualueet
- Maa- ja metsätalousalueet
- Maisemapellot ja viljelymaisemat

- Luonnonsuojelualue
- Luonnonsuojelualuevaraus
- Yleissuunnitelmatyö käynnissä

Taustakartta: MML

VIRKISTYSPALVELUT	ALUELEIKKIPAIKKA
Kuvaus	Iso toiminnallinen ja monipuolinen leikkipaikka, jossa on yli 10 leikkivälinettä. Alueleikkipaikalla on leikki-alue 0–6-vuotiaille ja 6–12-vuotiaille lapsille sekä 13–18-vuotiaille nuorille. Alueleikkipaikan palveluita voidaan täydentää leikin lisäksi muilla toiminnoilla, kuten oleskelu- tai ulkokuntoilualueella. Tavoitteena on, että alueleikkipaikan läheisyydestä löytyy liikunnallista tekemistä eri-ikäisille käyttäjille.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA
Nykytila 2025	
Etelä-Tuusulassa on 7 alueleikkipaikkaa: Autiorinteenpuisto, Kotkanpuisto, Piilipuisto, Puustellinmetsän leikkipuisto, Terttuseljanpuisto, Toukkapuisto, Tuuliviirinpuisto.	
Tavoitetila 2040	
Tavoitteena on, että alueleikkipaikoista muodostuu alueellisia leikki- ja virkistyspalveluiden palvelukeskittymiä, jotka kokoavat yhteen erilaisia toimintoja ja käyttäjiä. Alueleikkipaikkojen rakentamisen ja kunnostamisen yhteydessä on tavoitteena toteuttaa niiden läheisyyteen esimerkiksi ulkokuntoilupaikka tai muita liikunnallisia toimintoja. Tavoitteena on, että nykyisiä leikkipaikkoja peruskunnostamalla ja monipuolistamalla Etelä-Tuusulassa on vuonna 2040 yhteensä 9 alueleikkipaikkaa. Palvelut ovat jaettu ensisijaisesti ja myöhemmin kunnostettaviin palveluihin. Suunnitelmakartalla esitetyt palvelut ovat ensisijaisesti kunnostettavia kohteita, jotka kunnostetaan 10 vuoden sisällä - Ensisijaisesti kunnostettavat tai alueleikkipaikoiksi kehitettävät palvelut: 3 kpl. Hiekkalinnanpuisto, Kotkanpuisto ja Urheilukeskuksen leikkipuisto kunnostetaan ja niitä kehitetään monipuolisiksi alueleikkipaikoiksi. - Myöhemmin kunnostettavat palvelut: 7 kpl. Autiorinteenpuisto, Toukkapuisto, Tuuliviirinpuisto, Terttuseljanpuisto, Piilipuisto ja Puustellinmetsän leikkipuisto kunnostetaan määrärahojen puitteissa ensisijaisesti kunnostettavien palveluiden jälkeen.	

Kuva 36. Puustellinmetsän alueleikkipaikka.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Käyttäjäturvallisuus
 - Monipuoliset toiminnot ja varusteet eri-ikäisille käyttäjille
 - Pyörä- ja autopsykointi
- Varustelu
 - Valo- ja varjo-olosuhteet, varjopaikat esim. puuston tai katoksien avulla
 - Leikkivälineiden vaatimat turva-alueet ja turva-alustat
 - Oleskelu, aikuisten huomiointi kalusteissa, pöytä-penkkiryhmät, roska-astiat
 - Aitaus tarvittaessa pienten lasten leikkivälineille
 - Opastetaulu
- Ympäristö
 - Oleva puusto ja täydentävät istutukset, luontokosketus suositeltavaa
 - Kohteiden kunnostamisen yhteydessä on huomioitava tarve varjoisuuden lisäämiselle joko varjostavalla puustolla tai rakenteilla.

VIRKISTYSPALVELUT	LEIKKIPAikka
Kuvaus	Pieni leikkipaikka, jossa on vähintään perustoimintojen välineet keinumiseen, kiipeilyyn, liukumiseen, hiekkaleikkiin ja oleskeluun. Leikkivälineitä on enintään 10 kpl. Leikkipaikalla on leikkialue 0–6-vuotiaille ja noin 6–12-vuotiaille lapsille.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	PAIKALLINEN

Kuva 37. Murupuiston leikkipaikka.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Käyttäjäturvallisuus
 - Monipuoliset toiminnot ja varusteet eri-ikäisille käyttäjille
 - Pyöräpysäköinti
- Varustelu
 - Valo- ja varjo-olosuhteet, varjopaikat esim. puuston tai katoksien avulla
 - Leikkivälineiden vaatimat turva-alueet ja turva-alustat
 - Oleskelu, aikuisten huomiointi kalusteissa, pöytä-penkkiryhmät, roska-astiat
 - Aitaus tarvittaessa pienten lasten leikkivälineille
 - Opastetaulu
- Ympäristö
 - Kohteiden kunnostamisen yhteydessä on huomioitava tarve varjoisuuden lisäämiselle joko varjostavalla puustolla tai rakenteilla.

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on 28 leikkipaikkaa.

Tavoittila 2040

Palvelut ovat jaettu ensisijaisesti ja myöhemmin kunnostettaviin palveluihin. Suunnitelmakartalla esitetyt palvelut ovat ensisijaisesti kunnostettavia kohteita, jotka kunnostetaan 10 vuoden sisällä.

- Ensisijaisesti kunnostettavat palvelut: 6 kpl. Etelärinteenpuiston, Kievarinpuiston, Kisällinpuiston, Mikkolanpuiston, Tuusulanjoenpuiston ja Yläniitynpuiston leikkipaikat kunnostetaan.
- Myöhemmin kunnostettavat palvelut: 14 kpl. Agustanpuiston, Ali-Seppälänpuiston, Fjällbonpuiston, Haukanpuiston, Hyökkälän, Korkinpuiston, Mailapojanpuiston, Myllykylän, Saviriihenaukion, Tupasvillanpuiston, Tuuliviirinpuiston, Vaunukankaanpuiston ja Yrttipuiston leikkipaikat kunnostetaan määrärahojen puitteissa ensisijaisesti kunnostettavien palveluiden jälkeen.
- Poistuvat palvelut: 6 kpl. Alaniitynpuiston, Halkivahanpuiston, Harju-
puiston, Maaniitynpuiston, Suutarinpuiston ja Rykmentintien leikkipaikat poistetaan.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Rykmentinaukiolle toteutetaan uusi leikkipaikka.

VIRKISTYSPALVELUT	LASTEN LIIKENNEPUISTO
Kuvaus	Liikennepuisto tarjoaa lapsille liikennekasvatusta aikuisten ohjauksessa ikätason mukaisesti. Puistossa voi harjoitella liikkumista ja liikennesääntöjä polkuautoilla, potkupyörillä ja jalankulkijana.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa ei ole nykyistä lasten liikennepuistoa.

Tavoitetila 2040

- Uudet palvelut: 1 kpl. Tavoitteena toteuttaa lasten liikennepuisto Hyrylän Urheilukeskuksen alueelle.

Kuva 38. Lasten liikennepuisto Helsingin Laaksossa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Käyttäjäturvallisuus
 - Monipuoliset toiminnot ja varusteet eri-ikäisille käyttäjille
 - Pyörä- ja autopysäköinti
- Varustelu
 - Valo- ja varjo-olosuhteet, varjopaikat esim. puuston tai katoksien avulla
 - Leikkivälineiden vaatimat turva-alueet ja turva-alustat
 - Oleskelu, aikuisten huomiointi kalusteissa, pöytä-penkkiryhmät, roska-astiat
 - Aitaus tarvittaessa pienten lasten leikkivälineille
 - Opastetaulu

Etelä-Tuusula 1

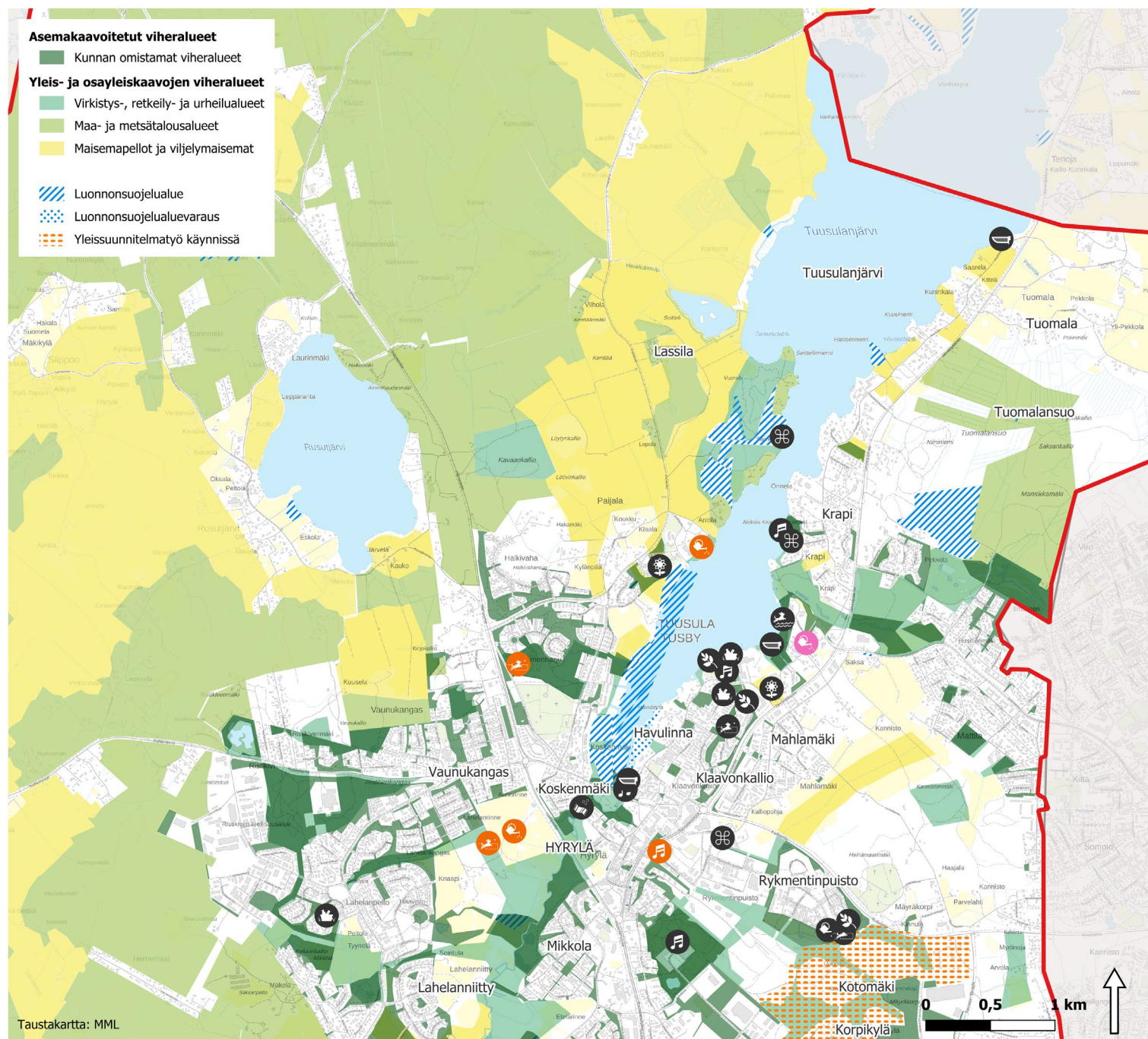
Virkistyspalvelut

Muut virkistyspalvelut

- Koirapuisto
- Koirien uimaranta
- Kasvillisuuden erikoiskohde
- Kulttuurihistoriallinen erikoiskohde
- Käyttönurmi
- Paimintapelo
- Tapahtuma-alue
- Matonpesupaikka
- Venepaikka
- Viljelypaikat

Toimenpiteet

- Säilytettävä palvelu
- Kunnostettava palvelu
- Mahdollinen uusi palvelu
- Poistuva palvelu
- Palvelun tulevaisuus ja laajuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä tai kaavan etenemisestä
- Ei-kunnan omistama / ylläpitämä palvelu

Etelä-Tuusula 2

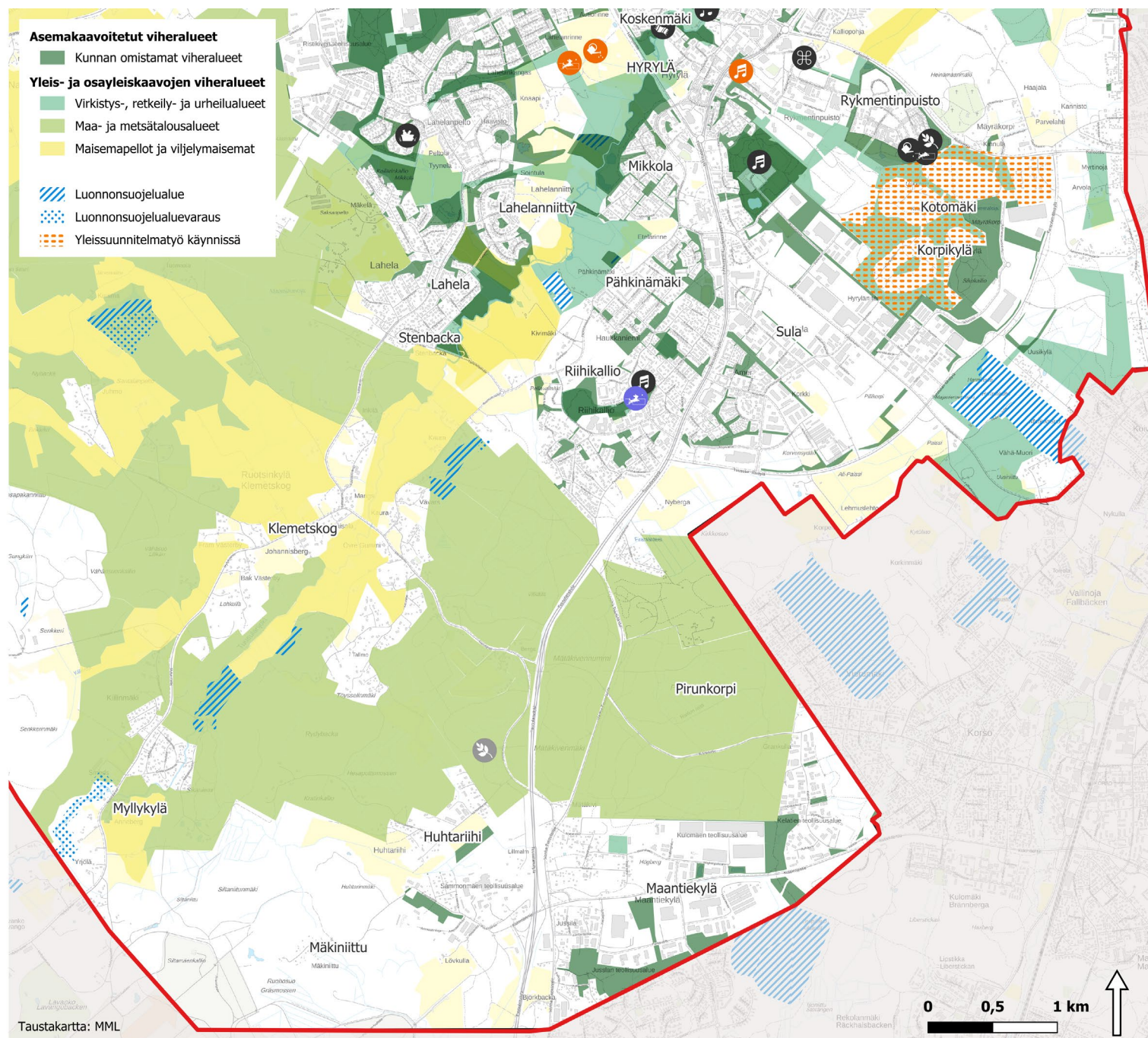
Virkistyspalvelut

Muut virkistyspalvelut

- Koirapuisto
- Koirien uimaranta
- Kasvillisuuden erikoiskohde
- Kulttuurihistoriallinen erikoiskohde
- Käyttönurmi
- Paimintapelo
- Tapahtuma-alue
- Matonpesupaikka
- Venepaikka
- Viljelypalstat

Toimenpiteet

- Säilytettävä palvelu
- Kunnostettava palvelu
- Mahdollinen uusi palvelu
- Poistuva palvelu
- Palvelun tulevaisuus ja laajuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä tai kaavan etenemisestä
- Ei-kunnan omistama / ylläpitämä palvelu

VIRKISTYSPALVELUT	KOIRAPUISTO JA KOIRIEN UIMARANTA
Kuvaus	Koirapuisto on koiria sekä niiden ulkoiluttajia palveleva aidattu puistoalue. Tavoitteena on, että aitauksissa on omat alueet sekä pienille (alle 40 cm korkeille) että isoille (yli 40 cm korkeille) koirille. Koirien uimaranta on erityisesti koirille tarkoitettu matalarantainen uimapaikka, jossa lemmikit voivat sallitusti ja turvallisesti uida ja leikkiä vedessä.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 39. Riihikallion koirapuisto.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Esteettömyys
 - Autopysäköinti
- Varustelu
 - Aidan kokonaiskorkeus tulee olla 1,5 m, lisäksi sen tulee ulottua osittain maan sisään. Aitauksessa ei saa olla 90 astetta tai sitä terävämpiä kulmia
 - Aitauksessa tulee olla käynti- ja huoltoportti, käyntiportissa myös sisääntuloeteinen
 - Valaistus, penkit, katos, syväkeräyssäiliöt
 - Opastetaulu
 - Pintamateriaalin tulee olla koiran tassuille sopivaa
- Ympäristö
 - Koira-aitauksen tavoite-etäisyys asutuksesta on vähintään 100 m, mutta keskusta-alueilla aitaus voidaan sijoittaa myös 50 m etäisyydelle asutuksesta.
 - Suunnittelussa tulee huomioida aitauksen ympäristö ja kulkuyhteydet sekä minimoida aitauksen mahdolliset haittavaikutukset.

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on kolme koirapuistoa: Riihikalliossa, Puustellinmetsän puistossa ja Tuuliviirinpuistossa.
- Lisäksi Etelä-Tuusulassa on yksi koirien uimaranta Tuusulanjärven rannalla Kotorannassa.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 3 kpl. Puustellinmetsän koirapuisto, Tuuliviirinpuiston koirapuisto ja koirien uimaranta säilytetään.
- Kunnostettavat palvelut: 1 kpl. Riihikallion koirapuisto kunnostetaan.
- Uudet palvelut: 2 kpl. Tavoitteena toteuttaa uudet koirapuistot Lahelaan ja Nummenkankaalle / Halkivahaan.

VIRKISTYSPALVELUT	PALSTAVILJELYALUE
Kuvaus	Alue, jolla on asukkaiden vuokrattavissa olevia viljelypalstoja.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on kaksi viljelypalsta-aluetta: Hyrylässä Kotorannankujalla sekä Puustellinmetsän puistossa. Puustellinmetsän puiston palsta-alueella on myös vuokrattavissa ikäihmisille ja liikuntarajoitteisille soveltuvia korotettuja viljelylaatikoita.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 1 kpl. Puustellinmetsän viljelypalstat säilytetään.
- Epävarmat palvelut: 1 kpl. Kotorannankujan viljelypalstojen tulevaisuus riippuu kaavan etenemisestä.
- Uudet palvelut: 2 kpl. Tavoitteena toteuttaa uusi viljelypalsta-alue Lahelaan ja Anttilanrantaan. Palveluiden toteutuminen riippuu kaavan etenemisestä.

Kuva 40. Viljelypalstoja Puustellinmetsän puistossa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyörä- ja autopysäköintimahdollisuus
- Varustelu
 - Vesipiste
 - Opasteet
- Kunnossapito
 - Palstan hoitaminen on kokonaisuudessaan vuokralaisen vastuulla.

VIRKISTYSPALVELUT	KASVILLISUUDEN ERIKOISKOHDE
Kuvaus	Kasvillisuusteemainen kohde, jonka identiteetti rakentuu tietyille/ tietyille kasvilajeille, esim. hedelmäpuille. Myös yksittäinen suojeltu puu voi olla kasvillisuuden erikoiskohde.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on neljä kasvillisuuden erityiskohdetta:
 - Kaukjärvenrannassa on laajat perenna-alueet ja paljon eri ruusulajikkeita.
 - Tuuliviiripuistossa on asukkaiden hyödynnettävissä oleva hedelmätarha.
 - Puustellinmetsänpuistossa on yrttitarha ja paljon hedelmäpuita ja marjapensaita, jota asukkaat saavat vapaasti hyödyntää.
 - Ruotsinkylän tutkimusmetsä on valtion omistama ja Luonnonvarakeskuksen hallinnoima.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 4 kpl. Nykyiset palvelut säilytetään.

Kuva 41. Omenapuita Hyrylässä.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyöräpysäköinti
- Kunnossapito
 - Hedelmäpuut ja marjapensaat vaativat leikkausta tuottaakseen hyvän sadon, mutta leikkaustarve ei ole juurikaan suurempi kuin koristepuilla ja -pensaila.
 - Hyödyntämättömän sadon poiskorjaus.

VIRKISTYSPALVELUT	KULTTUURIHISTORIALLINEN ERIKOISKOHDE
Kuvaus	Viheralueella sijaitseva rakennetun kulttuuriympäristön historiallinen kohde, kuten jäännös teollisuushistoriasta tai muu kulttuurihistoriallisesti merkittävä kohde.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R3 Käyttöviheralue/M1 Arvometsä
Saavutettavuus	KUNTA

Kuva 42. Fjällbo

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Kulunohjaus ja katselupaikat, joissa on mahdollisuuksien mukaan huomioitu esteettömyys
 - Pyörä- ja autopysäköinti
- Varustelu
 - Opastetaulu

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on kolme kulttuurihistoriallista erityiskohdetta:
 - Fjällbo sijaitsi aikoinaan vanha huvila, joiden jäänteitä voi vielä havaita puistossa. Nykyisin puistossa on nuotiopaikka ja paljon muita aktiviteetteja.
 - Sarvikallio on näyttävä maisemapaikka Tuusulanjärven rannalla, jota Suomen kuuluisat taiteilijat ovat käyttäneet inspiraation lähteenä ja nimenneet "Pikku-Koliksi".
 - Veteraanipuisto sijaitsee Ilmatorjuntamuseon vieressä lakkautetun kasarmin alueella. Puistosta löytyy veteraanien muistomerkki.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 3 kpl. Nykyiset palvelut säilytetään.

VIRKISTYSPALVELUT	MATONPESUPAIKKA
Kuvaus	Matonpesuun tarkoitettu paikka, jossa on pesualtaat sekä mattomankeli ja valutuspuomit. Vedet ovat kyt-kettynä päälle kesäkausien ajan.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on yksi matonpesupaikka Hyrylässä Koskenmäessä.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 1 kpl. Nykyinen matonpesupaikka säilytetään.

Kuva 43. Koskenmäen matonpesupaikka.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyörä- ja autopysäköinti
- Varustelu
 - Matonpesupaikalle tarvitaan vesijohto- ja viemäriyhteydet
 - Pesualtaat, mattomankelit, kuivaustelineet, syväkeräyssäiliöt, pöytiä, penkkejä
 - Matonpesualtaiden ympärillä ja käytävillä tulee olla riittävästi tilaa
 - Kuivaustelineiden tulee sijaita auringossa tai puolivarjossa
 - Opastetaulu

VIRKISTYSPALVELUT	KÄYTTÖNURMI
Kuvaus	Laaja nurmipintainen alue, joka on tarkoitettu vapaa-ajaksi virkistyskäyttöön, kuten pelailuun, piknikkiin sekä pienimuotoisille liikunta- ja kulttuuripahtumille.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut/ viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on kolme käyttönurmea, jotka sijaitsevat Kaukjärvenpuistossa, Toukka- ja Tuuliviirinpuistossa.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 3 kpl. Nykyiset palvelut säilytetään.

Kuva 44. Käyttönurmi Kaukjärvenpuistossa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Helppo saavutettavuus
 - Pyörä- ja autopysäköinti
- Varustelu
 - Isot jäteastiat
 - Opastetäulu
 - Varjopaikkoja
- Kunnossapito
 - Kulutusta kestävä nurmi ja hyvä kuivatus
 - Keskeisillä paikoilla myös kastelumahdollisuus

VIRKISTYSPALVELUT	TAPAHTUMA-ALUE
Kuvaus	Viher- tai liikunta-alueelle sijoittuva alue (yleensä aukio, kivituhkakenttä tai nurmialue) ulkotapahtumien, kuten markkinoiden, sirkuksien tai kulttuuritapahtumien järjestämiseen. Viheralueiden lisäksi tapahtumia järjestetään koulujen pihalla ja kentillä.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut/Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	KUNTA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on kuusi tapahtuma-aluetta: Fjällbossa, Kaukjärvenrannassa, Kotkanpuistossa, Rykmentinpuistossa, Urheilukeskuksessa ja Valkamanpuistossa.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 6 kpl. Nykyiset palvelut säilytetään.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Varuskunnanaukiolle sijoitetaan uusi tapahtuma-alue.

Kuva 45. Kaukjärvenpuiston tapahtuma-alue.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Hyvä saavutettavuus kävellessä sekä julkisilla kulkuneuvoilla
 - Pyörä- ja autopysäköintimahdollisuus
 - Huoltoajomahdollisuus
 - Esteettömyys
- Materiaalit
 - Kulutusta kestävä pinnat
 - Kantava paikka mm. lavan sijoitusta varten
- Varustelu
 - Penkkejä, roska-astioita
 - Tapahtumasähköistys
 - Valaistus
 - Opastetaulu
 - WC, kiinteä tai tilapäinen
- Ympäristö
 - Äänentoiston käyttö, meluilmoitukset

VIRKISTYSPALVELUT	POIMINTAPELTO
Kuvaus	Poimintapelto, jossa viljellään erilaisia kukkivia kasveja. Kuntalaiset voivat poimia kukkia pelloilta omaan käyttöön. Kukkapeltojen määrä, paikat ja kylvettävät kasvilajit vaihtelevat vuosittain.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	A5 Maisemapelto
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 46. Kirkkotien maisemapelto.

Nykytila 2025
Etelä-Tuusulassa on kaksi poimintapeltoa, jotka sijaitsevat Kirkkotien ja Hankkijantien varsilla.
Tavoitetila 2040
Tavoitteena on, että Etelä-Tuusulassa on vuosittain 2 poimintapeltoa. Palveluiden sijainnit voivat vaihdella.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Helppo saavutettavuus kävellen ja pyörällä
 - Pysäköintialue
- Varustelu
 - Opastus (kyltit ja sähköinen tiedotus)
- Ympäristö
 - Maisemallisesti näkyvä paikka
 - Maisemaa elävöittävien, kukkivien viljelyskasvien käyttö
 - Viljelykierto

VIRKISTYSPALVELUT	VENEPAIKKA-ALUE
Kuvaus	Alue, josta veneilijät voivat vuokrata tai omistaa paikan veneensä säilyttämistä varten.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on kolme venepaikka-aluetta: Koskenmäessä, Pappilassa ja Tuomalassa.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 3 kpl. Nykyiset palvelut säilytetään. Venepaikkoja voidaan mahdollisuuksien mukaan lisätä mm. Anttilanrantaan, mikäli alueen kehittäminen mahdollistaa sen.

Kuva 47. Venepaikkoja Tuusulanjärvellä.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Helppo saavutettavuus kävellen ja pyörällä
 - Pysäköintialue
- Varustelu
 - Opastus (kyltit ja sähköinen tiedotus)
- Ympäristö
 - Maisemallisesti näkyvä paikka
 - Maisemaa elävöittävien, kukkivien viljelyskasvien käyttö
 - Viljelykierto

7.4 Luontovirkistyspalvelut Etelä-Tuusula

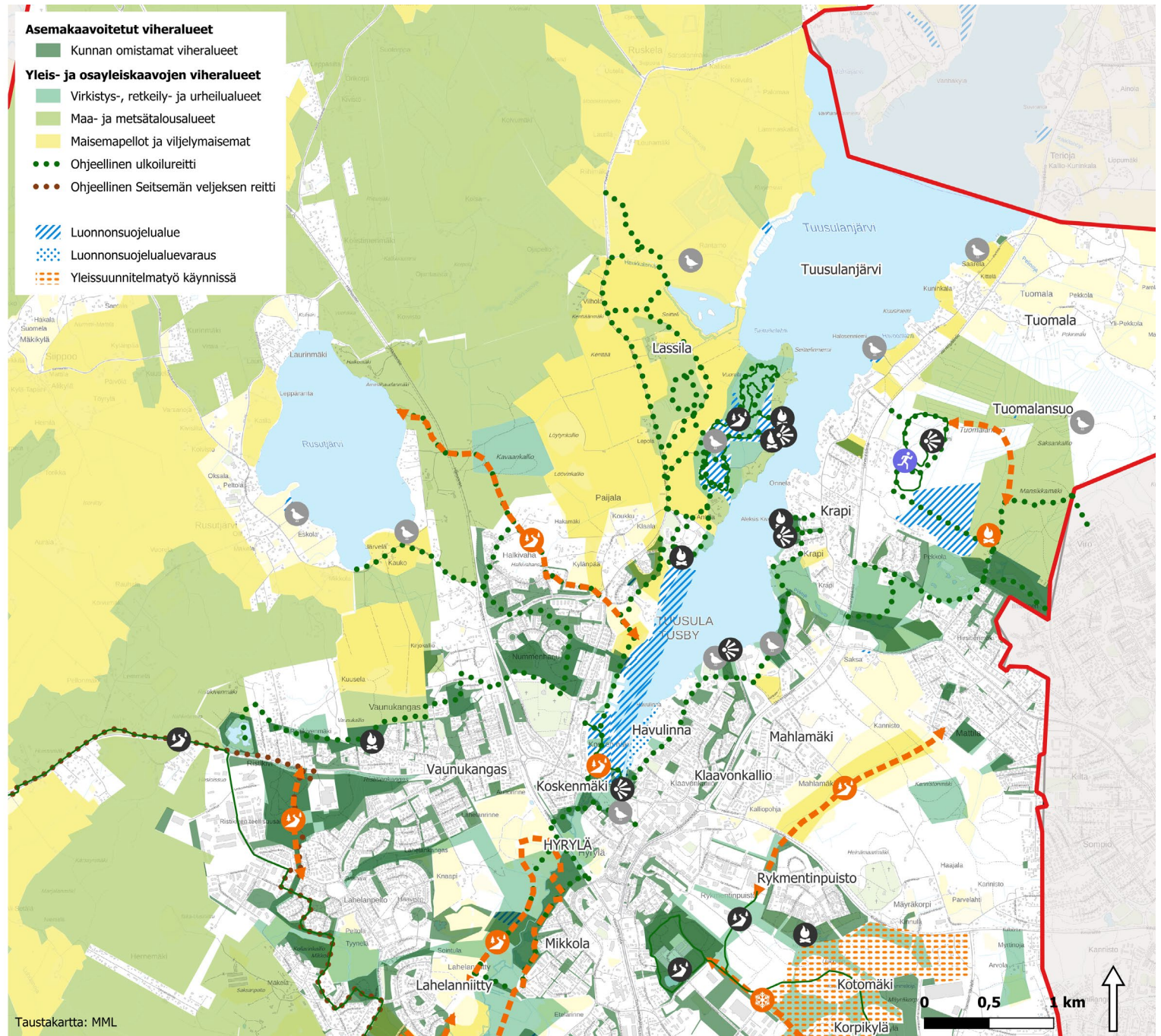
Etelä-Tuusula 1

Luontovirkistyspalvelut

- Kuntorata
- Talvikävelyreitti
- Ulkoilureitti
- Ulkoilureitti
- Nuotiopaikka
- Lintujentarkkailupaikka
- Lintujentarkkailupaikka (ei rakenteita)
- Näkymäpaikka

Toimenpiteet

- Säilytettävä palvelu
- Kunnostettava palvelu
- Mahdollinen uusi palvelu
- Poistuva palvelu
- Palvelun tulevaisuus ja laajuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä tai kaavan etenemisestä
- Ei-kunnan omistama / ylläpitämä palvelu
- Mahdollinen uusi ulkoilureitti

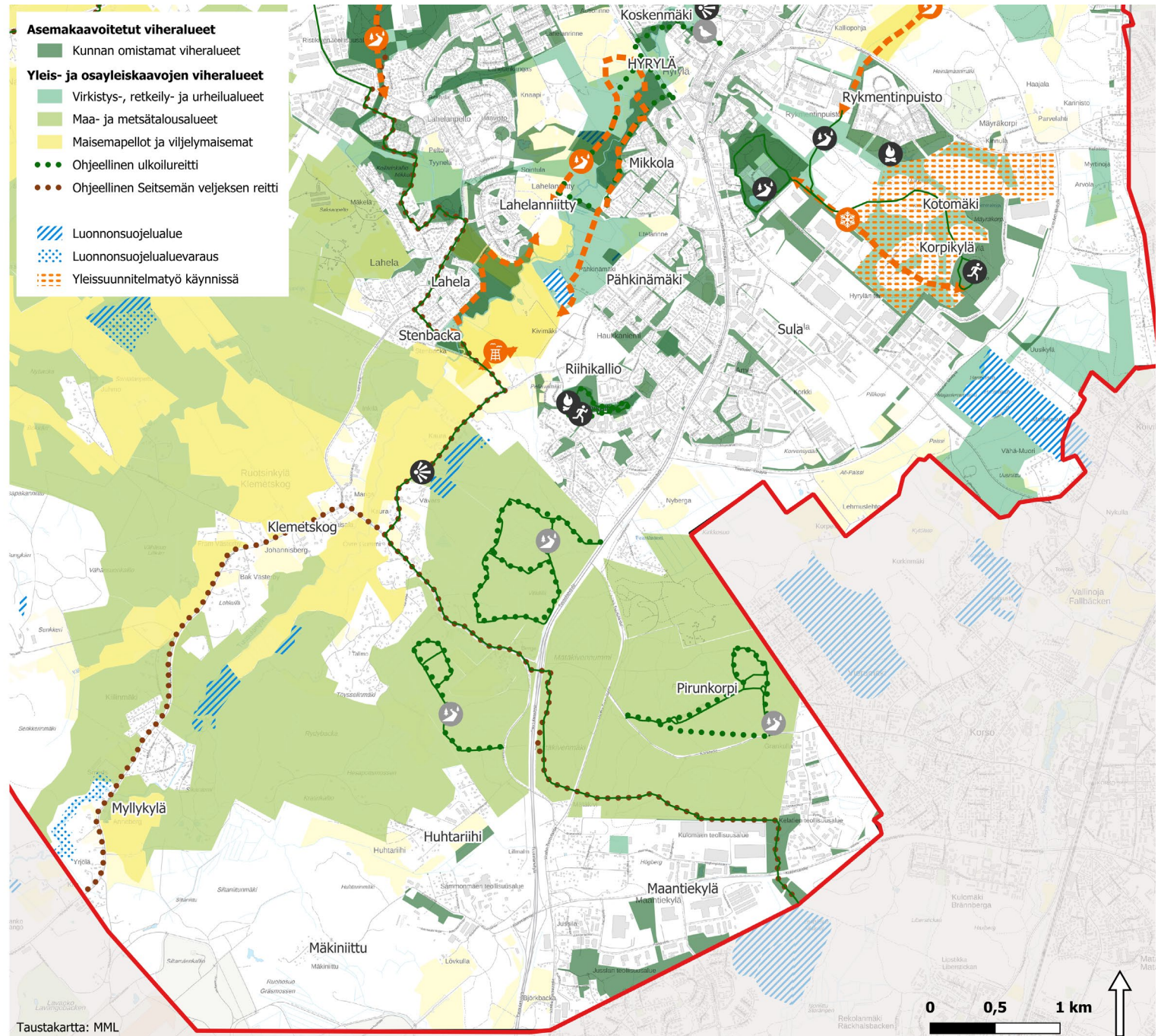
Etelä-Tuusula 2

Luontovirkistyspalvelut

- Kuntorata
- Talvikävelyreitti
- Ulkoilureitti
- Ulkoilureitti
- Nuotiopaikka
- Lintujentarkkailupaikka
- Lintujentarkkailupaikka (ei rakenteita)
- Näkymäpaikka

Toimenpiteet

- Säilytettävä palvelu
- Kunnostettava palvelu
- Mahdollinen uusi palvelu
- Poistuva palvelu
- Palvelun tulevaisuus ja laajuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä tai kaavan etenemisestä
- Ei-kunnan omistama / ylläpitämä palvelu
- Mahdollinen uusi ulkoilureitti

LUONTOVIRKISTYS- PALVELUT	ULKOILUREITTI, KUNTORATA, TALVIKÄVELYREITTI
Kuvaus	Ulkoilureittejä ja kuntoratoja käyttävät kävelijät, juoksijat ja pyöräilijät. Ulkoilureitit ovat usein opastettuja ja niillä voi olla erilaisia palveluita, kuten levähdyspaikkoja, opasteita ja roskiksia. Ulkoilureitit ovat pääosin puistoissa ja asuinalueilla kulkevia sora- tai kivituhkاپintaisia reittejä tai metsäalueilla kulkevia polkumaisia reittejä. Kuntoradat ovat lenkkimäisiä ulkoilureittejä, jotka saattavat olla päällystetty sahanpurulla tai puuhakkeella. Kuntoradan varrella voi sijaita myös kuntoluvälineitä. Talvikävelyreitit ovat lumiseen aikaan kunnossapidettäviä ulkoilureittejä tai maastopolkuja, jotka toteutetaan usein hiihtolatuojen rinnalle mahdollistamaan myös kävelen ulkoilu hiihtokauden aikana.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut, Luonnonvarakeskus, UUVI ry
Kunnossapitoluokka	M2 Lähimetsä/ M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä/ R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on kunnan omistamia ja ylläpitämiä ulkoilureittejä ja kuntoratoja Urheilukeskuksen ja Sikokallion alueella, Riihikalliossa ja Annivaarassa. Myös Seitsemän veljeksien vaellusreitti kulkee osittain Etelä-Tuusulan halki.
- Sarvikalliossa sijaitsevat ulkoilureitit ovat Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen ylläpitämiä.
- Lehtikuusenmäen polkuverkosto, Paratiisinmäen puulajipolku ja Raition reitti Pirunkorvessa eivät ole kunnan omistamia ja ylläpitämiä ulkoilureittejä.

Tavoitetila 2040

- Nykyiset ulkoilureitit ja kuntoradat säilytetään.
- Kunnostettavat palvelut: 1 kpl. Annivaaran kuntorata kunnostetaan.
- Uudet palvelut: 7 kpl. Tavoitteena on toteuttaa uusi ulkoilureittiyhteys Rusutjärveltä Tuusulanjärvelle, Rykmentinpuistosta Mattilaan, Nahkelantieltä Ristikiventielle sekä kehittää Tuusulanjärven eteläosan, Tuusulanjo-kilaakson ja Tuomalansuon ulkoilureitistöä.
- Lisäksi tavoitteena on toteuttaa uusi talvikävelyreitti/ympäri vuotinen ulkoilureitti urheilukeskuksesta Sikokalliioon.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Esteettömyyden perustaso aina kun mahdollista
 - Reittien yhteyteen pysäköintimahdollisuus
- Materiaalit
 - Yleensä kivituhkapäällyste
 - Reitit pyritään suunnittelemaan maaperäolosuhteiltaan sellaisille alueille, joilla reiteille ei tarvita pohjanvahvistuksia
- Varustelu
 - Opastus (kyttil ja sähköinen)
 - Valaistujen ja talvikunnossapidettävien reittien leveys on 3,5 m, ulkoilupolkujen leveys on 1,5 m
 - Levähdyspaikkoja maisemallisesti mielenkiintoisiin kohtiin ja erityisesti pitkien reittien yhteydessä. Levähdyspaikoissa tärkeimpiä varusteita ovat pöydät, penkit ja roska-astiat
 - Purojen ja jokien ylitykset toteutetaan silloilla, ojien rummuilla

LUONTOVIRKISTYS- PALVELUT	NUOTIOPAIKKA
Kuvaus	Nuotiopaikka on paloturvallinen tulentekopaikka, jossa on penkit ympärillä. Nuotiopaikan läheisyydessä saattaa myös sijaita puinen laavu. Lähtökohtaisesti käyttäjän tulee tuoda omat puut tai hiilet. Aktiivisimpi- na käyttöaikoina kunta voi tuoda polttopuita yhteiseen käyttöön.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut, UUVI ry
Kunnossapitoluokka	M1 Arvometsä/ M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä/ R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 48. Nuotiopaikka Fjällbossa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Sijoittamisessa huomioitava etäisyys asutuksesta, savuhaitat sekä nuotiopaikan paloturvallisuus
- Varustelu
 - Pöytä-penkkiryhmiä ja roska-astia
 - Opastetaulu, jossa tiedotetaan mm. metsäpalovaroituksesta

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on seitsemän nuotiopaikkaa: Vaunukankaan laavulla, Puustellinmetsänpuistossa, Fjällbossa, Anttilanrannassa, Riihikalliossa ja Sarvikalliolla (2 kpl).
- Sarvikalliolla sijaitsevat nuotiopaikat ovat Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen ylläpitämiä.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 7 kpl. Nykyiset palvelut säilytetään.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Tavoitteena on toteuttaa uusi nuotiopaikka Tuomalan-suolle.

LUONTOVIRKISTYS- PALVELUT	NÄKYMÄPAIKKA
Kuvaus	Näkymäpaikat ovat virkistys- ja viheralueilla usein ulkoilureitin varrella sijaitsevia paikkoja, joista avautuu maisemallisesti arvokas näkymä. Kaikilla näkymäpaikoilla ei nykytilassa ole istuinmahdollisuutta tai muita rakenteita.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	M1 Arvometsä/ M2 Lähimetsä/ M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä/ R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 49. Valkamanpuisto.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Käyttäjäturvallisuusvaatimukset
 - Esteettömyys
 - Saapuminen kävellen tai eri kulkuneuvoilla
- Varustelu
 - Opastetaulu

Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on tunnistettu kuusi näkymäpaikkaa, jotka sijaitsevat Sarvikalliossa, Valkamanpuistossa, Fjällbon puistossa, Kaukjärvenrannan puistossa, Annivaarassa, ja Ruotsinkylässä.

Tavoitetila 2040

- Tavoitteena on, että näkymät ja maiseman arvot säilyvät.

LUONTOVIRKISTYS- PALVELUT	LINTUJENTARKKAILUPAIKKA
Kuvaus	Lintujentarkkailupaikat ovat Keski- ja Pohjois-Uudenmaan lintuharrastajat ry:n määrittämiä paikkoja, joiden lähistöllä oleskelee lintuja. Näillä paikoilla ei ole lintutorneja tai muita fyysisiä rakenteita, eikä niitä kunnan toimesta kunnossapidetä. Etelä-Tuusulassa tai Kellokoskella ei nykytilassa ole lintutorneja tai lintulavoja lintujen tarkkailuun.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	M1 Arvometsä/ M2 Lähimetsä/ M3 Ulkoilu- ja virkistymetsä/ R3 Käyttöviherialue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 50. Lintujen katselupaikka Helsingin Malmilla.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Käyttäjäturvallisuusvaatimukset
 - Esteettömyys
 - Saapuminen kävellen tai eri kulkuneuvoilla
- Varustelu
 - Opastetaulu

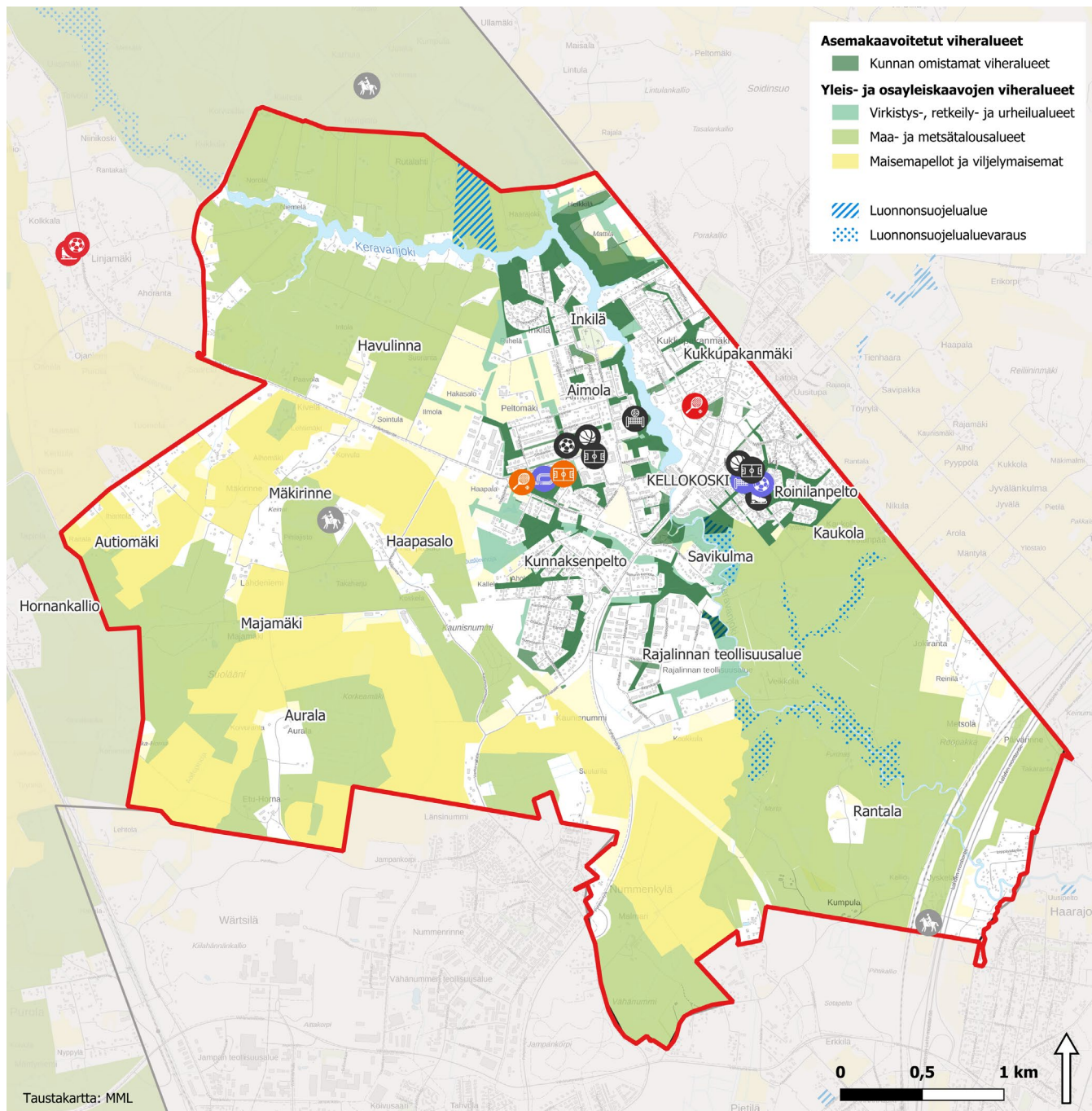
Nykytila 2025

- Etelä-Tuusulassa on kymmenen lintujentarkkailupaikkaa: Jokipuisto, Kirkkoranta, Pappilanranta, Halosenniemi, Tuomalanranta, Pyöräkallio, Rusutjärvi (2 kpl), Sarvikallio ja Rantamo. Lintujen tarkkailupaikkoja ei erikseen kunnossapidetä kunnan toimesta.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 10 kpl. Nykyiset lintujen tarkkailupaikat säilytetään.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Tavoitteena on toteuttaa uusi lintutori, lintulava tai lintujen katseluun soveltuva maa-aineskumpu Tuusulanjokilaakson pohjoisosan uuden reitin yhteyteen.

7.5 Ulkoliikuntapalvelut Kellokoski

Kellokoski Ulkoliikuntapalvelut

Kentät

- Pallokenttä
- Monitoimikenttä
- Yleisurheilukenttä
- Rantalentopallokenttä
- Katukoripallokenttä
- Tenniskenttäalue
- Ulkojääkenttä
- Ratsastuskenttä

Toimenpiteet

- Säilytettävä palvelu
- Kunnostettava palvelu
- Mahdollinen uusi palvelu
- Poistuva palvelu
- Palvelun tulevaisuus ja laajuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä tai kaavan etenemisestä
- Ei-kunnan omistama / ylläpitämä palvelu

LIIKUNTAPALVELU	PALLOKENTTÄ, KIVITUHKA TAI NURMI
Kuvaus	Kivituhka- ja nurmikentät soveltuvat monipuoliseen leikkiin ja pelailuun. Lisäksi kentät ovat vapaata käyttötilaa, jota voidaan hyödyntää esim. erilaisiin tapahtumiin. Kentät tai niiden osa on aidattu tarpeen mukaan. Osa kentistä toimii talvella ulkojääkenttinä.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue/ R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	PAIKALLINEN

Kuva 51. Björkenheiminpuiston pallokenttä Kellokosken Roinilassa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyöräpysäköinti
 - Materiaalit
 - Pintamateriaalina nurmi, kivituhka tai vastaava päällyste
- Varustelu
 - Valaistus, maalit
 - Aitaustarve riippuu pelattavista lajeista
- Ympäristö
 - Uusia kenttiä rakennettaessa olevien puiden säästäminen. Jos puita joudutaan kaatamaan, pyritään istuttamaan korvaavia puita.
 - Kentän reuna-alueet niittyalueina
 - Kentän sijoituksessa huomioidaan melua aiheuttavat palloilulajit

Nykytila 2025

- Kellokoskella on kolme hiekkakenttää.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät: 2 kpl. Vanhakylän koulun hiekkakenttä säilytetään. Kentällä tehdään ylläpitäviä toimenpiteitä.
- Kunnostettavat palvelut: 1 kpl. Roinilan hiekkakenttä kunnostetaan.
- Poistuvat palvelut: 1 kpl. Linjamäen koulun kenttä mahdollisesti poistetaan. Koulu on lakkautettu.

LIIKUNTAPALVELU	PALLOKENTTÄ, TEKONURMI
Kuvaus	Tekonurmikentät ovat jalkapalloon ja muuhun monipuoliseen pelailuun tarkoitettuja kumirouhepintaisia tai jollakin muulla täyttöaineella varustettuja pallokenttiä.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 52. Kellokosken harjoitustekonurmi.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyöräpysäköinti
- Varustelu
 - Valaistus, maalit
 - Aitaustarve riippuu pelattavista lajeista
- Ympäristö
 - Uusia kenttiä rakennettaessa olevien puiden säästäminen. Jos puita joudutaan kaatamaan, pyritään istuttamaan korvaavia puita.
 - Kentän reuna-alueet niittyalueina
 - Kentän sijoituksessa huomioidaan melua aiheuttavat palloilulajit

LIIKUNTAPALVELU	MONITOIMIKENTTÄ
Kuvaus	Monitoimikenttät ovat luonteeltaan pieniä, tekonurmipintaisia, aidattuja kenttiä, joissa yhdistyy mahdollisuudet monenlaiseen pelailuun, leikkiin ja lähiliikuntaan. Kenttien varustetaso vaihtelee. Monitoimikenttiin lukeutuvat myös pienet hiekka- tai kivituhkapintaiset mölkky-, petankki- tai muut pienpelikenttät.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut, Tilapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	PAIKALLINEN

Kuva 53. Monitoimikenttä Kellokosken koululla.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Helppo saavutettavuus
 - Pyöräpysäköinti
- Materiaalit
 - Pintamateriaalina tekonurmi tai vastaava
 - Täyteaineena käytetään ympäristöystävällisiä materiaaleja
- Varustelu
 - Aitaus, penkit, valaistus

Nykytila 2025

- Kellokoskella on kaksi monitoimikenttää, jotka sijaitsevat Kellokosken koulun ja Roinilanpellon lähiliikuntapaikoilla.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 2 kpl. Nykyiset monitoimikenttät säilytetään. Kentillä tehdään ylläpitäviä toimenpiteitä.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Tavoitteena toteuttaa uusi petankki-/mölkky-/bocciakenttä Kellokosken urheilukentän yhteyteen.

LIIKUNTAPALVELU	YLEISURHEILUKENTTÄ
Kuvaus	Yleisurheilukentällä pääsee harrastamaan monipuolisesti erilaisia kentälajeja. Nurmikentän ja sitä ympäröivien juoksuratojen lisäksi kentän yhteydessä on suorituspaikkoja eri lajeille kuten pituushypylle ja kuulantönnölle.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Kellokoskella on yksi yleisurheilukenttä.

Tavoitetila 2040

- Kunnostettavat palvelut: 1 kpl. Kellokosken yleisurheilukenttä peruskorjataan. Urheilukentän alueelle laaditaan kokonaissuunnitelma alueen kehittämiseksi. Yleisurheilukenttää kehitetään monipuolisemmaksi eikä sen tarvitse jatkossa noudattaa yleisurheilun olosuhteille asettamia sääntöjä ja määräyksiä.

Kuva 54. Kellokosken yleisurheilukenttä.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyörä- ja autopysäköinti
- Materiaalit
 - Nurmipintainen kenttä
 - Juoksuradoilla pinnoitteena tiilimurska
 - Eri lajien materiaalivaatimukset
- Varustelu
 - Aitaus, valaistus
 - Katsomo

LIIKUNTAPALVELU	RANTALENTOPALLOKENTTÄ
Kuvaus	Hiekkapintainen kenttä rantalentopallon pelaamista varten.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Kellokoskella on kaksi rantalentopallokenttää: Kellokosken uimarannalla ja Roinilanpellossa.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 1 kpl. Kellokosken uimarannan rantalentopallokenttä säilytään. Kentällä tehdään ylläpitäviä toimenpiteitä.
- Kunnostettavat palvelut: 1 kpl. Roinilanpellon rantalentopallokenttä kunnostetaan.

Kuva 55. Rantalentopallokenttä Kellokoskella.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Helppo saavutettavuus
 - Pyöräpysäköinti
- Materiaalit
 - Tasarakeinen hiekka, jossa ei ole hienoainesta
- Varustelu
 - Aitaus tarvittaessa, verkko, penkit, valaistus
- Ympäristö
 - Kentän ympärillä hyvä olla vähintään 3 m vapaata tilaa

LIIKUNTAPALVELU	KATUKORIPALLOKENTTÄ
Kuvaus	Katukoripallon pelaamisen ja korien heittelyyn soveltuva paikka.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut, Tilapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	PAIKALLINEN

Nykytila 2025

- Kellokoskella on kaksi katukoripallokenttää, jotka sijaitsevat Kellokosken koulun ja Roinilanpellon lähiliikuntapaikoilla.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 2 kpl. Nykyiset katukoripallokentät säilytään. Kentillä tehdään ylläpitäviä toimenpiteitä.

Kuva 56. Katukoripallokenttä Kellokosken koululla.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyöräpysäköinti
- Materiaalit
 - Koripallon pompotteluun sopiva pintamateriaali kuten asfaltti tai muu soveltuva pinta
- Varustelu
 - Aitaus tarvittaessa, korit, penkit, valaistus
 - Kentän sijoittelussa huomioidaan pelaamisesta koituva meluhaitta

LIIKUNTAPALVELU	TENNISKENTTÄ
Kuvaus	Hiekkatekonurmipintainen kenttä tenniksen pelaamiseen.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Kellokoskella on yksi tenniskenttä Toimelantiellä Kellokosken sairaala-alueella. Kenttä on huonossa kunnossa.

Tavoitetila 2040

- Poistuvat palvelut: 1 kpl. Toimelantien tenniskenttä poistetaan.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Tavoitteena toteuttaa uusi tenniskenttä yleisurheilukentän yhteyteen tai muuhun sopivaan sijaintiin.

Kuva 57. Tenniskenttä Jokelassa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyörä- ja autopysäköinti
- Materiaalit
 - Pintamateriaalina hiekkatekonurmi
 - Täyteaineena käytetään ympäristöystävällisiä materiaaleja
- Varustelu
 - Aitaus, verkko, penkit, valaistus

LIIKUNTAPALVELU	ULKOJÄÄKENTTÄ
Kuvaus	Kivituhkapintainen pallokenttä tai kaukalollinen monitoimikenttä, jolle tehdään tekojää tai luonnonjää sääolosuhteiden salliessa. Osassa kentän yhteydessä sijaitsee penkki ja/tai luistintenvaihtokatos.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue/ R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Kellokoskella on kolme ulkojääkenttää: Roinilan pallokentällä, Linjamäen koululla ja Vanhankylän koululla.

Tavoitetila 2040

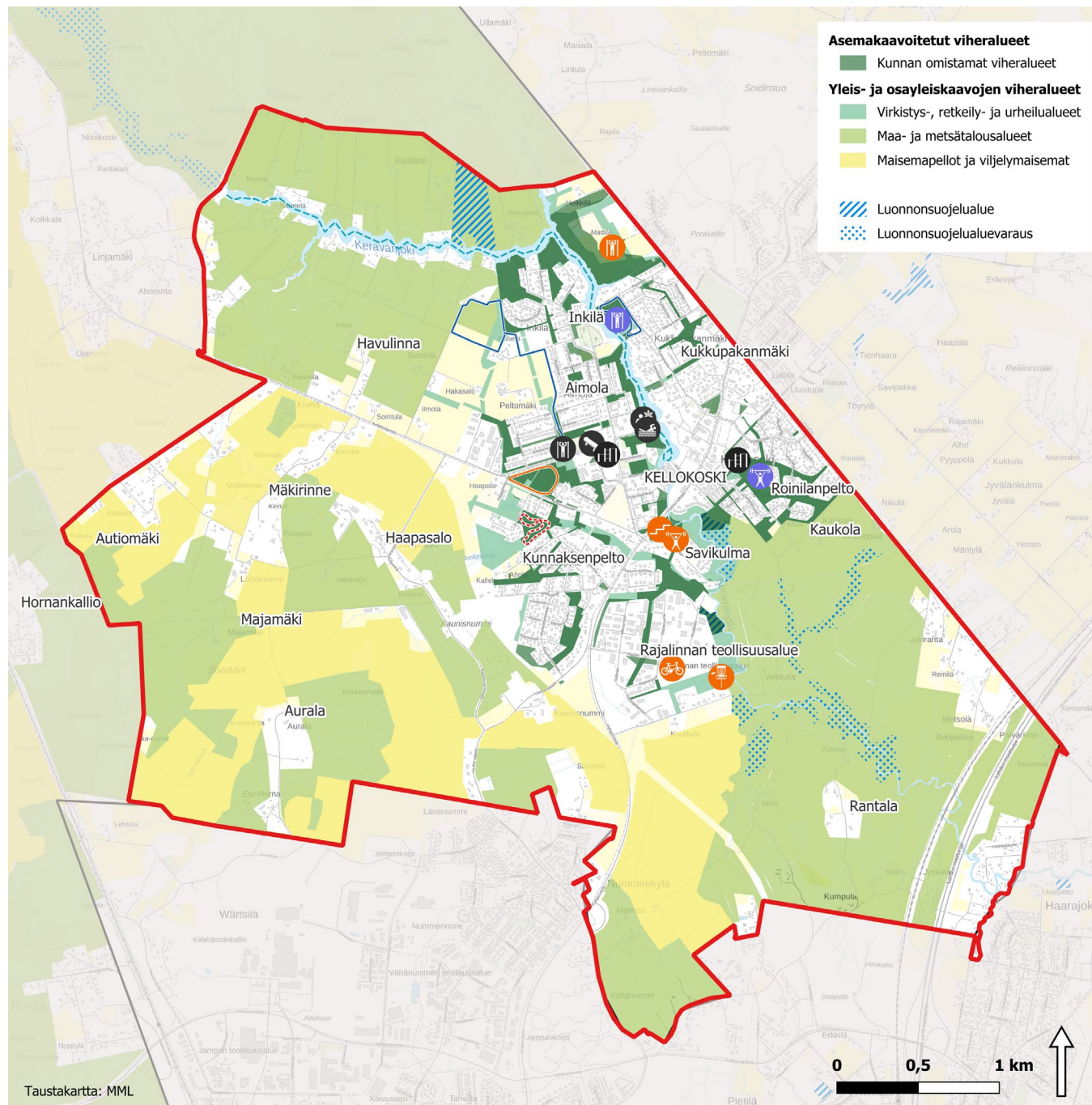
- Säilytettävät palvelut: 2 kpl. Roinilan ja Vanhakylän koulun kentät säilytetään.
- Poistuvat palvelut: 1 kpl. Linjamäen koulun ulkojääkenttä mahdollisesti poistetaan. Koulu on lakkautettu.

Kuva 58. Ulkojääkenttä Jokelan urheilukeskuksessa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Helppo saavutettavuus
 - Monikäyttöisyys huomiotava, sillä kesällä kenttiä käytetään esim. pallopeleihin
- Varustelu
 - Osalla kentistä on mahdollista pelata jääkiekkoa, jolloin ne täytyy varustaa aidalla
 - Penkit taukoja ja luistinten vaihtoa varten
 - Valaistus

LIIKUNTAPALVELU	ULKOKUNTOSALI
Kuvaus	Ulkokuntosali tarjoaa laajan ja monipuolisen kuntoluvalineistön. Erilaisia kuntoiluvälineitä on tyypillisesti 8–15 kappaletta. Välineet ovat säädettävissä harjoitusvastuksen mukaisesti ja ne soveltuvat siten monenlaisille käyttäjille. Ulkokuntosali voi sijaita urheilukeskuksessa tai laajemmalla puistoalueella.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut, Tilapalvelut, Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue/ R3 Käyttöviheralue/ M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 59. Ulkokuntosali Helsingin Töölönlahdella.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Hyvä saavutettavuus kävellen ja pyörällä
 - Pyöräpysäköinti
 - Monipuoliset toiminnot ja varusteet eri-ikäisille ja eritasoisille käyttäjille
- Materiaalit
 - Turva-alusta valmistajien ohjeistuksen mukaan
 - Keinomateriaalien välttäminen
 - Turvallisuusnormien täyttyminen
 - Kestävä pintamateriaali, valitaan alueen sijainnin mukaan
- Varustelu
 - Opastetaulu, taukopenkit ja roska-astiat
 - Valaistus

Nykytila 2025

- Kellokoskella ei nykyisin ole isompaa ulkokuntosalia. Kellokoskella ei nykyisin ole isompaa ulkokuntosalia. Kellokosken alueella sijaitsee yksittäisiä ulkokuntoiluvälineitä.

Tavoitetila 2040

- Kunnostettavat palvelut: 1 kpl. Roinilanpuiston ulkokuntoilupaiikkaa kehitetään ja laajennetaan ulkokuntosaliksi.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Tavoitteena toteuttaa Jokipuistoon uusi ulkokuntosali rakennettavien kuntoportaiden yhteyteen.

LIIKUNTAPALVELU	ULKOKUNTOILUPAIKKA
Kuvaus	Ulkokuntoilupaiikka on pienialainen, muutaman kuntoiluvälineen ryhmä. Kuntoiluvälineitä on tyypillisesti 1–5 kappaletta, ja niihin lukeutuvat erilaiset leuka-puomit ja tasapainovälineet. Pieni ulkokuntoilupaiikka voi sijaita ulkoilureitin tai kuntoradan varrella, puisto-alueella tai julkisen rakennuksen pihalla.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue/ R3 Käyttöviheralue/ M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä
Saavutettavuus	PAIKALLINEN

Kuva 60. Ulkokuntoilupaiikka Kellokosken koululla.

Nykytila 2025

- Kellokoskella on kolme pientä ulkokuntoilupaiikkaa: Kellokosken koululla, Roinilanpuistossa ja Rivieran kuntopolulla.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 1 kpl. Kellokosken koulun ulkokuntoilupaiikka säilytetään.
- Kunnostettavat palvelut: 1 kpl. Rivieran kuntopolun ulkokuntoiluvälineet kunnostetaan / vaihdetaan uusiin.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Tavoitteena toteuttaa Joenrannan alueelle ulkokuntoilupaiikka.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Hyvä saavutettavuus kävellen ja pyörällä
 - Pyöräpysäköinti
 - Monipuoliset toiminnot ja varusteet eri-ikäisille ja eritasoisille käyttäjille
- Materiaalit
 - Turva-alusta valmistajien ohjeistuksen mukaan
 - Keinomateriaalien välttäminen
 - Turvallisuusnormien täyttyminen
 - Kestävä pintamateriaali, valitaan alueen sijainnin mukaan
- Varustelu
 - Opastetaulu, taukopenkit ja roska-astiat
 - Valaistus

LIIKUNTAPALVELU	LÄHILIIKUNTAPAikka
Kuvaus	Lähiliikuntapaikka on avoin ja maksuton monipuolinen leikkiin, kuntoiluun ja ulkoliikuntaan tarkoitettu alue, joita on suunniteltu erityisesti asuinalueiden läheisyyteen ja koulujen piha-alueille. Lähiliikuntapaikat tarjoavat erityisesti lapsille ja nuorille sopivia leikkisän liikunnan ja liikkumisen mahdollisuuksia. Lähiliikuntapaikkojen toimintoja ovat esimerkiksi pelikentät ja -areenat, kuntoiluvälineet ja liikunnalliset leikkivälineet. Lähiliikuntapaikan toiminnot tarkentuvat kohdealueen tarkemmassa suunnittelussa.
Kunnossapitovastuu	Tilapalvelut, Viherpalvelut, Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	PAIKALLINEN

Kuva 61. Kellokosken koulun lähiliikuntapaikka.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Hyvä saavutettavuus kävellen ja pyörällä
 - Pyöräpysäköinti
 - Monipuoliset toiminnot ja varusteet eri-ikäisille ja eritasoisille käyttäjille
- Materiaalit
 - Turva-alusta valmistajien ohjeistuksen mukaan
 - Keinomateriaalien välttäminen
 - Turvallisuusnormien täyttyminen
 - Kestävä pintamateriaali, valitaan alueen sijainnin mukaan
- Varustelu
 - Opastetaulu, taukopenkit ja roska-astiat
 - Valaistus

Nykytila 2025

- Kellokoskella on kaksi lähiliikuntapaikkaa.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 2 kpl. Kellokosken koulun ja Roinilanpellon lähiliikuntapaikat säilytetään.

LIIKUNTAPALVELU	KUNTOPORTAAT
Kuvaus	Portaat kävelyyn, juoksuun ja muuhun porrastreeniin. Toimivat osana ulkoilureitistöä ja mahdollistavat myös pääsyn näköalapaikalle. Porraskuntoilupaidan yhteyteen sopii muitakin liikunnallisia palveluja. Rinteen jyrkkyys on olennainen sijoitusperuste.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Ei kuntoportaita.

Tavoitetila 2040

- Uudet palvelut: 1 kpl. Kuntoportaat suunnitteilla Jokipuistoon.

Kuva 62. Kuntoportaat Hyrylän urheilukeskuksessa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Sijainti asutuksen lähellä tai saavutettavissa jalan, pyörällä, joukko-liikenteellä tai autolla
 - Pyöräpysäköinti lähistöllä
- Varustelu
 - Portaiden minimileveys 200 cm, puiset askelmat soveltuvat parhaiten
 - Kaiteet molemmin puolin portaita ja lepotasanteet
 - Valaistus suunnitellaan huomioiden vuodenajat, käyttöaste, luonto- ja muut arvot
 - Portaiden yhteyteen on suositeltavaa sijoittaa ulkokuntoiluvälineitä
- Ympäristö
 - Tarvittaessa näkymiä voidaan avata: kauniit näkymät lisäävät kohteen houkuttelevuutta

LIIKUNTAPALVELU	FRISBEEGOLFRATA
Kuvaus	Rata, joka koostuu heittoväylistä, opasteista (väylä- ja rataopasteet), heittopaikoista ja maalikoreista. Yksittäisiä koreja voi sijoittaa harjoittelupaikkoina koulunpihoilla ja kenttien laidoilla.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R3 Käyttöviheralue/ A3 Käyttöniitty
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 63. Ristikiven frisbeegolfrata.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Eri tasoiset pelaajat ja ratojen monipuolisuus
 - Pyörä- ja autopysäköinti
- Varustelu
 - Taukopenkit ja roska-astiat
 - Opastus
- Ympäristö
 - Puusto, korkeuserot ja maanpinnan muodot luovat radalle haastetta
 - Heittoreitit eivät saa ristettyä ulkoilureittien tai muiden toimintojen kanssa. Heittoväylä voi ylittää ulkoilureitin vain, jos heittäjällä on esteetön näkyvyys ja hän voi varmistua muiden ulkoilijoiden turvallisuudesta
 - Ratojen ja kulkureittien suunnittelussa huomioitava metsänpohjan kuluminen, ei herkkiin metsäkohteisiin
 - Arvopuut kuten vanhat männyt ja tammet eivät saa osua väylille tai väyliä reunoille. Tarvittaessa käytetään puunrunkosuoja.

LIIKUNTAPALVELU	SKEITTIPAIKKA
Kuvaus	Monipuolinen, laadukkaasti toteutettu ja kestävä skeittaukseen, skoottauksen ja temppupyöräilyyn tarkoitettu alue.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut, Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Kellokoskella on yksi skeittipaikka Kellokosken koululla.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 1 kpl. Nykyinen skeittipaikka säilytetään.

Kuva 64. Skeittipaikka Kellokosken koululla.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Toteutuksessa huomioidaan aloittelijoiden sekä pidemmälle edistyneet nuoret ja harrastajat
 - Helppo saavutettavuus
 - Pyöräpysäköinti
- Materiaalit
 - Pintamateriaalina käytetään kestäviä materiaaleja, betonia tai asfalttia. Täydentäviä materiaaleja ovat teräs ja luonnonkivi
 - Varustelu
 - Penkit ja valaistus
- Ympäristö
 - Skeittauksesta aiheutuu häiritsevää, luonteeltaan impulssimaista melua. Riittävä etäisyys asutuksesta on vähintään 100 m. Melun leviämistä voidaan estää maaston muotoilulla ja kasvillisuudella.

LIIKUNTAPALVELU	UIMAPAIKKA JA TALVIUINTIPAIKKA
Kuvaus	Erityisesti uimista varten ylläpidetty ranta-alue tai luonnonvaraisempi uimiseen soveltuva paikka. Uimarannalta/uimapaikalta löytyy luonnonvarainen vedenmenopaikka ja/tai uimalaituri. Talviuimapaikoilta löytyy myös pukeutumistilat.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Kellokoskella on yksi kunnan ylläpitämä uimapaikka, Kellokosken uimaranta, jossa on myös talviuintimahdollisuus.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 1 kpl. Nykyinen Kellokosken uimaranta ja siellä sijaitseva talviuintipaikka säilytetään. Uimarannalla tehdään ylläpitäviä kunnostustöitä.

Kuva 65. Kellokosken avantuintipaikka.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Käyttäjäturvallisuus
 - Erityisryhmät ja esteettömyys
 - Pyörä- ja autopysäköinti lähellä
- Varustelu
 - Pelastusvälineiden määrä ja sijoittelu
 - Aktiviteetit, kuten leikkivälineet ja pallopelialueet
 - Rakenteet, kuten hyppypaikka, laituri ja niiden turvallisuus sekä huollon vaatima tila
 - Pukukoppi ja yleisö-WC
 - Pöytä-penkkiryhmät ja jätteastiat
 - Opastus
 - Valaistus talviuinnin paikoissa

LIIKUNTAPALVELU	MELONTAREITTI JA MELONTALAITURI
Kuvaus	Melontareitti on maastossa viitoitettu melontaan tarkoitettu reitti. Melontalaituri on erityisesti melontaa varten suunniteltu laituri, joka helpottaa kajakkiin tai kanoottiin nousemista ja siitä poistumista. Melontalaiturit ovat yleensä matalampia kuin tavalliset laiturit, ja niissä voi olla erityisiä tukirakenteita, kuten melontaluiska.
Kunnossapitovastuu	Yhdistys
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue/ R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Kellokosken läpi kulkevalla Keravanjoella on Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n ylläpitämä viitoitettu melontareitti.
- Kellokoskella ei ole nykyisin kunnan ylläpitämiä melontalaitureita / rantautumispaikkoja.

Tavoitetila 2040

- Ei tavoitteena toteuttaa uusia melontalaitureita.

Kuva 66. Melontalaituri Helsingin Töölössä.

LIIKUNTAPALVELU	HIIHTOLATU
Kuvaus	Hiihtoladuiksi kunnostetut kuntoradat ja ulkoilureitit ovat talvisin hiihtäjien käytössä, muina aikoina kävely-, juoksu- ja pyöräilykäytössä. Kävely hiihtoladuksi kunnostetulla latualueella on kiellettyä, mutta leveimpien latujen reunaan varataan tilaa kävelijöille. Hiihtoladut sisältävät myös siirtymälatuja sekä pelloille ajettuja latuja.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	M2 Lähimetsä/ M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä/ R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Kellokoskella on kolme lyhyttä hiihtolatulenkkiä: Purolaakson kuntorata, Kaurisnummen peltolenkki ja Rivieran kuntorata.
- Purolaakson ja Rivieran kuntoradat on valaistu.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: Tavoitteena on säilyttää Rivieran ja Kaurisnummen hiihtoladut.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Tavoitteena toteuttaa uusi hiihtolatu urheilukentän ympäristöön.
- Poistuvat palvelut: 1 kpl. Purolaakson kuntoradan hiihtolatu poistetaan, jos urheilukentän yhteyteen toteutetaan uusi hiihtolatu.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Ladulle pääsy kävellen ja autolla
 - Latujen tulee olla turvallisia. Törmäysvaara esim. puihin ja kiviin tulee huomioida suunnittelussa
- Varustelu
 - Latujen ja latukäytävän leveydet. Yleisimmin on käytössä 5 m leveä latutila. Ladulle, jossa on molempiin suuntiin sekä perinteinen että luistelulatu, varataan 7 m tilaa
 - Kävelyreitit latujen rinnalla tulee huomioida suosituilla reiteillä
 - Opastus
 - Valaistus. Kaartuvissa laskuissa valaisimet sijoitetaan sisäkaarteiden puolelle
- Ympäristö
 - Linjauksessa ja reittien leveydessä huomioidaan luonto- ja maisema-arvot
- Kunnossapito
 - Ladut tulee olla latukoneella kunnossapidettäviä
 - Sillat ja alikulut tulee mitoittaa latukoneiden mukaiseksi

Latujen kunnostusperiaatteet

- Kellokosken latujen teko aloitetaan lumitilanteen salliessa. Jäälatu joelle tehdään, jos jää kestää painavamman kaluston.

LIIKUNTAPALVELU	MONIKÄYTTÖREITTI
Kuvaus	Monikäyttöreitit ovat useisiin eri käyttötarkoituksiin soveltuvia ulkoilureittejä tai maastopolkuja. Monikäyttöreitillä voi ulkoilla kävellen, juosten, koiran kanssa, maastopyöräillen tai vaikka lumikenkäillen. Monikäyttöreitteihin lukeutuvat myös Tuusulanjärven jäälle talvisin toteutettavat kävely-, luistelu- ja hiihtoreitit.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut
Kunnossapitoluokka	M2 Lähimetsä/ M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä/ R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 67. Jokelan maastopolku.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Turvallisuus
 - Maastopyöräilyreittien suunnittelussa erilaisten toimintojen yhdistäminen, esim. erilaiset palvelupisteet
- Varustelu
 - Opasteet. Reittien näkyvä merkintä maastoon ehkäisee luonnon kulumista ja reitiltä eksymistä
- Ympäristö
 - Maastopyöräilyreitin suunnittelussa hyödynnetään olemassa olevia polkuja ja reittejä sekä muita maastossa olevia kulku-uria maaston kulumisen ehkäisemiseksi.
 - Huomioidaan reiteissä maiseman ja lähiympäristön vaihtelevuus sekä yhdistyminen verkostoksi.

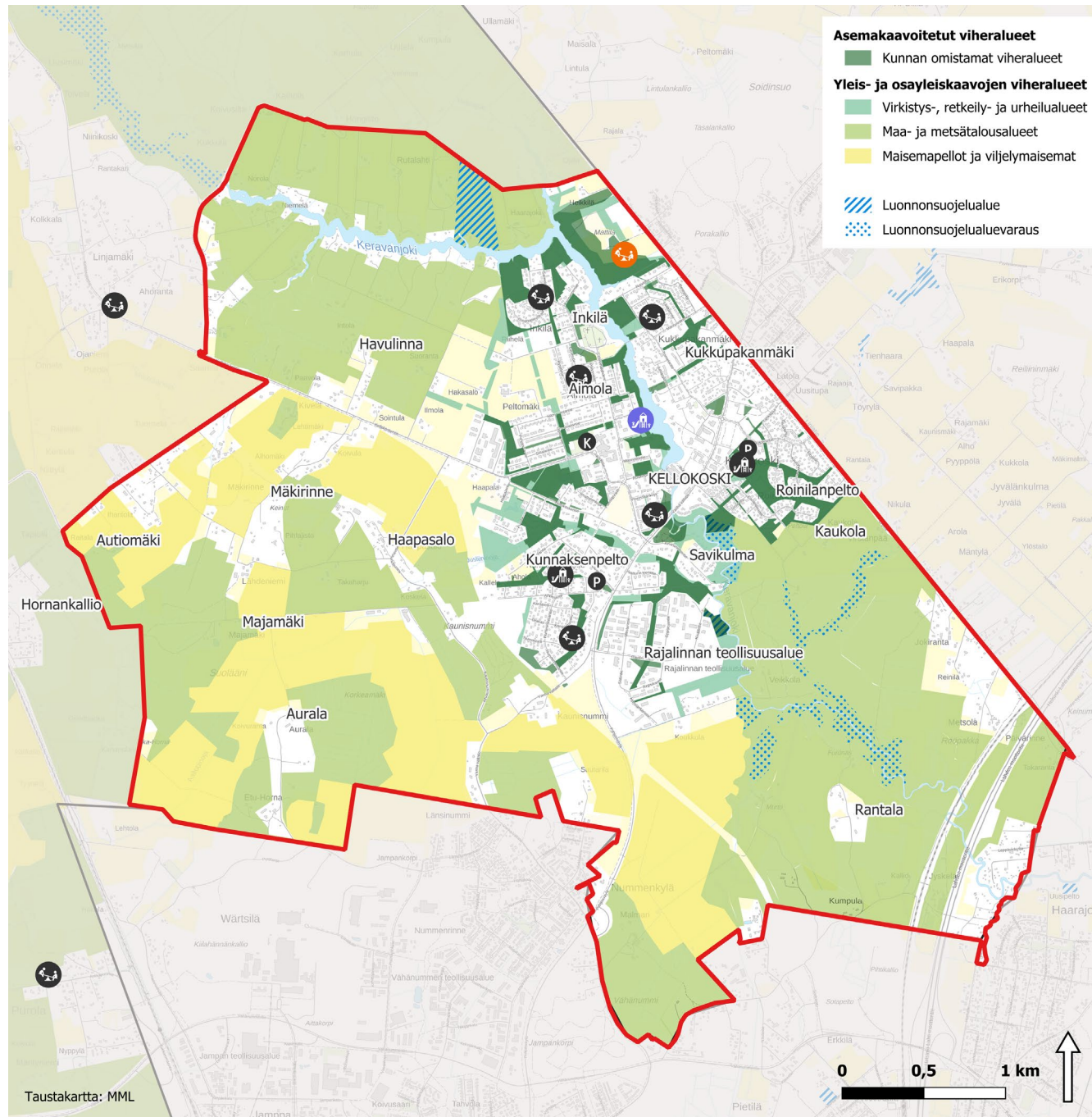
Nykytila 2025

- Kellokoskella ei ole kunnan ylläpitämiä monikäyttöreittejä.

Tavoitetila 2040

- Uudet palvelut: 1 kpl. Tavoitteena toteuttaa maastopyöräilyyn ja muuhun ulkoiluun suunnattu monikäyttöreitti Rajalinnan teollisuusalueelle.

7.6 Virkistyspalvelut Kellokoski

Kellokoski Virkistyspalvelut

Leikkipaikat

- Alueleikkipaikka
- Leikkipaikka
- Koulun piha
- Päiväkodin piha

Toimenpiteet

- Säilytettävä palvelu
- Kunnostettava palvelu
- Mahdollinen uusi palvelu
- Poistuva palvelu
- Palvelun tulevaisuus ja laajuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä

VIRKISTYSPALVELUT	ALUELEIKKIPAikka
Kuvaus	Iso toiminnallinen ja monipuolinen leikkipaikka, jossa on yli 10 leikkivälinettä. Alueleikkipaikalla on leikki-alue 0–6-vuotiaille ja 6–12-vuotiaille lapsille sekä 13–18-vuotiaille nuorille. Alueleikkipaikan palveluita voidaan täydentää leikin lisäksi muilla toiminnoilla, kuten oleskelu- tai ulkokuntoilualueella. Tavoitteena on, että alueleikkipaikan läheisyydestä löytyy liikunnallista tekemistä eri-ikäisille käyttäjille.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Kellokoskella on kaksi alueleikkipaikkaa: Björkenheimin puisto ja Hevosmiehentien puisto.

Tavoitetila 2040

Tavoitteena on, että alueleikkipaikoista muodostuu alueellisia leikki- ja virkistyspalveluiden palvelukeskittymiä, jotka kokoavat yhteen erilaisia toimintoja ja käyttäjiä. Alueleikkipaikkojen rakentamisen ja kunnostamisen yhteydessä on tavoitteena toteuttaa leikkipaikan läheisyyteen esimerkiksi ulkokuntoilu-paikka tai muita liikunnallisia toimintoja.

Tavoitteena on, että nykyisiä leikkipaikkoja peruskunnostamalla Kellokoskella on vuonna 2040 yhteensä 3 alueleikkipaikkaa.

Palvelut ovat jaettu ensisijaisesti ja myöhemmin kunnostettaviin palveluihin. Suunnitelmakartalla esitetyt palvelut ovat ensisijaisesti kunnostettavia kohteita, jotka kunnostetaan 10 vuoden sisällä.

- Ensisijaisesti kunnostettavat tai alueleikkipaikoiksi kehitettävät palvelut: 1 kpl. Haukilahdenpuisto kunnostetaan ja kehitetään alueleikkipaikaksi.
- Myöhemmin kunnostettavat palvelut: 2 kpl. Tavoitteena on, että Björkenheimin puisto ja Hevosmiehentienpuisto kunnostetaan määrärahojen puitteissa ensisijaisesti kunnostettavien palveluiden jälkeen.

Kuva 68. Björkenheimin puisto Kellokoskella.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Käyttäjäturvallisuus
 - Monipuoliset toiminnot ja varusteet eri-ikäisille käyttäjille
 - Pyörä- ja autopsykointi
- Varustelu
 - Valo- ja varjo-olosuhteet, varjopaikat esim. puuston tai katoksien avulla
 - Leikkivälineiden vaatimat turva-alueet ja turva-alustat
 - Oleskelu, aikuisten huomiointi kalusteissa, pöytä-penkkiryhmät, roska-astiat
 - Aitaus tarvittaessa pienten lasten leikkivälineille
 - Opastetaulu
- Ympäristö
 - Oleva puusto ja täydentävät istutukset, luontokosketus suositeltavaa
 - Kohteiden kunnostamisen yhteydessä on huomioitava tarve varjoisuuden lisäämiselle joko varjostavalla puustolla tai rakenteilla.

VIRKISTYSPALVELUT	LEIKKIPAikka
Kuvaus	Pieni leikkipaikka, jossa on vähintään perustoimintojen välineet keinumiseen, kiipeilyyn, liukumiseen, hiekkaleikkiin ja oleskeluun. Leikkivälineitä on enintään 10 kpl. Leikkipaikalla on leikkialue 0–6-vuotiaille ja noin 6–12-vuotiaille lapsille.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	PAIKALLINEN

Kuva 69. Haukilahdenpuisto Kellokoskella.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Käyttäjäturvallisuus
 - Monipuoliset toiminnot ja varusteet eri-ikäisille käyttäjille
 - Pyöräpysäköinti
- Varustelu
 - Valo- ja varjo-olosuhteet, varjopaikat esim. puuston tai katoksien avulla
 - Leikkivälineiden vaatimat turva-alueet ja turva-alustat
 - Oleskelu, aikuisten huomiointi kalusteissa, pöytä-penkkiryhmät, roska-astiat
 - Aitaus tarvittaessa pienten lasten leikkivälineille
 - Opastetaulu
- Ympäristö
 - Kohteiden kunnostamisen yhteydessä on huomioitava tarve varjoisuuden lisäämiselle joko varjostavalla puustolla tai rakenteilla.

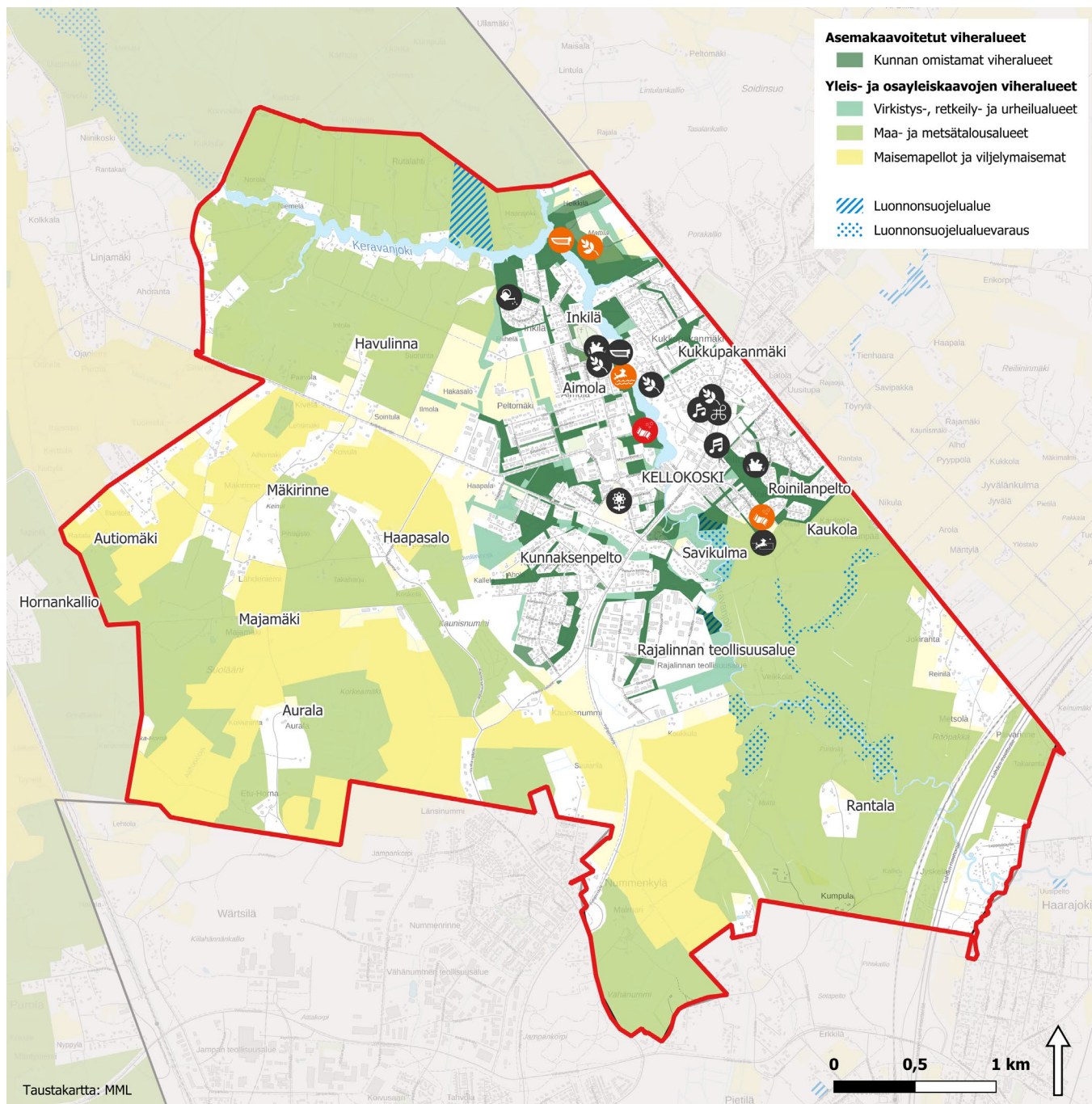
Nykytila 2025

- Kellokoskella on 8 leikkipaikkaa.

Tavoitetila 2040

Palvelut ovat jaettu ensisijaisesti ja myöhemmin kunnostettaviin palveluihin. Suunnitelmakartalla esitetyt palvelut ovat ensisijaisesti kunnostettavia kohteita, jotka kunnostetaan 10 vuoden sisällä.

- Ensisijaisesti kunnostettavat palvelut: -
- Myöhemmin kunnostettavat palvelut: 7 kpl. Tavoitteena on, että Purolan, Fiskarsinpuiston, Herukkapuiston, Hoitajantien, Kariniemenpuiston, Linjamäen ja Nummimetsänpuiston leikkipaikat kunnostetaan määrärahojen puitteissa ensisijaisesti kunnostettavien palveluiden jälkeen.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Joenrannan alueelle Mattilanrannan puistoon toteutetaan uusi leikkipaikka.

VIRKISTYSPALVELUT	KOIRAPUISTO JA KOIRIEN UIMARANTA
Kuvaus	Koirapuisto on koiria sekä niiden ulkoiluttajia palveleva aidattu puistoalue. Tavoitteena on, että aitauksissa on omat alueet sekä pienille (alle 40 cm korkeille) että isoille (yli 40 cm korkeille) koirille. Koirien uimaranta on erityisesti koirille tarkoitettu matalarantainen uimapaikka, jossa lemmikit voivat sallitusti ja turvallisesti uida ja leikkiä vedessä.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 70. Kellokosken koirapuisto.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Esteettömyys
 - Autopysäköinti
- Varustelu
 - Aidan kokonaiskorkeus tulee olla 1,5 m, lisäksi sen tulee ulottua osittain maan sisään. Aitauksessa ei saa olla 90 astetta tai sitä terävämpiä kulmia
 - Aitauksessa tulee olla käynti- ja huoltoportti, käyntiportissa myös sisään-tuloeteinen
 - Valaistus, penkit, katos, syväkeräyssäiliöt
 - Opastetaulu
 - Pintamateriaalin tulee olla koiran tassuille sopivaa
- Ympäristö
 - Koira-aitauksen tavoite-etäisyys asutuksesta on vähintään 100 m, mutta keskusta-alueilla aitaus voidaan sijoittaa myös 50 m etäisyydelle asutuksesta.
 - Suunnittelussa tulee huomioida aitauksen ympäristö ja kulkuyhteydet sekä minimoida aitauksen mahdolliset haittavaikutukset.

Nykytila 2025

- Kellokoskella on yksi koirapuisto Roinilanpuistossa.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 1 kpl. Nykyinen koirapuisto säilytetään.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Tavoitteena toteuttaa Keravanjoen rannalle koirien uimaranta. Sijainti tarkentuu jatkosuunnittelussa.

VIRKISTYSPALVELUT	PALSTAVILJELYALUE
Kuvaus	Alue, jolla on asukkaiden vuokrattavissa olevia viljelypalstoja.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Kellokoskella on yksi viljelypalsta-alue.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 1 kpl. Nykyinen palstaviljelyalue säilytetään.

Kuva 71. Kellokosken palstaviljelyalue.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyörä- ja autopysäköintimahdollisuus
- Varustelu
 - Vesipiste
 - Opasteet
- Kunnossapito
 - Palstan hoitaminen on kokonaisuudessaan vuokralaisen vastuulla.

VIRKISTYSPALVELUT	KASVILLISUUDEN ERIKOISKOHDE
Kuvaus	Kasvillisuusteemainen kohde, jonka identiteetti rakennuu tietyille/ tietyille kasvilajeille, esim. hedelmäpuille. Myös yksittäinen suojeltu puu voi olla kasvillisuuden erikoiskohde.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 72. Omenatarha Syvänlahdenpuistossa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyöräpysäköinti
- Kunnossapito
 - Hedelmäpuut ja marjapensaat vaativat leikkausta tuottaakseen hyvän sadon, mutta leikkaustarve ei ole juurikaan suurempi kuin koristepuilla ja -pensailla.
 - Hyödyntämättömän sadon poiskorjaus.

Nykytila 2025

- Kellokoskella on kolme kasvillisuuden erityiskohdetta:
 - Syvälahdenpuistossa on paljon hedelmäpuita, etenkin omenia, jotka ovat asukkaiden käytettävissä.
 - Annanpuistossa on ruusutarha sekä laajat alppiruusuistutukset.
 - Kellokosken Arboretum ei ole kunnan omistuksessa.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 3 kpl. Nykyiset palvelut säilytetään.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Joenrannan alueelle toteutetaan uusi kasvillisuuden erikoiskohde, lahoppuutarha.

VIRKISTYSPALVELUT	KULTTUURIHISTORIALLINEN ERIKOISKOHDE
Kuvaus	Viheralueella sijaitseva rakennetun kulttuuriympäristön historiallinen kohde, kuten jäännös teollisuushistoriasta tai muu kulttuurihistoriallisesti merkittävä kohde.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	KUNTA

Nykytila 2025

- Kellokoskella on yksi kulttuurihistoriallinen erityiskohde, Annanpuisto. Annanpuisto on toiminut Kellokosken mielisairaalan potilaiden kuntoutuspaikkana. Puistoon on sijoitettu kunnioitetun ylihoitajan Anna Pakalénin muistomerkki.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 1 kpl. Nykyiset palvelut säilytetään.

Kuva 73. Annanpuisto.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Kulunohjaus ja katselupaikat, joissa on mahdollisuuksien mukaan huomioitu esteettömyys
 - Pyörä- ja autopysäköinti
- Varustelu
 - Opastetaulu

VIRKISTYSPALVELUT	MATONPESUPAIKKA
Kuvaus	Matonpesuun tarkoitettu paikka, jossa on pesualtaat sekä mattomankeli ja valutuspuomit. Vedet ovat kytettyinä päälle kesäkausien ajan.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Kellokoskella on yksi matonpesupaikka Kellokosken uimarannan läheisyydessä.

Tavoitetila 2040

- Poistuvat palvelut: 1 kpl. Nykyisen matonpesupaikka poistetaan.
- Uudet palvelut: Tavoitteena toteuttaa uusi matonpesupaikka uuteen sijaan, esimerkiksi Roinilanpeltoon.

Kuva 74. Kellokosken nykyinen matonpesupaikka.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Pyörä- ja autopysäköinti
- Varustelu
 - Matonpesupaikalle tarvitaan vesijohto- ja viemäriyhteydet
 - Pesualtaat, mattomankelit, kuivaustelineet, syväkeräyssäiliöt, pöytiä, penkkejä
 - Matonpesualtaiden ympärillä ja käytävillä tulee olla riittävästi tilaa
 - Kuivaustelineiden tulee sijaita auringossa tai puolivarjossa
 - Opastetaulu

VIRKISTYSPALVELUT	KÄYTTÖNURMI
Kuvaus	Laaja nurmipintainen alue, joka on tarkoitettu vapaa-ajaksi virkistyskäyttöön, kuten pelailuun, piknikkiin sekä pienimuotoisille liikunta- ja kulttuuripahtumille.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut/ viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 75. Syvälahdenpuiston käyttönurmi.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Helppo saavutettavuus
 - Pyörä- ja autopysäköinti
- Varustelu
 - Isot jäteastiat
 - Opastetaulu
 - Varjopaikkoja
- Kunnossapito
 - Kulutusta kestävä nurmi ja hyvä kuivatus
 - Keskeisillä paikoilla myös kastelumahdollisuus

VIRKISTYSPALVELUT	TAPAHTUMA-ALUE
Kuvaus	Viher- tai liikunta-alueelle sijoittuva alue (yleensä aukio, kivituhkakenttä tai nurmialue) ulkotapahtumien, kuten markkinoiden, sirkuksien tai kulttuuritapahtumien järjestämiseen. Viheralueiden lisäksi tapahtumia järjestetään koulujen pihoilla ja kentillä.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut/Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	KUNTA

Kuva 76. Kellotori.

Nykytila 2025
Kellokoskella on kaksi tapahtuma-aluetta: Annanpuistossa ja Kellotorilla.
Tavoitetila 2040
Säilytettävät palvelut: 2 kpl. Nykyiset palvelut säilytetään.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Hyvä saavutettavuus kävellessä sekä julkisilla kulkuneuvoilla
 - Pyörä- ja autopsäköintimahdollisuus
 - Huoltoajomahdollisuus
 - Esteettömyys
- Materiaalit
 - Kulutusta kestävät pinnat
 - Kantava paikka mm. lavan sijoitusta varten
- Varustelu
 - Penkkejä, roska-astioita
 - Tapahtumasähköistys
 - Valaistus
 - Opastetaulu
 - WC, kiinteä tai tilapäinen
- Ympäristö
 - Äänentoiston käyttö, melu-ilmoitukset

VIRKISTYSPALVELUT	POIMINTAPELTO
Kuvaus	Poimintapelto, jossa viljellään erilaisia kukkivia kasveja. Kuntalaiset voivat poimia kukkia pelloilta omaan käyttöön. Kukkapeltojen määrä, paikat ja kylvettävät kasvilajit vaihtelevat vuosittain.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	A5 Maisemapelto
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Kellokoskella on yksi poimintapelto Koulutien varrella.

Tavoitetila 2040

- Tavoitteena on, että Kellokoskella on vuosittain 1 poimintapelto. Palvelun sijainti voi vaihdella.

Kuva 77. Maisemapelloilta kerätty kukkakimppu.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Helppo saavutettavuus kävellen ja pyörällä
 - Pysäköintialue
- Varustelu
 - Opastus (kyltit ja sähköinen tiedotus)
- Ympäristö
 - Maisemallisesti näkyvä paikka
 - Maisemaa elävöittävien, kukkivien viljelyskasvien käyttö
 - Viljelykierto

VIRKISTYSPALVELUT	VENEPAIKKA-ALUE
Kuvaus	Alue, josta veneilijät voivat vuokrata tai omistaa paikan veneensä säilyttämistä varten.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Nykytila 2025

- Kellokoskella on yksi venepaikka-alue Keravanjoen länsirannalla.

Tavoitetila 2040

- Säilytettävät palvelut: 1 kpl. Nykyinen venepaikka-alue säilytetään.
- Uudet palvelut: 1 kpl. Joenrannan alueelle toteutetaan uusi venepaikka-alue.

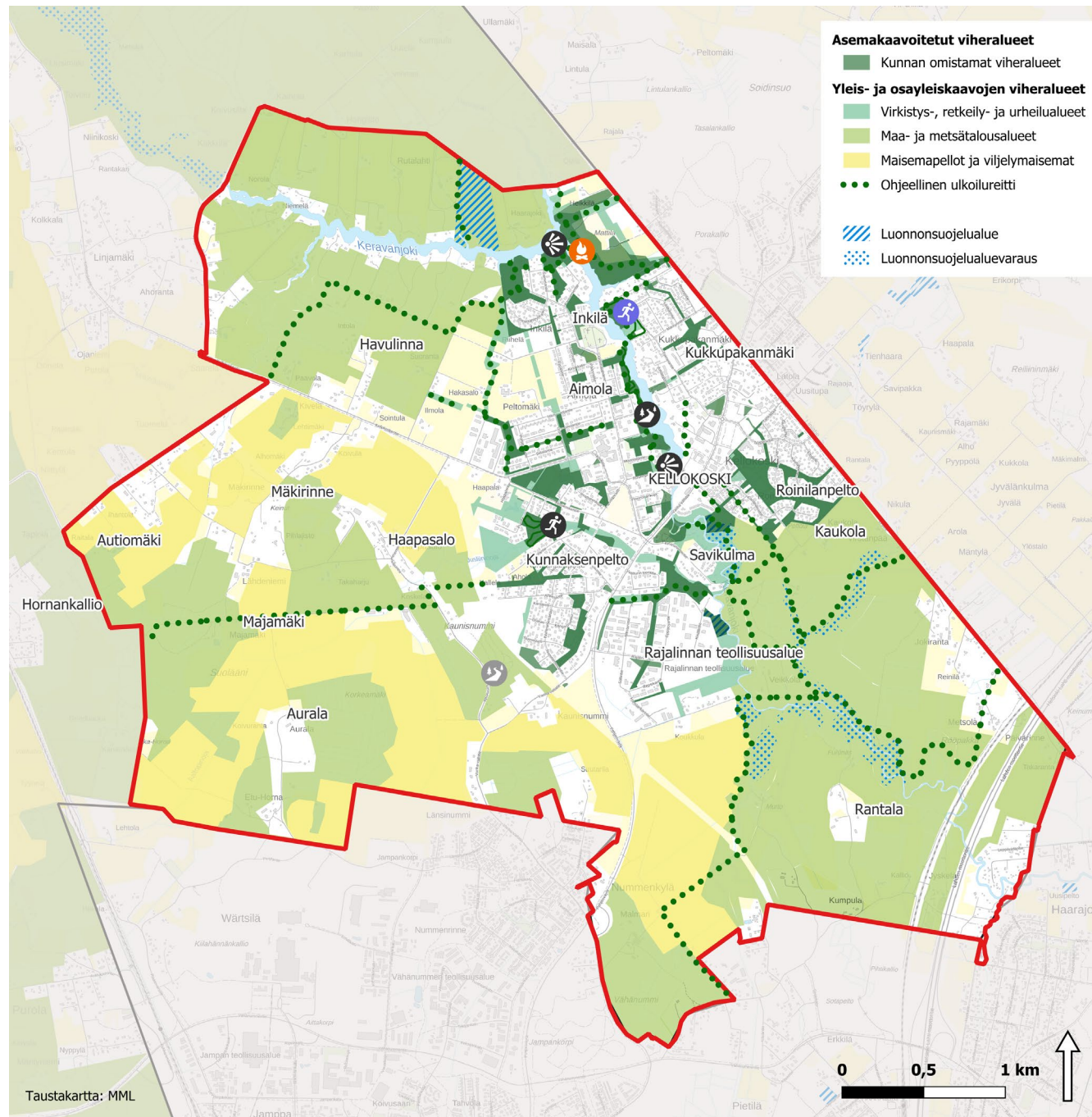

Kuva 78. Pappilan venepaikka-alue Hyrylässä.

Suunnittelun lähtökohdat

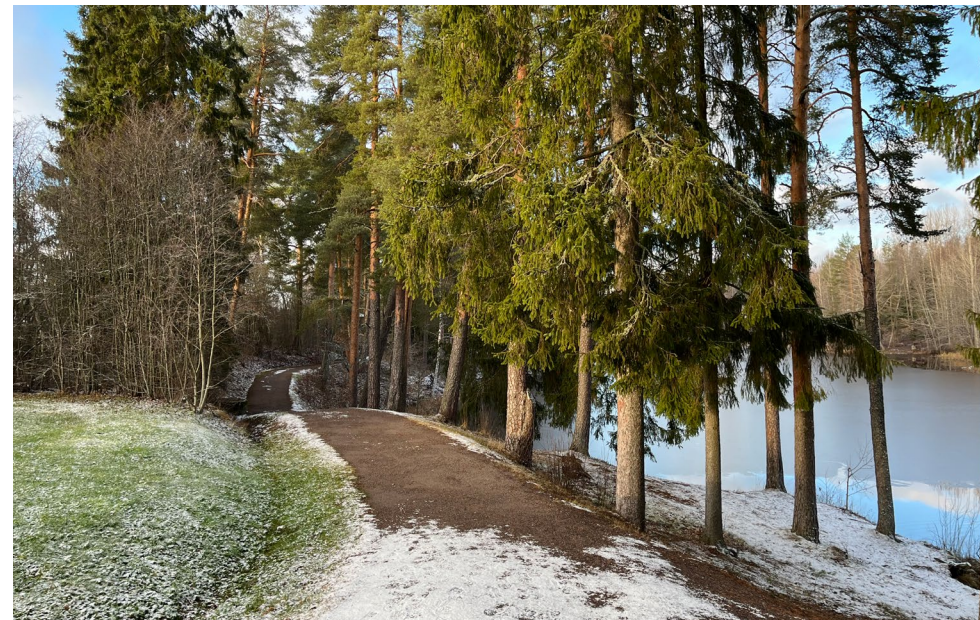
- Saavutettavuus
 - Helppo saavutettavuus kävellen ja pyörällä
 - Pysäköintialue
- Varustelu
 - Opastus (kyltit ja sähköinen tiedotus)
- Ympäristö
 - Maisemallisesti näkyvä paikka
 - Maisemaa elävöittävien, kukkivien viljelyskasvien käyttö
 - Viljelykierto

7.7 Luontovirkistyspalvelut Kellokoski

LUONTOVIRKISTYSPALVELUT	ULKOILUREITTI, KUNTORATA, TALVIKÄVELYREITTI
Kuvaus	Ulkoilureittejä ja kuntoratoja käyttävät kävelijät, juoksijat ja pyöräilijät. Ulkoilureitit ovat usein opastettuja ja niillä voi olla erilaisia palveluita, kuten levähdyspaikkoja, opasteita ja roskiksia. Ulkoilureitit ovat pääosin puistoissa ja asuinalueilla kulkevia sora- tai kivituhkاپintaisia reittejä tai metsäalueilla kulkevia polkumaisia reittejä. Kuntoradat ovat lenkkimäisiä ulkoilureittejä, jotka saattavat olla päällystetty sahanpurulla tai puuhakkeella. Kuntoradan varrella voi sijaita myös kuntoluvälineitä. Talvikävelyreitit ovat lumiseen aikaan kunnossapidettäviä ulkoilureittejä tai maastopolkuja, jotka toteutetaan usein hiihtolatuojen rinnalle mahdollistamaan myös kävelen ulkoilu hiihtokauden aikana.
Kunnossapitovastuu	Liikuntapalvelut, Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	M2 Lähimetsä/ M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä/ R3 Käyttöviiheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 79. Ulkoilureitti Kellokoskella Keravanjoen rannassa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Esteettömyyden perustaso aina kun mahdollista
 - Reittien yhteyteen pysäköintimahdollisuus
- Materiaalit
 - Yleensä kivituhkapäällyste
 - Reitit pyritään suunnittelemaan maaperäolosuhteiltaan sellaisille alueille, joilla reiteille ei tarvita pohjanvahvistuksia
- Varustelu
 - Opastus (kytöt ja sähköinen)
 - Valaistujen ja talvikunnossapidettävien reittien leveys on 3,5 m, ulkoilupolkujen leveys on 1,5 m
 - Levähdyspaikkoja maisemallisesti mielenkiintoisiin kohtiin ja erityisesti pitkien reittien yhteydessä. Levähdyspaikoissa tärkeimpiä varusteita ovat pöydät, penkit ja roska-astiat
 - Purojen ja jokien ylitykset toteutetaan silloilla, oijien rummuilla

Nykytila 2025

- Kellokoskella on kaksi kunnan ylläpitämää kuntorataa, Riveran ja Purolaakson kuntoradat. Lisäksi Keravanjoen rannalla kulkee Syvänlahden taidepolku.

Tavoitetila 2040

- Nykyiset ulkoilureitit ja kuntoradat säilytetään.
- Kunnostettavat palvelut: 1 kpl. Rivieran kuntorata kunnostetaan.

LUONTOVIRKISTYS- PALVELUT	NUOTIOPAIKKA
Kuvaus	Nuotiopaikka on paloturvallinen tulentekopaikka, jossa on penkit ympärillä. Nuotiopaikan läheisyydessä saattaa myös sijaita puinen laavu. Lähtökohtaisesti käyttäjän tulee tuoda omat puut tai hiilet. Aktiivisimpi- na käyttöaikoina kunta voi tuoda polttopuita yhteiseen käyttöön.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	R2 Toimintaviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 80. Nuotiopaikka Hyrylän Fjällbossa.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Sijoittamisessa huomioitava etäisyys asutuksesta, savuhaitat sekä nuotiopaikan paloturvallisuus
- Varustelu
 - Pöytä-penkkiryhmiä ja roska-astia
 - Opastetaulu, jossa tiedotetaan mm. metsäpalovaroituksesta

Nykytila 2025

- Kellokoskella ei ole kunnan ylläpitämiä nuotiopaikkoja.

Tavoitetilä 2040

- Uudet palvelut: 1 kpl. Tavoitteena on toteuttaa uusi nuotiopaikka Joenran-
nan alueelle.

LUONTOVIRKISTYS- PALVELUT	NÄKYMÄPAIKKA
Kuvaus	Näkymäpaikat ovat virkistys- ja viheralueilla usein ulkoilureitin varrella sijaitsevia paikkoja, joista avautuu maisemallisesti arvokas näkymä. Kaikilla näkymäpaikoilla ei nykytilassa ole istuinmahdollisuutta tai muita rakenteita.
Kunnossapitovastuu	Viherpalvelut
Kunnossapitoluokka	M3 Ulkoilu- ja virkistysmestä / R3 Käyttöviheralue
Saavutettavuus	TAAJAMA

Kuva 81. Kellokosken pato.

Suunnittelun lähtökohdat

- Saavutettavuus
 - Käyttäjäturvallisuusvaatimukset
 - Esteettömyys
 - Saapuminen kävellen tai eri kulkuneuvoilla
- Varustelu
 - Opastetaulu

Nykytila 2025

- Kellokoskella on tunnistettu kaksi näkymäpaikkaa, jotka sijaitsevat Kellokosken padon luona ja Kariniemenpuistossa.

Tavoitetila 2040

- Tavoitteena on, että näkymät ja maiseman arvot säilyvät.

8. Suunnitelman toteuttaminen ja seuranta

8.1 Ohjelmointi ja toteuttaminen

Suunnitelma sisältää paljon epävarmuuksia erityisesti esitettyjen uusien palveluiden osalta. Uusien palveluiden tarkempi sijainti ja toteuttamisen aikataulu tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Kehittämissuunnitelman toteuttamisen mukaisista yksittäisistä investoinneista tehdään päätökset vuosittain talousarvioprosessin mukaisesti. Kunnostettavat, purettavat ja uudet palvelut ja niihin tarvittavat suunnittelu- ja toteutusresurssit arvioidaan vuosittain. Kohteet viedään kunkin vuoden investointi- ja suunnitteluohjelmaan.

Jokaisesta uudesta viher- tai ulkoliikunta-alueelle toteutettavasta laajemmasta uudesta palvelukohteesta laaditaan puisto- tai liikunta-alesuunnitelma, joka asetetaan julkisesti nähtäville. Suunnitelma hyväksytään lautakunnan päätöksellä. Tämän jälkeen laaditaan rakennussuunnitelma ja siihen liittyvät asiakirjat, joista ei enää tehdä erillistä päätöstä. Kun-

nostettavista ja purettavista kohteista laaditaan yleensä vain rakennussuunnitelma. Sekä uusien että kunnostettavien kohteiden suunnitteluprosessiin liittyy vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.

Myös palvelun purkamisesta ja sen syistä tiedotetaan käyttäjille hyvissä ajoin ennen purkamista. Samalla tiedotetaan mahdollisen uuden korvaavan palvelun sijainnista.

8.2 Investoinnit ja kustannukset

Kustannustaulukossa (taulukko 1) on esitetty suuntaa antava kustannusarviotaso uusille viher- ja ulkoliikuntapalveluille sekä laajemmille peruskorjauksille. Kustannusarviot eivät sisällä suunnittelun osuutta. Palvelukohteiden kustannusarviot tarkentuvat yleis- ja rakentamissuunnitteluvaiheissa.

Taulukko 1. Karkea kustannusarvio kehittämissuunnitelman toimenpiteistä. Esitetyt kustannukset ovat suuntaa antavia ja ne tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Kustannukset eivät sisällä suunnittelun osuutta. Kunnostettavien palveluiden hinta-arvio on n. 1/2 uuden rakentamisen hinnasta.

		Etelä-Tuusula		Kellokoski		
	€ (alv 0 %)	Uudet palvelut	Kunnostettavat palvelut	Uudet palvelut	Kunnostettavat palvelut	Yhteensä € (alv 0 %)
Ulkoliikuntapalvelut						
Pallokenttä, kivituhka	50 000-100 000				1	35 000
Monitoimikenttä (petanque/mölkky)	20 000			1		20 000
Yleisurheilukenttä	1-1,5 milj.				1	600 000
Rantalentopallokenttä	30 000	1			1	45 000
Tenniskenttä	80 000			1		80 000
Ulkokuntosali	120 000	2		1	1	420 000
Ulkokuntoilupaiikka	20 000	4		1	1	110 000
Lähiliikuntapaikka	400 000-1 milj.	2				1 600 000
Kuntoportaat	120 000			1		120 000
Frisbeegolfrata	10 000-50 000			1		35 000
Uimapaikka	150 000	1				150 000
Laituri/melontalaituri	50 000	1				50 000
Skeittipaikka	400 000		1			200 000
Virkistyspalvelut						
Alueleikkipaikka	400 000		3		1	800 000
Leikkipaikka	200 000	1	6	1		1 000 000
Lasten liikennepuisto	600 000	1				600 000
Koirien uimaranta	60 000			1		60 000
Koirapuisto	200 000	2	1			500 000
Matonpesupaikka	150 000			1		150 000
Venepaikka-alue	60 000			1		60 000
Palstaviljelyalue	100 000	2				200 000
Luontovirkistyspalvelut						
Ulkoilureitti, kivituhka	50-450 €/m	n. 15 000 m	n. 2 000 m	n. 3 000 m	n. 800 m	5 200 000
Nuotiopaikka	250 000	1		1		500 000
Lintujentarkkailupaikka	20 000	1				20 000
Yhteensä 12 555 000 € (alv 0%)						

Leikkipaikkaverkoston kehittäminen

Leikkipaikkojen tulee Suomessa noudattaa eurooppalaista EN 1176 -standardia, joka asettaa vaatimuksia leikkipaikkojen suunnittelulle, materiaaleille, asennukselle ja ylläpidolle. Standardin tavoitteena on varmistaa, että leikkivälineet ovat turvallisia käyttää niiden koko elinkaaren ajan. Tämä tarkoittaa, että kunta on juridisesti vastuussa siitä, että kunnan ylläpitämät leikkipaikat ja niiden välineet pysyvät kunnossa, ja täyttävät turvallisuusmääräykset ja standardit.

Etelä-Tuusulassa ja Kellokoskella on nykyisin yhteensä 45 leikkipaikkaa, joista 9 on tässä työssä nimetty alueleikkipaikaksi. Kehittämissuunnitelmassa on tunnistettu yhteensä kymmenen ensisijaisesti kunnostettavaa leikkipaikkaa tai alueleikkipaikkaa, jotka ovat tavoitteena kunnostaa seuraavan kymmenen vuoden aikana. Lisäksi on ehdotettu kuuden leikkipaikan poistamista ja kahden uuden leikkipaikan toteuttamista.

Tuusulassa on viime vuosina peruskorjattu keskimäärin yksi leikkipaikka vuodessa. Leikkivälineiden keskimääräinen tavoitteellinen elinkaari on noin 15–20 vuotta riippuen käyttäjämäärästä. Tästä seuraa, että laskennallisesti leikkipaikkoja ja alueleikkipaikkoja tulisi Tuusulassa peruskorjata vuosittain 2–3 kappaletta, jotta korjausvelkaa ei syntyisi. Peruskorjausten määrärahoja on tarpeen kasvattaa tulevina vuosina, jotta vuosittaista peruskorjausten määrää voidaan nostaa ja olemassa olevaa korjausvelkaa tasata.

Kunnossapidon rahoitustarpeen tunnistaminen

Viheralueiden ja liikuntapaikkojen kunnossapidon resursseilla jatkuvasti korjataan ja uusitaan huonokuntoisia leikki- ja liikuntavälineitä, sekä muita viher- ja liikunta-alueilla olevia rakenteita. Oikea-aikaisella kunnossapidolla ja perusrannuksella saadaan pidennettyä palvelukohteiden elinkaarta, mikä vähentää investointeja pidemmällä aikavälillä ja siten tukee taloudellista kestävyyttä.

Palveluiden keskittäminen vähentää tarkastettavien ja kunnossapidettävien kohteiden määrää, mutta toisaalta keskitettyihin palveluihin kohdistuu enemmän käyttöpainetta, ja rakenteiden kuluminen on siten nopeampaa.

Jokaisella uudella rakennettavalla palvelukohteella on vaikutusta kunnossapidon tulevaisuuden kustannuksiin. Palveluiden verkoston kasvattamisen tuottamiin kunnossapitokustannuksiin tulee varautua kunnossapidon määrärahoissa ja käytettävissä olevissa henkilöresursseissa.

8.3 Toteutumisen seuranta ja suunnitelman päivitys

Kehittämissuunnitelman toteutumista seurataan kunnan eri hallintokuntien säännöllisillä tapaamisilla. Kehittämissuunnitelman toteutumisesta ja mahdollisesta päivitystarpeesta tehdään seurannan yhteenveto vuosina 2030 ja 2035. Seurannassa käydään läpi palvelukohteiden kunnostuksen ja uusien palvelukohteiden toteutumisen tilanne. Samassa yhteydessä selvitetään kaavoituksen ja koulu- ja päiväkotiverkon suunnittelun ja toteutuksen tilanne. Kehittämissuunnitelmakartat ja yhteenvetotaulukot päivitetään tarvittavilta osin. Yhteenvedosta tiedotetaan kunnan eri hallintokuntia.

Vuonna 2040 arvioidaan tarve uuden kehittämissuunnitelman laatimiselle.

8.4 Hallinnollinen käsittely

Etelä-Tuusulan ja Kellokosken viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämissuunnitelma on ollut nähtävillä 23.10.–21.11.2025.

Kehittämissuunnitelma on hyväksytty Teknisessä lautakunnassa 9.12.2025 sekä viety tiedoksi Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakuntaan sekä Kuntakehityslautakuntaan.

Teknisessä lautakunnassa tehtiin lisäys vuoden 2030 tavoitetilaan uusi melontalaituri Kellokoskelle.

Lähteet

Finér, P. (2020). Tuusulan kunnan leikkipuistojen kehittämissuunnitelma.

Savolainen, P. & Vähätalo, A. (2014). Kulttuuri- maisema ja rakennuskanta. Kellokosken taajama.

Tuusulan kunta & Ramboll Finland Oy (2024). Viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämissuunnitelma VIPU, Jokela.

Tuusulan kunta & Sitowise Oy (2023). Rantatien ja Kirkkotien maisemanhoitosuunnitelma.

Tuusulan kunta (2022). Tuusulan yleiskaava 2040.

Tuusulan kunta (2021). Viher- ja virkistysverkon kehittäminen 2021.

Tuusulan kunta & Sweco (2021). Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelma.

Tuusulan kunta (2020). Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma. Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen vuosina 2019–2026.

Tuusulan kunta & Ramboll Finland Oy (2017). Tuusulan ekosysteemipalvelut.

Tuusulan kunta & FCG (2011). Tuusulan yleiskaava 2040, Maisemaselvitys.

Viherympäristöliitto. Kestävän ympäristökentämisen toimintamalli.

Liitteet

Liite 1. Yhteenveto kehittämissuunnitelmassa esitetyistä toimenpiteistä, Etelä-Tuusula

Liite 2. Yhteenveto kehittämissuunnitelmassa esitetyistä toimenpiteistä, Kellokoski

Liite 1. Yhteenveto kehittämissuunnitelmassa esitetyistä toimenpiteistä, Etelä-Tuusula

Ulkoliikuntapalvelut

Kunnostettavat ulkoliikuntapalvelut:

- Urheilukeskuksen skeittipaikka

Poistuvat ulkoliikuntapalvelut:

- Hyökkälän koulun lähiliikuntapaikka
- Klemetskogin koulun hiekkakenttä ja rantalentopallokenttä
- Maantiekylän hiekkakenttä
- Sahakulman hiekkakenttä
- Uimahallin rantalentopallokenttä

Uudet ulkoliikuntapalvelut:

- Anttilanrannan uimapaikka ja ulkokuntoilupaikka (riippuu kaavan etenemisestä)
- Häklin montun rantalentopallokenttä
- Kaukjärvenrannan puiston tai Tuuskodon melontalaituri
- Lahelan koulukeskuksen lähiliikuntapaikka ja ulkokuntosali
- Kotkanpuiston ulkokuntoilupaikka
- Mikkolan ulkokuntoilupaikka
- Nummenharjun ulkokuntoilupaikka
- Urheilukeskuksen lähiliikuntapaikka ja esteetön ulkokuntosali
- Lahelanniitty-Lahenlankangas hiihtolatu
- Sikokallion ympärivuotinen kävely- ja pyöräilyreitti

Epävarmat ulkoliikuntapalvelut:

(palvelun tulevaisuus ja laajuus riippuu kouluverkkoa koskevista päätöksistä tai kaavan etenemisestä)

- Hyrylän koulukeskuksen lähiliikuntapaikka
- Lahelanrinteen hiekkakenttä
- Mikkolan koulun lähiliikuntapaikka
- Nahkelan koulun hiekkakenttä
- Ruotsinkylän koulun hiekkakenttä
- Rusutjärven koulun lähiliikuntapaikka
- Tuomalan koulun hiekkakenttä
- Vaunukankaan koulun lähiliikuntapaikka

Liite 1. Yhteenveto kehittämissuunnitelmassa esitetyistä toimenpiteistä, Etelä-Tuusula

Virkistyspalvelut

Kunnostettavat virkistyspalvelut:

- Etelärinteenpuiston leikkipaikka
- Hiekkalinnanpuiston alueleikkipaikka
- Kievarinpuiston leikkipaikka
- Kisällinpuiston leikkipaikka
- Kotkanpuiston alueleikkipaikka
- Mikkolanpuiston leikkipaikka
- Tuusulanjoenpuiston leikkipaikka
- Urheilukeskuksen alueleikkipaikka
- Yläniitynpuiston leikkipaikka
- Riihikallion koirapuisto

Uudet virkistyspalvelut:

- Urheilukeskuksen liikennepuisto
- Rykmentinaukion leikkipaikka
- Anttilanrannan viljelypalsta-alue (riippuu kaavan etenemisestä)
- Lahelan viljelypalsta-alue (riippuu kaavan etenemisestä)
- Lahelan koirapuisto (riippuu kaavan etenemisestä)
- Nummenkankaan / Halkivahan koirapuisto
- Varuskunnanaukion tapahtuma-alue

Poistuvat virkistyspalvelut:

- Alaniitynpuiston leikkipaikka
- Halkivahanpuiston leikkipaikka
- Harjupuiston leikkipaikka
- Maaniitynpuiston leikkipaikka
- Rykmentintien väliaikainen leikkipaikka
- Suutarinpuiston leikkipaikka
- Kotorannankujan viljelypalsta-alue (riippuu kaavan etenemisestä)

Luontovirkistyspalvelut

Kunnostettavat luontovirkistyspalvelut:

- Annivaaran valaistu kuntorata

Uudet luontovirkistyspalvelut:

- Tuusulanjärven eteläosan pitkospuureitti
- Tuusulanjokilaakson ulkoilureitti
- Tuusulanjärvi-Rusutjärvi ulkoilureitti
- Mattila-Rykmentinpuisto ulkoilureitti
- Ristikiven metsän ulkoilureitti
- Sikokallion ympärivuotinen kävely- ja pyöräilyreitti (riippuu kaavan etenemisestä)
- Tuomalansuon / Mansikkamäen nuotiopaikka
- Tuusulanjokilaakson pohjoisosan reitin lintujentarkkailupaikka (lintutorni, lintulava tai maa-aineiskumpu)

Liite 2. Yhteenveto kehittämissuunnitelmassa esitetyistä toimenpiteistä, Kellokoski

Ulkoliikuntapalvelut

Kunnostettavat ulkoliikuntapalvelut:

- Roinilan hiekkakenttä
- Kellokosken urheilukenttä
- Roinilapellon rantalentopallokenttä
- Roinilampuiston ulkokuntosali
- Rivieran ulkokuntoilupaikka

Uudet ulkoliikuntapalvelut:

- Kellokosken monitoimikenttä (petanque/ boccia/mölkky)
- Kellokosken koulun/urheilukeskuksen tenniskenttä
- Jokipuiston ulkokuntosali
- Joenrannan alueen ulkokuntoilupaikka
- Kellokosken kuntoportaati
- Kellokosken frisbeegolfraita (Rajalinnan teollisuusalue)
- Kellokosken urheilukentän hiihtolatu
- Rajalinnan teollisuusalueen monikäyttöreitti / maastopyöräilyreitti

Poistuvat ulkoliikuntapalvelut:

- Toimelantien tenniskenttä
- Purolaakson kuntoradan hiihtolatu
- Linjamäen koulun hiekkakenttä

Virkistyspalvelut

Kunnostettavat virkistyspalvelut:

- Haukilahdenpuiston alueleikkipaikka

Uudet virkistyspalvelut:

- Mattilanrannan puiston leikkipaikka
- Kellonkosken koirien uimaranta
- Kellokosken joenrannan lahoppuutarha
- Roinilan matonpesupaikka
- Joenrannan alueen venepaikka-alue

Poistuvat virkistyspalvelut:

- Kellokosken uimarannan matonpesupaikka

Luontovirkistyspalvelut

Kunnostettavat luontovirkistyspalvelut:

- Rivieran kuntorata

Uudet luontovirkistyspalvelut:

- Joenrannan alueen nuotiopaikka

